


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

До захисту допустити:

Завідувач кафедри

 Педченко О.В.

«21» грудня 2023р.

**ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ПІСЕННОГО ТЕКСТУ НА
УКРАЇНСЬКУ МОВУ (НА МАТЕРІАЛІ ПІСЕНЬ З
МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНОГО ФІЛЬМУ «ENCANTO»)**

Кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти другого
(магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
«Філологія. Переклад (англійська,
німецька)»

Ходаревої Владислави Олександрівни
Науковий керівник:

Пєфтїєва Олена Федорівна
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри прикладної філології

Рецензент:

Балабан Олена Олександрівна
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри германських мов
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою 96 А (відмінно)
Секретар ЕК Михайло ТАРАПАТОВ
«18» січня 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ПІСЕННОГО ТЕКСТУ У КІНОДИСКУРСІ.....	8
1.1. Роль пісні у міжкультурній комунікації	8
1.2. Фонетичні, лексичні та синтаксичні засоби стилістики в пісенних текстах	15
1.2.1. Фонетичні засоби стилістики в пісенних текстах.....	17
1.2.2. Лексичні засоби стилістики в пісенних текстах.....	19
1.2.3. Синтаксичні засоби стилістики в пісенних текстах	26
1.3. Способи перекладу пісень у кінотексті.....	29
1.4. Труднощі перекладу англomовних пісенних текстів	40
1.4.1. Труднощі пов'язані з особливостями форми пісенного тексту.....	41
1.4.2. Труднощі пов'язані з особливостями авторського і національного поетичного мислення.....	44
Висновки до розділу 1	48
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ПІСЕННОГО ТЕКСТУ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ	51
2.1. Відтворення стилістичних особливостей текстів пісень з мультиплікаційного фільму «ENCANTO» при перекладі на українську мову	52
2.1.1. Особливості відтворення фонетичних стилістичних засобів.....	53
2.1.1.1. Асонанс	53
2.1.1.2. Алітерація	54
2.1.1.3. Звуконаслідування	56
2.1.2. Особливості відтворення лексичних стилістичних засобів	58
2.1.2.1. Метафора	58
2.1.2.2. Епітет	62
2.1.2.3. Порівняння	64
2.1.2.4. Гіпербола	66
2.1.2.5. Перифраз.....	67
2.1.2.6. Антитеза.....	68
2.1.2.7. Мейозис	68
2.1.2.8. Метонімія.....	68

2.1.2.9. Іронія	69
2.1.2.10. Алюзія	69
2.1.3. Особливості відтворення синтаксичних стилістичних засобів	71
2.1.3.1. Простий синтаксичний повтор	71
2.1.3.2. Анафора	72
2.1.3.3. Епіфора	72
2.1.3.4. Анепіфора та Епанафора.....	72
2.1.3.5. Полісиндетон та Асиндетон	73
2.1.3.6. Еліпс	73
2.1.3.7. Апосіопеза	73
2.1.3.8. Стилiстична iнверсія	74
2.1.3.9. Парцеляція.....	74
2.1.3.10. Паралелiзм.....	74
2.1.3.11. Риторичні фігури	75
2.2. Підходи до перекладу пісень з мультиплікаційного фільму «ENCANTO» на українську мову	78
2.2.1. Переклад із застосуванням трансформацій	78
2.2.2. Творча адаптація.....	89
2.2.3. Створення тексту-заміни	90
Висновки до розділу 2.....	93
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	96
SUMMARY.....	101
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	103
ДОДАТКИ.....	115

ВСТУП

Пісня – це унікальний жанр мистецтва, який може розглядатися як дієвий інструмент впливу на суспільство. У своєрідний спосіб вокально-музичний твір сприяє налагодженню комунікації між людьми, об'єднуючи їх та залучаючи до спільних цінностей. У сучасному глобалізованому світі пісня також слугує засобом культурного обміну, дозволяючи представникам різних народів взаємодіяти один з одним за допомогою мови музики. З огляду на це впливає необхідність створення перекладів іншомовних пісень, адже цілісне сприйняття пісенної композиції неможливе без розуміння її тексту.

Попри те, що тексти пісень являють собою поетичні твори, їхні переклади зазвичай є прозовими та виконують суто інформативну функцію, тобто слугують засобом ознайомлення зі змістом, не відтворюючи при цьому естетичну цінність оригіналу. Це спричинено тим, що віршований переклад пісенного твору є надзвичайно важким процесом з огляду на обмеженнями у виборі лексичного матеріалу, які накладаються на перекладача чіткою формою пісенного тексту.

Потреба у створенні віршованого перекладу пісні постає у тому випадку, коли вона є невід'ємною частиною продукту кіномистецтва – фільму або анімаційної стрічки, де вона не просто слугує фоном, а є важливим елементом сюжету, здійснюючи потужний вплив на реципієнтів. Дубльований переклад вокальних фрагментів беззаперечно є необхідністю у мультфільмах-мюзиклах, цільовою аудиторією яких є діти, зазвичай не здатні швидко читати субтитри та одночасно стежити за подіями на екрані.

До недавнього часу проблематика пісенного перекладу не привертала уваги перекладознавців, тому їй присвячена недостатня кількість робіт українських та зарубіжних науковців. Тим не менш, пісні перекладаються із застосуванням різноманітних стратегій та задля різних цілей, що обумовлює необхідність проведення цілеспрямованих досліджень в рамках дисципліни.

Актуальність нашої роботи, таким чином, полягає у тому, що специфіка перекладу іншомовних пісень є недостатньо вивченою у сфері теорії і практики перекладу, незважаючи на зростаючу потребу в якісних українських перекладах пісенних творів, які є частиною іншого виду мистецтва – кіно. Крім того, оскільки пісенні тексти є поетичними, вони можуть бути використані як об'єкт стилістичного аналізу, результат якого сприяє виявленню особливостей художнього перекладу загалом.

Джерельною базою нашого дослідження стали наукові роботи іноземних та українських дослідників, у яких розглядалися питання пісенного перекладу та роль пісні у міжкультурній комунікації. Так, визначенням взаємозв'язку між музикою, культурою та суспільством займалися Дж. Бартон [89], Ф. Болман [91], В. Кеннеді та М. Гадпайл [93], Б. Неттл [97], М. Кузнецова та А. Ходус [38]. Способи перекладу іншомовних пісень розглядали Ю. Франзон [94], П. Лоу [95], О. Підгрушна [99], О. Баглай [3], Н. Бідасюк [6], З. Подугольнікова та Р. Поворознюк [64]. Труднощі перекладу англійських пісень на українську мову досліджували В. Аккурт, О. Прокопенко та Р. Пастир [1], А. Павлюк та К. Хомич [59]. Стилістичні особливості пісенних текстів аналізували Д. Бірюкова [7], В. Гонгало [16], С. Запольських та Н. Приходько [28], О. Клещова [30], М. Кучерява та Т. Макухіна [40], В. Лихацька [45], Д. Помазан [65] та Г. Сташко [71].

Об'єктом роботи виступають оригінальні тексти пісень з анімаційного фільму-мюзиклу «Encanto» (2021) та їхні переклади на українську мову. **Предметом** є стилістичні та трансформаційні особливості перекладу пісенного тексту з англійської мови на українську.

Метою нашого дослідження є виявлення шляхів відтворення стилістичних засобів фонетичного, лексичного та синтаксичного рівнів в українських перекладах пісень з мультиплікаційного фільму «Encanto», а також визначення різних підходів до здійснення перекладу досліджуваних пісенних текстів з урахуванням особливостей застосування перекладацьких трансформацій. Поставлена мета зумовлює виконання таких **завдань**:

- проаналізувати наукову літературу з теми дослідження з метою набуття необхідних теоретичних знань;
- визначити особливості взаємодії пісенного мистецтва та суспільства;
- визначити роль пісенного дискурсу у міжкультурній комунікації та глобалізаційних процесах;
- встановити спільні й відмінні риси між текстами пісень та ліричними віршами;
- охарактеризувати стилістичні засоби та прийоми фонетичного, лексичного та синтаксичного рівнів, що зустрічаються у пісенних текстах;
- визначити необхідність створення перекладів іншомовних пісень з огляду на їхнє функціональне призначення;
- розглянути основні підходи до роботи з іншомовними пісенними текстами та порівняти різні способи перекладу пісень у кінофільмах;
- описати труднощі, з якими стикається перекладач пісенного тексту;
- проаналізувати стилістичні засоби використані в англійських пісенних текстах, що є матеріалом нашого дослідження, та визначити особливості їхнього відтворення в українському перекладі;
- порівняти оригінальні пісенні тексти та їхні переклади на українську мову з метою виявлення рівня відповідності між ними та визначення застосованих у процесі перекладу підходів й перекладацьких трансформацій.

Виконання зазначених завдань передбачає застосування наступних **методів** дослідження: метод порівняльно-стилістичного аналізу (для визначення стилістичних засобів використаних в досліджуваному матеріалі та порівняння особливостей їхнього використання в оригінальних пісенних текстах та їхніх перекладах), комплексний контекстуально-перекладознавчий аналіз (для визначення підходів застосованих при перекладі оригінальних пісенних текстів на українську мову та аналізу використаних перекладацьких трансформацій), метод кількісного підрахунку (для визначення кількості стилістичних засобів використаних в оригінальних текстах та їхніх перекладах), метод статистичного аналізу (для визначення відсоткового

співвідношення шляхів відтворення стилістичних засобів в українських версіях пісень та підходів застосованих при перекладі оригінальних пісенних творів, а також для визначення частотності застосування перекладацьких трансформацій).

Практична значущість роботи полягає у тому, що отримані результати можуть слугувати основою для розробки методичних рекомендацій для перекладачів пісенних текстів, що сприятиме підвищенню якості перекладу іншомовних пісень на українську мову.

Апробація результатів дослідження була здійснена на Міжнародній науково-практичній онлайн конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених «Мови та літератури у крос-культурній перспективі» (листопад 2023 року), на Декаді студентської науки (березень 2023 року), на IV міжнародній науково–практичній конференції «Актуальні проблеми міжкультурної комунікації, перекладу та порівняльних студій» (листопад 2020 року).

Публікації. Результати дослідження специфіки пісенного перекладу опубліковані у науковій статті у фаховому виданні «Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Філологія» 2022 року [63], у збірнику тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Мови та літератури у крос-культурній перспективі» 2023 року [82], у збірнику тез факультету іноземних мов МДУ за результатами участі у Декаді студентської науки 2023 року [81], та у публікаціях тез доповідей у збірнику матеріалів IV міжнародної науково–практичної конференції «Актуальні проблеми міжкультурної комунікації, перекладу та порівняльних студій» 2020 року [83].

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ПІСЕННОГО ТЕКСТУ У КІНОДИСКУРСІ

1.1. Роль пісні у міжкультурній комунікації

Культура слугує для людей засобом зв'язку зі своєю спадщиною, історією та корінням предків; вона сприяє почуттю приналежності, колективної ідентичності та єдності серед членів громади; формує цінності, переконання, звичаї та традиції, даючи спільну основу для розуміння себе та свого місця у світі; та є засобом, за допомогою якого люди спілкуються та виражають себе. З огляду на це, очевидним стає значення культури для самоідентифікації будь-якого народу.

Своєрідність національної культури, її оригінальність та неповторність знаходять своє вираження як в матеріальній культурі, так і в духовній. Перша охоплює всю сферу матеріально-виробничої діяльності (традиції виробництва, праці та ведення господарства), а також її результати (житло, предмети повсякденного вжитку, одяг, знаряддя праці, транспортні засоби тощо). Духовна культура складається з ціннісного переосмислення сукупності отриманих людиною знань, загальноприйнятих смаків і пріоритетів. До структурних елементів духовної культури відносять: інтелектуальні (наука, освіта); естетичні (мистецтво і література); етичні (мораль); соціальні (мова, побут, звичаї, право, політика); релігійні [60, с. 14–15].

Наслідки культурного розвитку в найбільш конденсованому вигляді нагромаджувалися в ментальності народу, що в свою чергу відбивалося у мові, її національній своєрідності на всіх рівнях – у фонетиці, граматиці, лексиці, фразеології, усталених, більш або менш, текстах [84, с. 56]. В лінгвістиці існує таке поняття як «мовна картина світу», тобто відображені в категоріях і

формах мови уявлення певної національної спільноти про дійсність [49, с. 66]; спосіб відбиття реальності у свідомості людини, що полягає у сприйнятті цієї реальності крізь призму мовних та культурно-національних особливостей, притаманних певному мовному колективу; інтерпретація навколишнього світу за національними концептуально-структурними канонами [86, с. 156].

Невід'ємним фрагментом мовної картини світу виступають вербально-оформлені ціннісні концепти [77, с. 42], якими зокрема є пісні. Пісні, як важливий жанр музичної творчості, являють собою естетичну, емоційно-оцінну інтерпретацію різноманіття навколишньої дійсності та спосіб художнього вираження внутрішнього світу людини [38, с. 54]. Пісенний дискурс при цьому є одним з найпотужніших і найвпливовіших ресурсів формування й відтворення ключових культурних цінностей і концептів, а його дослідження сприяє глибокому розкриттю різних аспектів взаємодії мови й суспільства, а також основних механізмів конструювання ідентичності [72, с. 215].

Частина науковців схильна вважати, що оскільки музика існує в кожній культурі, здатність створювати її та реагувати на неї свідчить про генетично закладену універсальну здібність людини [101, с. 751]. Акустичні характеристики музичних композицій здебільшого викликають у представників різних народів однакові асоціації, тому основні властивості музики є загальнозрозумілими, незалежно від вербального змісту [106, с. 1]. На думку прихильників цієї точки зору, музика, як спільний для всіх культур елемент, може бути точкою дотику у визначенні культурних і соціальних основ будь-якого суспільства [89, с. 28].

Натомість інша група дослідників стверджує, що такий елементарний підхід до розуміння музики не в змозі охопити тонкі соціокультурні риси притаманні пісенним творам [89, с. 30]. За словами Ф. Болмана, музика є невід'ємною частиною словника культурних відмінностей, вона неминуче бере участь у вираженні етнічної ідентичності [91]. Недосконалість узагальненого підходу стає очевидною, якщо усвідомити різноманітність

факторів, що впливають на процес створення та сприйняття пісенних творів. Серед них: зміст пісні, мова, на якій написаний текст, музична партитура, особистість автора та виконавця, цільова аудиторія, виконання, паратекст і, перш за все, етнічно-національна контекстна арена, на якій усі ці фактори поєднуються. За умови присутності в пісні елементів іронії, сатири та політичних коментарів, з'являється можливість зрозуміти особистість автора та соціальну ідентичність публіки-споживача [93, с. 1].

Музика у міжкультурному вимірі є сферою вивчення етномузикології, яка займається збиранням та дослідженням об'єктів народної музичної культури у різновидах вокальної, інструментальної, вокально-хореографічно-інструментальної музичної творчості; вивчає музичні системи народів світу, їх взаємозв'язки з соціально-культурними факторами [20]. Б. Неттл у своїй роботі «The Study of Ethnomusicology: Thirty-one Issues and Concepts» зазначає, що основними видами діяльності, на яких зосереджуються етномузикологи, є: (1) порівняльне вивчення музичних систем і культур світу; (2) комплексний аналіз музичної культури одного конкретного суспільства; (3) вивчення музики як системи, зокрема, системи знаків; (4) вивчення музики як культурного артефакту, або музики в її культурному контексті; та (5) вивчення музики в історичному вимірі [97, с. 14].

Всебічне дослідження пісенного матеріалу запрошує широкий спектр підходів й не обмежується етномузикологією. Воно також перетинається з культурологією, лінгвістикою, антропологією, соціологією, когнітивною наукою, історією, літературознавством, фольклористикою, хореологією та семіотикою. Це пояснюється тим, що пісня є комплексним явищем і може розглядатися як: 1. лінгвістична категорія (пісенний поетичний текст представлений знаками мовної системи); 2. антрополінгвістична категорія (пісня містить у собі індивідуально-авторську картину світу, а також надає можливість слухачеві самостійно інтерпретувати її та наділити суб'єктивним змістом відповідно до власного сприйняття художніх образів); 3. культурна категорія (пісня зберігає у собі культурну пам'ять народу); 4. категорія

естетична (пісня є частиною словесної естетики та музичної творчості, характеризується художньою, словесно-образною природою); 5. категорія духовна (пісня – це результат духовної діяльності, пов'язаної з інтимно-побутовим життям, суспільно-політичними подіями, філософськими поглядами, що реалізується в одиницях мови та музики).

Ключовим у розвитку пісенного дискурсу є естетичний код, тобто сформована під впливом суспільних ідеалів, правил поведінки й естетичних норм система критеріїв (просторово-контекстних, ідейно-тематичних, сюжетно-композиційних, образно-культурологічних, версифікаційних, мовностилістичних), яка унікальні пісенні концепти (образи, архетипи, символи, мотиви) ставить у відповідність до естетичних потреб і запитів реципієнтів як прояву їх естетичного ставлення до дійсності в межах певної історичної доби [48, с. 6].

Тим чи іншим пісенним композиціям люди надають перевагу керуючись не лише музичною складовою, але й змістом тексту. Саме взаємодія цих двох компонентів забезпечує цілісність пісенного твору та процес опосередкованої комунікації між автором і слухачем. У більшості випадків пісенний текст несе повідомлення з метою спонукнути слухачів замислитися над ним. Така мета і форма взаємодії існують в культурному контексті цільової аудиторії [100, с. 15].

В піснях часто підіймаються такі питання як кохання та дружба, життя та смерть, автори виражають особисті занепокоєння й думки, тим самим здійснюючи емоційний вплив на слухачів. Пісня може бути й відгуком на політичні події та звертати увагу на такі важливі питання як соціальна несправедливість та нерівність, захист навколишнього середовища, права корінних народів тощо. Вона є ефективним інструментом підвищення обізнаності громадян та стимулювання їх до дій направлених на розв'язання проблем, з якими стикається людство [92, с. 49]. Музика, таким чином, у силах не лише впливати на почуття слухачів, але й формувати їхній світогляд, думки,

ідеї, політичні та філософські погляди. Робить вона це у спосіб, який принципово відрізняється від усіх інших форм спілкування.

Так, протягом усієї історії визначною була роль музики як агента змін. Одним із прикладів, який це демонструє, є могутній вплив «пісень свободи», зокрема «We Shall Overcome» (1901) і «Strange Fruit» (1939), на масові виступи афроамериканців за громадянські права в США в 1950-1960 роках. Ці пісні руйнували бар'єри, змушували людей замислитися, формували співчуття до дискримінованого населення й у такий спосіб посприяли припиненню сегрегації. Сучасна музика продовжує проливати світло на нерівність, з якою стикаються люди в усьому світі, і очевидно, що пісні ніколи не перестануть об'єднувати людей у їхній боротьбі за зміни [98].

Вартим уваги є той факт, що посилення на об'єкти чи події, які є сторонніми для певної групи менш імовірно викличуть у неї відповідну реакцію. Тобто такі посилення матимуть менше значення для людей, які не пережили подій, про які йдеться у пісні. Так, наприклад, порівнюючи сучасний реп і кантрі-музику, легко помітити, що в першому жанрі описувані події набагато частіше відбуваються в міських районах, у той час як другий жанр є більш близьким для людей з сільської місцевості. З огляду на це, можна стверджувати, що об'єкти та події, про які йдеться у пісні, часто являють собою спільний досвід членів групи [101, с. 762–763].

Закріплені в свідомості концепти, як феномени культури, неоднорідні. Одні з них утворюють ядро етнокультурного простору, інші – його периферію. Ядро етномовної свідомості складають феномени, якими володіють усі члени лінгвокультурної спільноти. Ті уявлення, які є надбанням окремої людини або невеликого кола людей, утворюють периферію лінгвокультурного простору [67, с. 69]. Так, в авторській пісні найбільш повно виражається особистість творця, його особистий світогляд, філософські погляди на життя, власний багаж досвіду та переживань. Як культурний феномен авторська пісня являє собою унікальну єдність поетичних і музичних засобів спілкування з аудиторією.

Музика відіграє важливу роль в підтриманні національної, етнічної та громадянської згуртованості. Більш того, народні та популярні пісні роблять це так само ефективно, як і більш формальні композиції, такі як гімни [93, с. 1]. В текстах пісень і звучанні кожної епохи можна розпізнати відбитки покоління та побачити історію в процесі її становлення.

Так, відомо, що народнопісенна культура – це одне з найцінніших духовних надбань українського народу за його багатовікову історію, яке також є невід’ємною складовою частиною всесвітньої мистецької спадщини [62, с. 3]. В численних народних піснях закарбувалися найрізноманітніші традиції, риси побуту та звичаї, в них виявляється образно-асоціативний зв’язок з національною історією, тривалою запеклою боротьбою з чужоземними поневолювачами, і водночас відображається сподівання людей на світле майбутнє. Одним з найоригінальніших і найзначущіших пластів української культури є стрілецькі пісні, які увібрали у себе дух національно-патріотичного піднесення у ХХ столітті [76, с. 4].

Стрілецькі пісні – це цикл різножанрових українських пісень як літературного, так і народного походження, об’єднаних за ідейно-тематичними ознаками, що відобразили героїчні етапи національно-визвольної боротьби українського народу під час Першої світової (1914-1918), українсько-польської (1918-1919) та українсько-більшовицької (1919-1920) війн. Вони виникли переважно у середовищі січових стрільців та органічно увійшли до пісенного репертуару сільського й міського населення у повоєнний період часу [76, с. 7]. До стрілецьких пісень відносять не лише похідні (маршові) пісні («О, Україно», «Йде Січове військо», «Лунає клич, лунає грімко»), а й балади трагічного змісту («Ой зацвіла черемха», «Ой впав стрілець», «А вітер колише шовкову траву»), ліричні пісні («Коло млина яворина», «За твої, дівчино, чорни брови», «Мав я дівчиноньку чепурненьку», «Ой любив та кохав») та інші. Гімном січових стрільців є відома пісня «Ой у лузі червона калина» написана Степаном Чарнецьким.

Проникаючи в різні сфери життя, пісня відображає основні цінності, етичні погляди, соціальні уявлення, суспільні зміни та стереотипи певної епохи, створює моделі поведінки й культурні норми й передає їх наступним поколінням [37, с. 130]. Саме тому пісенні тексти, популярні у певному соціальному середовищі, є цінним матеріалом для вивчення особливостей культури народу, його світогляду, світосприйняття й традицій, а також для виявлення соціальних характеристик лінгвокультурної спільноти [12, с. 28].

У сучасному світі неабиякого значення набуває міжкультурна комунікація, тобто: 1) складне, комплексне явище, яке включає різноманітні напрями і форми спілкування між окремими індивідами, групами й навіть державами, які належать до різних культур [9, с. 5]; 2) взаємодія культур, за якої вони вступають у діалог, відбувається їх актуалізація, внаслідок чого виявляється загальнолюдське і специфічне кожної культури як системи [33, с. 107]. Міжкультурна комунікація є багатофункціональною системою взаємодії представників різних культур, які реалізують свої інтереси та потреби у різноманітних сферах життєдіяльності [17, с. 45]. Однією з таких сфер є мистецтво, зокрема пісенна творчість.

Основною метою вивчення особливостей міжкультурної комунікації є здобуття необхідних знань про життя різних народів та їх культури задля уникнення міжетнічних та міжкультурних конфліктів, а також встановлення комфортних умов спілкування в різних сферах та життєвих ситуаціях [49, с. 10]. Ефективність міжкультурної комунікації залежить від адекватного розуміння та інтерпретації символічних знаків й маркерів лінгвосоціокультурного простору, а також оперування мовними засобами для їх передачі [17, с. 45–46]. В результаті міжкультурного діалогу відбувається взаємне культурне збагачення.

Сьогодні пісня є не тільки засобом розваги, але й інструментом просування певних ідей. Іншими словами, вона є засобом культурної експансії [38, с. 54]. Глобалізація обумовила широке поширення культурно-специфічних музичних напрямів і жанрів, а разом з ними національних

концептів та цінностей. Сучасні умови розвитку міжнародних відносин характеризуються, з одного боку, тенденцією до уніфікації культур під впливом глобалізації, а з іншого – акцентують на унікальності кожної з них. Глобалізаційні процеси культури розуміються як універсалізація засобів комунікації, інтенсифікація передачі культурних цінностей, діалог культур, узагальнення образів буття людини-творця в сучасному світі [88, с. 3]. Оскільки музика формує уявлення про культурні традиції та звичаї та визначає ставлення певного народу до різних явищ дійсності крізь призму його ціннісних орієнтирів, ознайомлення з іноземними піснями допомагає визначити подібності та відмінності між культурами різних країн, усвідомити самотність власної культури.

Як зазначає В. Бадер, автентичний пісенний матеріал є одним з ефективних засобів формування лінгвокраїнознавчої, а відповідно й комунікативної компетенції [4]. Тому пісня виступає важливим аспектом, який сприяє мотивації та зацікавленості студента у вивченні іноземної мови [70, с. 146]. Вона синтезує два рівні – текстовий, який містить лінгвістичну та екстралінгвістичну складові, і мелодійний, який виконує ряд лінгводидактичних функцій: підвищує ритміку, полегшує запам'ятовування словесного матеріалу, забезпечує багаторазову повторюваність тексту, сприяє релаксації в момент засвоєння складного мовного матеріалу [23, с. 35].

Ознайомлення з текстами іноземних пісень, таким чином, є способом, за допомогою якого люди різних етнічних груп і культур, можуть подивитися на світ з точки зору, що відрізняється від їхньої.

1.2. Фонетичні, лексичні та синтаксичні засоби стилістики в пісенних текстах

У системі видів мистецтва пісня є найбільш відкритим для масового доступу реципієнтів типом художньо-творчої діяльності [48, с. 1]. Її текст являє собою вірш ліричного або ліро-епічного характеру, мелодичний за своїм

інтонаційним малюнком і призначений для співу [11, с. 297]. За деякими формальними ознаками та образною складовою пісенний текст логічно розглядати як один з різновидів поетичного тексту. Український поет, перекладач та літературний критик, Д. Павличко, писав: «насамперед без музики повинна виявлятися будь-яка пісня як незалежний літературний твір, здатний жити і хвилювати сам собою» [58, с. 12].

Набір ознак, які є спільними для пісенного тексту та ліричного вірша, охоплює: 1) ритміко-композиційну побудову, наявність римування; 2) використання художніх засобів створення образів; 3) діалогічність (адресованість, використання питальних та наказових речень); 4) інтертекстуальність (жанровий зв'язок текстів, схожість тематики, типові мотиви). Серед ознак притаманних саме пісні виділяють:

1) Єдність мовного й немовного компонентів. На відміну від поезії, яка має лише вербальний компонент, пісня використовує для досягнення своїх цілей ресурси як вербального, так і мелодичного характеру. Музика сама по собі, без слів, не може донести інформативні повідомлення, тому мелодійний компонент готує реципієнта до сприйняття вербального на скоріше емоційно-чуттєвому, ніж раціонально-аналітичному рівні. Саме взаємодія слів та музики забезпечує високий потенціал впливу на адресата [21, с. 40].

2) Вільна метрика з варіативною кількістю ударних складів. Це здебільшого є виключенням зумовленим тим, що при виконанні пісні, з огляду на те, що «мелодійний рядок» довший за віршований, є можливість або «розтягнути» короткий рядок, або «стиснути» довгий, проспівавши його швидше [1, с. 12].

3) Лексико-синтаксична неоднорідність. У пісенних текстах присутні риси як високого, так і розмовного, «зниженого» стилю. Крім того, можливе співіснування того й іншого в межах одного твору [1, с. 13]. В багатьох піснях простежується використання просторічної лексики, сленгу і граматичних спрощень, що підкреслює легкість і простоту пісень, їхню наближеність до народу [7, с. 92].

4) Відносна простота змісту в порівнянні з поезією. Структурно-семантичні риси пісенного тексту спричиняють його орієнтацію на доступність змісту слухачеві, використання лексичних, семантичних, ритміко-інтонаційних повторів, фольклорного образотворчого потенціалу слів, словосполучень та словоформ, послуговування певними лексично-образними та емоційно-експресивними стереотипами [69, с. 3].

Варто зазначити, що не усі сучасні пісні підпадають під загальну тенденцію спрощення вербальної складової. Як транслятор морально-духовних цінностей її часу, пісня залежить від постійного творчого пошуку авторів, які керуються естетичними потребами своєї історичної доби [48, с. 1]. Аби виконати естетичні завдання якомога краще й максимально втілити в тексті специфіку художнього слова, автор має підібрати мовний матеріал, який відзначається образністю, високим рівнем оригінальності та виражальною новизни, емоційно-експресивним навантаженням семантики твору й оцінними елементами [79, с. 70].

Пісенний текст є цікавим об'єктом літературознавчого, мовознавчого та стилістичного аналізу, оскільки його естетична цінність досягається майстерним використанням стилістичних прийомів та засобів усіх мовних рівнів.

1.2.1. Фонетичні засоби стилістики в пісенних текстах

Звукова виразність пісні полягає не лише в якісному музичному акомпанементі, але і у милозвучності її тексту [7, с. 93], яка досягається завдяки гармонійному поєднанню звуків, звукоповторам різних видів, рими та ритму, а також шляхом уникнення важких для вимови чи неприємних для слуху звукосполучень [74, с. 53]. Алітерація та асонанс – це ті фоностилістичні засоби, які допомагають реципієнтові побудувати повноцінну звукову картину пісенного тексту [7, с. 93].

Алітерація – це фоностилістичний прийом, який полягає в повторенні акустично однорідних приголосних звуків задля підвищення інтонаційної виразності, для емоційного поглиблення смислового зв'язку [46, с. 26].

Асонанс – це фоностилістичний прийом, що полягає в концентрованому повторенні голосних звуків, яке відтворює ефект милозвучності [14, с. 106].

Виділяють наступні функції алітерації та асонансу: 1) функція когерентності (логічності): зв'язування слів та ідей у ланцюгу висловлення; 2) евфонічна функція: надання мелодійності та благозвучності висловленню; 3) функція актуалізації: висунення елемента з потоку мовлення; 4) емфатична функція: привернення уваги до елемента на тлі решти висловлення; 5) експресивна функція: наділення певного елемента висловлення більшою виразністю (образністю); 6) емотивна функція: передача емоцій автора [32, с. 129].

Дослідження доводять, що асонанс значно меншою мірою трапляється в піснях, ніж алітерація. Найвими є випадки конвергенції обох стилістичних засобів у межах одного пісенного тексту, що дозволяє відвернути увагу від кожного окремого слова у бік благозвучності, що сприяє легкому запам'ятовуванню і розпізнаванню пісні, призводить до її популяризації [7, с. 94].

Окремі мовні звуки та їх найрізноманітніші поєднання здатні створювати певний виразово-звуковий ефект, вмотивований змістом та образністю тексту. Фоносемантичні зв'язки між словами в тексті можуть бути первинними (звуконаслідувальними) і вторинними (звукосимволічними) [74, с. 174].

Звуконаслідування (ономатопея) – фоностилістичний прийом, що полягає в оптимальній імітації засобами мови позамовних звукових явищ [39, с. 42]. Розрізняють: 1) звуковідтворення – відображення повторюваними звуковими комплексами, а не повнозначними словами, криків тварин і птахів, звуків машин, механізмів, течії води тощо; 2) звуконаслідування – передача спеціально дібраними словами звуків реальної дійсності; використання повнозначних (лексикалізованих, граматикалізованих мовних елементів) слів, у складі яких повторюються фонемі, що наслідують відповідні звуки навколишнього світу [74, с. 56].

В пісенних текстах особливу значущість набуває зв'язок звучання і значення. Звукові феномени здатні перетворюватися на символічні форми, міфологізовані метафори духовного досвіду, на універсальні умоглядні структури, достатньо місткі для вміщення різнохарактерного змісту, вираження того чи іншого смислу [47, с. 144]. **Звукосимволізм** – закономірний, фонетично мотивований зв'язок між звучанням і значенням слова [74, с. 50].

Сприйняття інформації на асоціативно-психологічному рівні, таким чином, суттєво залежить від її звукового оформлення – звуки здатні породжувати конотації [13, с. 38]. Так, наприклад, звуки-образи [м], [н] та [л] підтримують меланхолійно-елегійну тональність тексту (посилують відчуття смутку, зажури, тривоги, переживань), створюють його колісково-мелодійне звучання. У словах зі звукоповтором [р] простежуються чіткі ноти емоційної схвильованості, напруженості, посилюються відчуття грізності, протесту. Звук [а] у більшості випадків надає характеру сили й величності, широти розмаху зображення, а також асоціюється з плачем, напруженістю; [о] – гордості, пишності, урочистості, співвідноситься із відчуттям болю, стогону; [у] – страху, жаху, грізності, тривоги; [і] – чогось швидкого, інтенсивного, дієвого [74, с. 57–58]. Усвідомлений вибір фонетичних засобів, їхнє комбінування з врахуванням звукоасоціативних зв'язків створює певні фоносемантичні образи, які репрезентують авторський задум та ідейний зміст [57, с. 136].

Актуалізовані фоностилістичні засоби мають різну силу виразності та ступінь впливу на благозвучність тексту. Автор пісні майстерно використовує їх для досягнення оптимальної реалізації змістового та експресивного потенціалу тексту.

1.2.2. Лексичні засоби стилістики в пісенних текстах

Для передачі повідомлення пісні її автор послуговується не лише денотативними значеннями мовних одиниць, але й конотативними відтінками [103, с. 209]. Серед них виділяють експресивність, емоційність, оцінку,

функціонально-стилістичну забарвленість, а також відтінки, зумовлені соціальними, ідеологічними, культурними та ситуаційними аспектами [74, с. 17]. Конотації виникають на асоціативно-образних уявленнях [50, с. 191]. Образність сприяє красі та глибині пісенних текстів, роблячи їх формою художнього вираження здатною знаходити відгук у серцях людей.

Образність – це властивість слів та словосполучень вживатися у незвичних, метафоричних значеннях й передавати не лише абстрактно-логічну, понятійну, а й конкретно-чуттєву, емоційно-оцінну інформацію [74, с. 19]; це наявність у мовної одиниці слововживань або сформованого переносного значення з яскравим виражально-зображальним ефектом, яке побудоване на метафоричних асоціаціях [80, с. 423]. Образність також може бути визначена як будь-який навмисний відхід від загальноприйнятого значення, звичайної форми вираження чи усталених ідей з метою створення яскравішого ефекту [105, с. 35]. Індивідуально-авторські та загальноновживані образи розширюють змістовий потенціал твору, адже вони дозволяють реципієнтові вибудовувати ряд асоціацій, таким чином спонукаючи до роздумів про закладений автором сенс твору, а також даючи змогу зробити власні висновки та знайти в пісні те, що є найближчим для самого слухача.

Образність тексту може досягатися різними стилістичними засобами, серед яких особливу роль відіграють лексичні, які ще часто називають тропами. Троп – це мовностилістичний засіб (словесна фігура), який полягає у вживанні слова чи сполучення слів у переносному значенні, при цьому відбувається нарощення змісту і конотації, досягається відповідний зображально-виражальний ефект [80, с. 692]; слово, вжите у переносному значенні для характеристики будь-якого явища за допомогою вторинних смислових значень, актуалізації його «внутрішньої форми» [46, с. 679].

Основою творення тропів є відношення різного роду суміжності й подібності або, навпаки, протилежності як явищ позамовної дійсності при їх відображенні у свідомості [80, с. 693]. Вони формуються на основі зміни

семантичної структури слова (функціональне перен, розширення/звуження значення, заміна, заміщення тощо) [74, с. 67].

Тропами, які найчастіше зустрічаються в пісенних текстах, є метафора, епітет, гіпербола та порівняння.

1) **Метафора** – це художній засіб, який полягає в переносному вживанні слів за образною схожістю чи контрастністю на основі кольористичної ознаки, форми, способу дії тощо [74, с. 92]; це троп, що полягає в уживанні слова, яке позначає певний предмет (явище, дію чи ознаку), для номінації іншого предмета на основі подібності, яка впливає з їх зіставлення за асоціацією [41, с. 43]; це один з основних тропів, який полягає в перенесенні ознак з одного предмета, явища на другий на підставі подібності [25, с. 88]. Метафора подібна до порівняння, але вона одночленна: називається лише предмет, те, що зіставляється, а саме порівняння приховане [74, с. 92]. Вона не має формальних обмежень: нею може бути слово, фраза або ціле речення [2, с. 54]. Інколи навіть цілий текст або фрагмент тексту може виступати метафорою.

Сконцентруючи та узгоджуючи у своєму потужному семантичному полі найвіддаленіші чи найнесумісніші асоціації, метафора постає суцільним нечленованим тропом, який може розгортатися у внутрішній сюжет, не сприйнятний з погляду раціоналістичних концепцій [34, с. 14]. Художня (індивідуально-авторська) метафора відзначається глибиною, змістовою багатоплановістю, образно-емоційною експресією [74, с. 93]. Фактично вона є компресованою, згорненою одиницею тексту. Кожна метафора кількісно і якісно інформативніша, ніж неметафоричне висловлювання [50, с. 330].

Метафори широко використовуються в пісенних текстах, оскільки вони дають можливість зрозуміти абстрактні явища через досвід фізичного існування людини, задаючи спосіб та характер нашого бачення дійсності та внутрішнього світу ліричного героя [16, с. 81]. Метафора дозволяє віднайти нові способи висловлення думок і почуттів [65, с. 102], завдяки їй створюються словесні образи, які слухач пісні декодує. Адже якщо все буде лежати на поверхні, то естетична цінність тексту буде нижча. Метафора дозволяє

кожному інтерпретувати пісенний текст по-своєму, знайти щось зрозуміле і близьке для себе [19, с. 71]. Водночас наявність метафори в тексті пісні потребує особливої уважності до контексту, аби уникнути помилкового сприйняття її сенсу [65, с. 107].

2) **Епітет** – це художнє означення, яке дає образну характеристику предмету, явищу, особі, дії або процесу, підкреслюючи його характерну рису, визначальну якість. Він вживається для образного змалювання, увиразнення характеристики або вираження емоційного ставлення [74, с. 86]. Образно-естетична та експресивно-стилістична функції епітета полягають у тому, що він дає змогу показати предмет зображення з несподіваного боку, індивідуалізує якусь ознаку, викликає певне ставлення до зображуваного [66, с. 42].

Розрізняють художні (поетичні) й логічні (граматичні) означення. Останні вказують не на індивідуальну, а на загальну властивість та ознаку предмета. Натомість епітетами є поетичні означення, тобто слова з образним відтінком. Хоча варто зауважити, що ними можуть стати й слова вжиті в непереносному значенні, оскільки у художньому тексті навіть логічні означення, набувають певного естетичного навантаження за обов'язкової умови наявності в них емотивних або експресивних конотацій [74, с. 87].

Потрапивши в нове семантичне поле, епітет призначений збагачувати його новим емоційним чи смисловим нюансом [46, с. 238], тобто тропеїчна сутність епітета полягає в додаванні, приписуванні, привнесенні ознак існуючих і неіснуючих, бажаних, можливих, уявних тощо [74, с. 87].

В руках автора пісні епітет є потужним засобом забезпечення бажаного ефекту та впливу на слухача. На особливу увагу заслуговують представлені в пісенних текстах колористичні епітети [65, с. 106]. Лексеми зі значенням кольору є здебільшого полісемантичними, здатними розвивати переносні значення, створювати образи, деякі з яких закріплюються як символічні [50, с. 343].

3) **Гіпербола** – це троп, що полягає в навмисному перебільшенні кількості або розміру предмета, інтенсивності вияву ознаки або перебігу дії з метою надання об'єкту зображення більшої виразності, а самому зображенню – більшій переконливості. Існують гіперболічні метафори, епітети й порівняння [80, с. 96].

Як засіб експресивності гіпербола здатна захопити реципієнта, надати вислову гостроти, посилити враження і відчуття від того, що автор хоче виокремити, піднести, схвалити, осудити, скритикувати тощо [74, с. 97]. Особливо багато гіперболічних виразів містять у собі тексти пісень на тему кохання, адже вони допомагають яскраво описати глибокі любовні почуття або розбите серце.

4) **Порівняння** – це троп, побудований на зіставленні двох явищ, предметів, фактів для пояснення одного з них за допомогою іншого [66, с. 41]; це словесний вислів, у якому уявлення про зображувальний предмет конкретизується шляхом зіставлення його з іншим предметом, таким, що містить у собі необхідні для конкретизації уявлення ознаки в більш концентрованому вияві [11, с. 211]. Ознака за якою відбувається порівняння може визначатися кольором, формою, розміром, запахом, відчуттям, якістю, властивістю тощо [50, с. 359].

Констатація часткової тотожності між двома предметами, явищами чи фактами дає поштовх до їх нового сприйняття, адже найяскравіша ознака, на основі якої відбувається порівняння, часом є досить несподіваною. Використання порівняння у пісні обумовлюється тим, що воно здатне створити яскравий образ, надати вислову унаочнення, особливої виразності та асоціативності, посилити емоційне наповнення пісні [74, с. 91].

Експресивними лексико-семантичними засобами, які також зустрічаються в пісенних текстах, але значно рідше, є антитеза, оксиморон, метонімія, мейозис, перифраз, іронія та інші.

Антитеза – стилістична фігура, що характеризується симетричною будовою і підкресленим зіставленням протилежних понять, думок, явищ,

почуттів або образів для посилення враження. В основі антитези лежить антонімічна пара, загальномовна або контекстуальна (образи, слова у переносному значенні, які створюють враження протилежних явищ). Різде протиставлення понять дає можливість авторові створити надзвичайно виразний, дієвий, об'ємний образ [74, с. 74].

Оксиморон – це стилістична фігура, суттю якої постає створення нового поняття, уявлення через поєднання контрастних, семантично несумісних за значенням слів. Таке поєднання продукує новий яскравий образ, створює несподіваний експресивний ефект [26, с. 325], привертає увагу до суперечливої природи окремого явища, виявляє в ньому контрастні начала [85, с. 692], розкриває подвійність стану та настрою автора [35, с. 76], спонукає до глибокого осмислення індивідуально-художнього прийому поєднання непоєднуваного [50, с. 374]. На відміну від антитези оксиморон являє собою єдине неподільне словосполучення [39, с. 25].

Метонімія – це троп, що полягає в перенесенні назви одного поняття на інше не за подібністю, а на основі асоціації й суміжності, реально існуючих зв'язків, у яких перебувають між собою певні поняття (такими можуть бути – приналежність до одного кола явищ та понять одного порядку; часові, просторові, причинно-наслідкові та інші відношення) [74, с. 96]. Виділяють метонімію лексикалізовану (лексичну) та дискурсивну (стилістичну). Під лексикалізованою розуміють регулярну метонімію, що є звичним способом мислення для носіїв мови, оскільки споріднені поняття вже сприймаються як єдина усталена пара. Дискурсивна, okazіональна або контекстуальна метонімія – це троп, який створює явний естетичний ефект, сприймається як нове формування, може бути авторським новоутворенням [35, с. 67].

Мейозис – це троп, який полягає в навмисному применшенні оцінки, ознаки, перебігу дії, розміру чи кількості, значущості чого-небудь. Як стилістичний засіб він використовується не для послаблення ефекту, а навпаки для підсилення, інтенсифікації [26, с. 171].

Перифраз – метафоризоване сполучення слів, яке, має одну чи кілька рис предмета, ознаки, дії, слугує засобом їх образно описової характеристики і є контекстуальним синонімом до слова, яке є основним їх найменуванням [31, с. 51]. Перифраз сприяє уникненню тавтології, невиправданих повторень, надає мовленню образності, сприяє яскравості, виразності та загадковості зображення [74, с. 77].

Іронія – троп, в якому для прихованого глузування або легкого, добродушного жарту мовна одиниця з позитивно-стверджувальними значенням, конотацією або модальністю вживається з протилежними характеристиками [75, с. 47]. Іронічні елементи можуть використовуватися в текстах пісень для створення несподіваності та гумористичного ефекту, або для підкреслення абсурдності певних ситуацій. Іронія також часто слугує засобом коментування або критики суспільства чи певних подій.

В багатьох дослідженнях присвячених стилістичним особливостям пісенних текстів та використанню в них образної мови особлива увага також приділяється символу. **Символ** – слово-образ, що втілює у собі загальну ідею, умовне позначення певного предмета, явища за допомогою інших понять на основі спільної ознаки, часткової чи приблизної подібності для гранично стислого, але виразного, заснованого на асоціативності, передавання глибинної сутності означуваного слова. На відміну від метафори, яка є знаковим підґрунтям виникнення символу, він виражає загальну ідею, уособлює цілу ситуацію, має надзвичайно глибокий зміст, багатошарову семантику, здатний збагачуватися, за ним стоїть внутрішній текст [74, с. 95].

Поряд з усталеними прийомами й образними зворотами у піснях можуть з'являтися й оригінальні, індивідуально-авторські. Це – високохудожні нетрадиційні порівняння, епітети та епітетні конструкції, ускладнена асоціативна метафорика, подекуди – лексичні новації, вишуканість образного моделювання та символізації, довершені інтонаційно-синтаксичні синтагми [73, с. 221].

Образна мова в пісенних текстах дозволяє висловлювати думки абстрактно, сприяє швидкому та ефективному емоційному впливу на реципієнта [107, с. 17].

1.2.3. Синтаксичні засоби стилістики в пісенних текстах

Під стилістичним синтаксисом розуміється не просто фіксований, традиційний набір синтаксичних засобів, а сукупність продуктивних і часто вживаних експресивно та емоційно насичених синтаксичних побудов, які забезпечують особливу виразність висловлювання та виконують певні стилістичні функції у сприйнятті, розумінні й актуалізації змісту та образів [22, с. 28]. Особливі форми синтаксичної організації мови використовуються як засоби виразності у тому випадку, коли вони являють собою цілеспрямовані відхилення від нормативного синтаксису (нейтральних норм) [39, с. 35].

Синтаксичні стилістичні фігури класифікуються в залежності від базування на: експансії вихідної моделі (різні види повтору); редукції вихідної моделі (еліпсис, апосіопеза, асиндетон); зміні порядку послідовності компонентів вихідної моделі (інверсія); формальних та смислових взаємодіях кількох синтаксичних конструкцій або моделей речень в певному контексті (паралелізм); транспозиції значення синтаксичної структури або моделей речень в певному контексті (риторичні фігури); транспозиції значення способів зв'язку між компонентами речення (парцеляція) [10, с. 50, 57]. Найпродуктивнішою синтаксичною фігурою в пісенних текстах є повтор, інші зазначені засоби рідше зустрічаються у пісенних текстах, проте кожен з них створює унікальний експресивний ефект.

1) **Повтор** – це фігура мови, що полягає у кількаразовому використанні в межах контексту та у певній послідовності тотожних чи подібних (як у формальному, так і в семантичному аспектах) слів та синтаксичних конструкцій, ужитих компактно або дистантно [80, с. 496]. Повтор є одним з основних засобів актуалізації в поетичних текстах, який полягає в цілеспрямованому ущільненні того чи іншого елемента, що робить його помітним, структурно активним [27, с. 64].

Як стилістичний засіб повтор використовується для підкреслення емоційно-сміслових нюансів у текстових фрагментах, створення почуттєвих домінант, увиразнення основного значення повторюваного елемента [74, с. 103], створення різнопланових асоціативних образів: тривалості, повторюваності або періодичності дії, постійності якоїсь якості [39, с. 37]. У пісні повтор також може функціонувати як фон, на якому яскравіше виступають інші смислові елементи [71, с. 82]. Крім того, повтор може відігравати організуючу та композиційну роль, сприяти ритмічній організації тексту, виступати засобом створення інтонаційної своєрідності [74, с. 103], що набуває особливої значущості в пісні.

Повтори в пісні не створюють ефект перенасичення інформацією, а навпаки є необхідним елементом емоційно-художнього впливу [71, с. 82]. Найпоширенішими видами повтору в пісенних текстах є: а) **простий синтаксичний повтор** – стилістична фігура, котра утворюється шляхом повторення мовленнєвої одиниці, розташованої контактено [71, с. 82]; б) **анафора** – стилістична фігура, котра утворюється шляхом повторення окремих слів або словосполучень на початку суміжних мовних одиниць [14, с. 105]; в) **епіфора** – стилістична фігура, котра утворюється шляхом повторення окремих слів або словосполучень у кінці суміжних мовних одиниць [14, с. 108]; г) **епанафора** (композиційний стик) – стилістична фігура, що полягає у повторенні на початку нової синтаксичної конструкції слова або словосполучення, яким завершується попередня конструкція [74, с. 101]; д) **анепіфора** (кільце) – стилістична фігура, яка зв'язує повтором окремих слів чи словосполучень початок і кінець суміжних мовних одиниць або однієї одиниці [14, с. 105]; ж) **полісиндетон** – стилістична фігура, що характеризується зумисним повторенням службових слів (переважно сполучників, іноді прийменників, зрідка часток) [74, с. 105].

2) **Еліпс** – це стилістична фігура, яка полягає у відсутності (зумисному пропуску) певного члена речення, цілком передбачуваного, зрозумілого слова чи словосполучення, в якому немає потреби й без якого фігура є

лаконічнішою, динамічнішою, експресивно виразнішою. Еліпс може посилювати напруженість зміни дій, підкреслювати інтонацію ліричної схвильованості, радості, відчаю, трагізму [74, с. 99].

3) **Апосіопеза** (замовчування) – це стилістична фігура у формі незавершеного, обірваного висловлення, що передає емоційний стан мовця (схвильованість, подив, нерішучість тощо), його небажання або неспроможність з різних причин про щось говорити, та яка також використовується автором як натяк на що-небудь [80, с. 757], залишаючи це на здогад самого слухача.

4) **Асиндетон** (безсполучниковість) – це стилістична фігура, що характеризується відсутністю сполучників між членами речення і між реченнями для надання висловлюванню більшої виразності, стрімкості і динамізму, експресивної стислості й емоційної сконденсованості [74, с. 105].

5) **Стилістична інверсія** – це порушення чи зміна звичного порядку слів для посилення виразності тексту. Навмисна зміна порядку слів перерозподіляє смислове навантаження членів речення, є засобом увиразнення викладу і підвищення емоційної насиченості тексту. Постпозитивні означення створюють особливу ритмомелодику, наспівність речення [75, с. 104].

6) **Паралелізм** – це стилістична фігура, яка ґрунтується на однотипній синтаксичній побудові двох або більше суміжних мовних одиниць [11, с. 230]. Це типова риса народнопісенної творчості; вона може складати композиційну основу ліричного віршового твору, синтаксична структура якого ускладнюється асоціативно-образними відношеннями. Як правило, паралельні конструкції мають взаємозумовлену семантику: співвідносяться між собою як загальне і часткове, як причина і наслідок. Вони лаконічні, енергійні, мають чіткий ритмічний малюнок, паралельність їх побудови зумовлює легкість сприймання і дає повноту вражень від сказаного [74, с. 109–110].

7) **Риторичні фігури** – це фігури мовлення, побудовані на словесних зворотах, що мають умовно-діалогічний характер [11, с. 237]. Найпоширенішою риторичною фігурою в пісенних текстах є **риторичне**

запитання, тобто питання, яке ставиться не з метою отримання відповіді, а з метою афористичного узагальнення загальновідомої або очевидної думки [11, с. 238]. У ньому виражаються почуття і переживання автора: міркування, сумніви, сум, жаль, радість, гнів тощо [27, с. 198]. Ця стилістична фігура служить для підкреслення власного ставлення до висловлювання, вона відзначається великим зарядом експресії, її категорично виразна форма покликана привернути увагу слухача до певного явища чи теми, або самим запитанням висловити ствердну думку [74, с. 107]. Серед інших риторичних фігур виділяють риторичне звертання, риторичний оклик, запитання і відповідь, риторичне ствердження, риторичне заперечення.

8) **Парцеляція** (членування речення) – стилістична фігура, сутність якої полягає в членуванні цілісно-синтаксичної структури на інтонаційно-сміслові та пунктуаційно ізольовані частини (окремі речення) з метою їх семантико-стилістичного виділення, експресивності змісту кожного відособленого компонента, надання динамізму мовлення. Парцеляція також виконує ритмомелодійну функцію [74, с. 104].

Отже, експресивність пісенного тексту проявляється як на семантичному, так і на формальному рівнях, їй сприяють різноманітні стилістичні прийоми, що ґрунтуються на принципах відбору мовного матеріалу та його структурної організації.

1.3. Способи перекладу пісень у кінотексті

Успішний міжкультурний діалог вимагає адекватної системи кодування та декодування повідомлень відповідно до мовних конвенцій, доступних для розуміння всіма учасниками міжкультурної комунікації. Саме переклад виконує глобальну посередницьку роль засобу формування міжнаціонального культурного простору. Охоплюючи майже усі сфери людської діяльності, він у змозі долати мовні та культурні бар'єри як на синхронному рівні (в

географічній площині), так і на діяхронічному рівні (у часовій площині) [68, с. 32].

Підхід до перекладу вокальних композицій, безумовно, пов'язаний з традиціями поетичного перекладу [64, с. 63]. Основна відмінність між перекладом пісень та перекладом віршів полягає у підпорядкованості пісенного тексту мелодії. Тобто текст обов'язково має гармонійно «лягати» на музику. Так звана «поетична тканина» пісні викроєна в залежності від особливостей її мелодії – ритм визначає розстановку наголосів, темп – довжину рядків і, відповідно, лексичних одиниць, а розділові паузи – довжину речень та їх членування [29, с. 181].

Головне правило komponування перекладу пісенного твору – досягти в перекладеному варіанті балансу між ритмічними характеристиками та образно-стильовими концептами оригіналу [54, с. 83]. У художньому перекладі, яким є переклад віршованих пісенних текстів, існують свої особливі закони еквівалентності: він може лише нескінченно зближуватися з оригіналом, але не бути повністю еквівалентним, адже в нього є свій творець, свій мовний матеріал і своє життя в мовному, літературному та соціальному середовищі, що відрізняється від середовища оригіналу [44, с. 24–25]. Саме при роботі з художніми текстами творча природа перекладу проявляється якнайнаочніше та якнайяскравіше, виникають передумови для відчутних проявів перекладацької креативності [68, с. 50].

Доволі часто необхідність перекладу пісень ставиться під сумнів, адже серед елементів популярної культури музика майже ніколи не адаптується під інші культури у мовному аспекті. Це обумовлено тим, що розуміння тексту пісні не є обов'язковим для її споживання, яке здебільшого пов'язане не з усвідомленням послання автора, а зі сприйманням мелодичної та ритмічної складових [1, с. 9]. Ключовим моментом, який вказує на необхідність створення перекладу іншомовної пісні (або на її відсутність), є визначення її призначення.

Дослідники перекладу пісенних текстів у своїх роботах часто звертаються до «скопос-теорії», яку в 1978 році запропонував німецький лінгвіст Ганс Вермеєр. Вона відображає ідею про те, що переклад повинен передусім враховувати функції вихідного та цільового текстів [104, с. 237]. Відповідно, прийняття рішення щодо створення «вільного» або «достовірного» перекладу, а також методи та стратегії, які застосовуються в процесі, визначаються цільовим призначенням перекладу [90, с. 135]. Такий функціоналістичний підхід передбачає визначення потенційних слухачів перекладеної пісні, а також їхнього досвіду як представників іншої культури та здатності зрозуміти й оцінити пісню за обмежений час. Врахування очікувань цільової аудиторії та її потреб, таким чином, є важливішим за повну словесну відповідність між перекладом та вихідним текстом [95, с. 186].

Теорія також допомагає визначити чи є необхідним створення перекладу пісні, який можна буде співати, або досить буде зробити переклад, який буде придатний виключно для читання. На вибір того чи іншого способу перекладу також впливають й інші фактори, серед яких: технічні обмеження, вимоги, що диктуються соціокультурним контекстом, творчий вибір того, хто має на меті здійснити переклад, а також його професійна ідентичність (це може бути професійний перекладач, автор чи виконавець пісні, який бажає створити нову версію для іноземних фанатів, або аматор, тобто творча особистість, яка хоче поділитися в Інтернеті власним кавером-перекладом популярної іноземної пісні).

Згідно з П. Лоу, «скопос-теорія» допомагає з'ясувати, чи потрібно вихідний текст перекласти, адаптувати або повністю змінити. При перекладі зміст вихідного тексту передається з високим ступенем семантичної точності. При адаптації текст цільовою мовою характеризується меншим ступенем еквівалентності вихідному пісенному тексту, оскільки використання цього методу призводить до значних навмисних відхилень від оригіналу. Текст-заміна визначається як текст пісні, створений для наявної мелодії, який не передає семантичного змісту вихідного тексту [96, с. 229].

Коли перед перекладачем стоїть завдання досягти функціональної еквівалентності між оригінальним текстом пісні та його перекладом, основними принципами, якими він повинен керуватися є: 1) принцип семантичної еквівалентності (перекладач повинен переконатися у тому, що його розуміння змісту тексту збігається з тим, про що мав намір повідомити слухача автор оригінального пісенного твору); 2) принцип стилістичної еквівалентності (вимагає досягнення відповідного експресивно-емоційного ефекту у тексті перекладу за допомогою відтворення у ньому різноманітних стилістичних прийомів застосованих в оригінальному творі); 3) принцип культурної еквівалентності (вимагає від перекладу природності та зображення дійсності відповідно до змісту культури саме цільової аудиторії) [108, с. 76].

Важливою для теорії перекладу пісенних текстів є розробка П. Лоу принципу п'ятиборства – «the Pentathlon principle» – згідно з яким, оцінка якості перекладу пісенного твору має здійснюватися за п'ятьма критеріями: зручність виконання (singability), смислова відповідність, природність, дотримання ритму і збереження рими. Проводячи аналогію з олімпійським видом спорту, що включає у себе змагання з п'яти дисциплін (стрільба, фехтування, кінний спорт, плавання та біг), науковець пояснює, що основна складність перекладу пісенних текстів полягає в досягненні балансу між п'ятьма зазначеними аспектами. Він стверджує, що цей принцип може допомогти перекладачу як у виборі загальної перекладацької стратегії, так і у прийнятті рішень на мікрорівнях – при практичній задачі вибору одного з кількох можливих слів чи словосполучень, яке є найкращим варіантом [95, с. 191].

1. Зручність виконання значною мірою залежить від сполучуваності звуків, кількості складів, розміщення наголосів тощо. Так, наприклад, для повільних пісень складніші формулювання і структури речень є прийнятними, тоді як у піснях з швидким темпом скопичення приголосних звуків та надмірна складність синтаксичних структур можуть створювати проблеми для співака. Перекладач повинен враховувати ці нюанси.

2. Смысловая відповідність передбачає належну передачу змісту та задуму оригінальної пісні. Для цього перекладач має підібрати слова, які найбільш точно передають сенс оригінальної композиції, інколи вдаючись до різного роду трансформацій. Він має розуміти не лише поверхневе значення тексту, але й приховані ідеї та емоції, що знаходять відображення в художніх образах наявних в тексті пісні.

3. Природність пісенного тексту цільовою мовою досягається тоді, коли слухачі перекладеної версії не усвідомлюють, що вони стикаються з продуктом перекладу. Відповідність соціокультурним та мовним нормам є визначальними ознаками природності перекладу.

4. Ритм забезпечується збереженням у перекладеному тексті оригінальної кількості складів. Для пісенного перекладу задовільнення цього критерію є необхідним, однак, як зазначає П. Лоу, на практиці перекладач інколи змушений збільшити або зменшити кількість складів. Це слід робити розсудливо та лише в належних місцях. Наприклад, найкращим місцем для додавання складу є мелізма, оскільки при цьому не змінюється ритм та не руйнується мелодія.

5. Збереження рими є вкрай важливим для цілісності пісенного тексту. Однак бувають випадки, коли зацикленість на відтворенні рими призводить до втрати сенсу. Тому інколи перекладач змушений приймати недосконалі рими.

О. Підгрушна, розглядаючи пісенні композиції в кінофільмах та серіалах, висуває власну систему оцінювання їх перекладу та виділяє наступні п'ять критеріїв: 1) прагматична відповідність (пісня в цільовому фільмі виконує ту ж функцію, що й пісня в оригінальному, та відповідає комунікативній ситуації сцени); 2) семантична відповідність (переклад передає зміст та сенс вихідної пісні; передбачається, що цільова аудиторія фільму може з легкістю зрозуміти головну ідею вихідного тексту); 3) стилістична відповідність (пісня в перекладі має поетичні та просодичні характеристики, наближені до оригінальних; тобто текст має схему римування, ритмічну структуру та є придатним для співу); 4) кінематографічна

відповідність (цільова пісня не порушує взаємозв'язку з відеорядом; тобто вона так само як і оригінальна пісня синхронізована з візуальним, звуковим і семантичним компонентом фільму); 5) естетична відповідність (переклад пісні має таку ж художню, емоційну та культурну цінність, якою характеризується оригінальна композиція). Запропонована система оцінювання віддає пріоритет відповідності на прагматичному рівню, оскільки він є необхідною передумовою адекватного перекладу [99, с. 5].

Д. Франзон у своїй статті під назвою «Choices in Song Translation», так само як і П. Лоу, розглядає особливості перекладу пісень з урахуванням їх функціонального призначення. Вчений виділяє наступні п'ять підходів до роботи з іншомовною піснею [94, с. 376]:

1. Залишити пісню без перекладу. Цей варіант є доцільним, коли з будь-якої причини контекст, у якому має використовуватися пісня, не вимагає її перекладу. Це здебільшого стосується популярних пісень, реального попиту на переклад яких немає. Так званий «нульовий переклад» може застосовуватися й з метою збереження автентичності пісні, а також бути результатом браку часу чи фінансування.

2. Перекласти текст без урахування музики. Ця стратегія ігнорує музичні аспекти пісні й може застосовуватися при створенні субтитрів до телевізійних програм і фільмів. Крім того, такий підхід характерний для перекладів іншомовних пісень, які регулярно розміщуються на спеціальних інтернет-сайтах. Передбачається, що музично-поетичними особливостями твору аудиторія має змогу насолодитися при прослуховуванні оригінальної композиції.

3. Написати новий текст до оригінальної мелодії. Зміст вихідного тексту зовсім не передається, а єдиною вимогою є відповідність музиці. Цей підхід не відповідає принципам традиційного перекладу, оскільки власне переклад у лінгвістичному сенсі при цьому не здійснюється. Однак, на думку Д. Франзона, якщо новий текст дозволяє пісні, як культурному артефакту,

перетинати мовні кордони, застосування цієї стратегії можна розглядати як трансляційну дію.

4. Перекласти текст пісні та адаптувати під нього музику. В цьому випадку увага зосереджується на вербальному змісті, а мелодія вважається другорядною та може буде трохи змінена, щоб задовольнити потреби перекладу. Така стратегія може застосовуватися, наприклад, до покладених на музику біблійних текстів або віршів відомих авторів. Найчастіше в мелодію вносяться мінімальні зміни (наприклад, шляхом поділу, злиття або додавання нових нот).

5. Адаптувати переклад до оригінальної музики. Цей процес є досить складним, оскільки перекладач, стикаючись з обмеженнями встановленими оригінальною мелодією, має якомога точніше відтворити зміст та сенс вихідного тексту, для чого часто доводиться відходити від прямого дослівного перекладу. Цей підхід застосовується, коли перекладена версія пісні призначена для виконання. Найчастіше адаптовані переклади пісенних творів з'являються в дубльованих фільмах та мультфільмах.

Проаналізувавши теоретичний матеріал з теми, ми пропонуємо виділити два основних види перекладу пісенних текстів, а саме:

1. **Дослівний переклад.** Він характеризується відсутністю рими і недотриманням віршового розміру. Такий переклад не є призначеним для співу, його основною метою є точна передача змісту твору, а головна функція, яку він виконує – інформативна.

2. **Еквіритмічний переклад.** Він так само фокусується на максимально точній передачі змісту пісенного твору, однак при цьому до уваги береться музична складова, зберігається ритмічний малюнок та схема римування.

Еквіритмічний переклад – це поетичний переклад віршів і музичних творів, при якому залишається незмінним віршовий розмір, тобто кількість складів та наголосів [18, с. 57]. Це вершина художнього перекладу, від перекладача вимагається здатність вмістити у віршовану форму мови перекладу сенс і навіть літературні прийоми оригіналу. При цьому зміст

передається з урахуванням соціокультурного досвіду реципієнтів перекладеної пісенної композиції. З огляду на надзвичайну складність такого перекладу допускаються незначні відхилення від тексту оригіналу шляхом застосування певних трансформацій.

У цій роботі ми не розглядаємо «інтерпретацію» (за П. Лоу, «текст-заміна») як окремий вид перекладу. На нашу думку, пісню, для якої пишеться новий текст, і зберігається лише музична складова оригінальної композиції, доречніше називати «ремейком», тобто переспівом.

Повертаючись до питання потреби в існуванні перекладів музичних творів, варто розглянути дві ситуації: переклад популярних пісень та переклад пісень, які є частиною іншого виду мистецтва, а саме – кіно.

Для простого слухача текст популярної іншомовної пісні дійсно є другорядним аспектом її сприйняття. Однак повне розуміння композиції неможливе без ознайомлення з її текстовою частиною. Саме тому через кілька днів після того, як виконавець випустив нову пісню, з'являються перші варіанти її перекладу, зазвичай аматорські та прозові. Для реципієнта в цьому випадку важливим є розуміння змісту тексту без втрати його сенсу та головної ідеї. Тому переклад повинен бути максимально наближений до оригіналу. Це дасть слухачеві можливість самому проаналізувати текст і зробити висновки про композицію [1, с. 11].

Віршовані переклади популярних пісень зустрічаються сьогодні дедалі частіше. Вони бувають разовими, які мотивуються різними цілями (навчальними, публіцистичними тощо), та систематичними, які є продуктом творчого самовираження (зокрема блогерів) [1, с. 10].

Так, наприклад, український музичний гурт «Grandma's Smuzi» (ютуб-канал «Grandma's Smuzi») викладає кавери на пісні таких відомих груп та виконавців як Metallica, Linkin Park, Rammstein, Queen, Marilyn Manson та ін. Сам гурт заявляє, що його мета – знову закохати населення України (і не тільки) у світові рок-хіти, надавши їм нове звучання, завдяки якісному українському перекладу.

Перекладом іноземних пісень на українську мову, а також створенням англійських перекладів українських пісень займається також Олена Андросова (ютуб-канал «Eileen»). В описі свого каналу дівчина вказує, що свого часу вирішила поєднати професію перекладача та любов до музики. Вона хоче, щоб більше українців мали змогу зрозуміти сенс її улюблених пісень та насолодитися їхніми українськими версіями. Олена перекладає та записує кавери на народні та популярні пісні, а також на композиції з відеоігор та серіалів. Завдяки її еквіритмічному перекладу української пісні «Щедрик» на англійську мову, більше людей по всьому світу дізналися, що перероблена мелодія української композиції лежить в основі відомої різдвяної пісні «Carol of the Bells», для якої був написаний новий текст. Відео з перекладом «Щедрика» переглянуло понад два мільйони людей, які оцінили зміст оригінальної пісні та визнали її «подарунком світу від українців».

Тоді як прозовий та еквіритмічний переклад популярних пісень здебільшого є опціональним, реальна необхідність перекладу пісенних творів яскраво проявляється у кіномистецтві, де пісні є потужним інструментом впливу на реципієнтів.

Музика в кіно, як невіддільний компонент цілого, нерозривно пов'язана із відеорядом і корелюється візуально-екранними подіями [42, с. 2]. Завдяки своєму вербальному наповненню пісні виконують додаткові функції та мають ширші драматичні можливості [6, с. 188]. Вони допомагають створити необхідну атмосферу, впливають на глядача на свідомому та підсвідомому рівнях. Вони можуть слугувати оповіддю або бути фоном, що впливає на вибір стратегії їхнього перекладу [99, с. 3]. Вокальні фрагменти, що виконуються безпосередньо героями сюжету, інтегруються в розвиток подій і слугують засобом не лише інтроспекції, а й комунікації між персонажами. Такі композиції розкривають характери персонажів через синтез музики та лірики [64, с. 58]. Фонові пісні використовуються для підкреслення та посилення емоційного впливу сцени, вони здатні розкривати приховані наміри тощо [99, с. 4].

Переклад пісні в художньому або мультиплікаційному фільмі вимагає від перекладача розуміння контексту, в якому вона звучить, а також вміння виділяти основне від другорядного, відтворювати зміст мовою перекладу зі збереженням загальної тональності та стилю кінодіалогу, проявляти творчий підхід та винахідливість [6, с. 192]. Найкращим варіантом перекладу пісень у кінофільмах безсумнівно є адаптований еквіритмічний переклад.

Формально існує два підходи до здійснення аудіовізуального перекладу: перший передбачає передачу усного тексту оригіналу цільовою мовою так само в усній формі, а другий – у письмовій [64, с. 59]. Загалом виділяють наступні стратегії роботи з піснею в кінотексті:

1. Переклад відсутній взагалі. Так званий «нульовий переклад» передбачає передачу вихідної пісні в цільовому фільмі в оригінальному вигляді. Така стратегія майже завжди застосовується при перекладі фонових пісень. Вона не потребує додаткових ресурсів – ні фінансових, ні людських [99, с. 6], що обумовлює її популярність, адже такий підхід допомагає зменшити витрати для студій, які займаються озвучуванням фільмів [с. 59].

Бувають ситуації, коли нульовий переклад насправді є найкращим рішенням з точки зору прагматичної відповідності. Це ті випадки, коли пісня навмисно звучить іноземною мовою для створення специфічної атмосфери чи збереження автентичності. Особливо доречною ця стратегія є тоді, коли вихідна пісня є широко відомою та впізнаваною в цільовій культурі. Наприклад, такі всесвітньо відомі композиції, як «Jingle Bells», «Last Christmas» та «Let It Snow» використовуються у багатьох американських фільмах про Різдво. Емоції та асоціації, які викликають ці пісні є досить схожими як у вихідної, так і у цільової аудиторії через процеси глобалізації та розширення американської культури. Тому такі пісні в українських фільмах подаються без перекладу [99, с. 6–7].

Утім такий підхід не завжди є доречним, оскільки музичний супровід фільму може функціонально пов'язаний із розвитком сюжетного наративу або слугує для розкриття емоційного стану чи думок персонажів [64, с. 59].

Нульовий переклад однозначно буде невдалим рішенням при перекладі мюзиклу.

2. Дубляж. До нього вдаються тоді, коли композиція виконується персонажами, несе важливі для сюжету подробиці та займає значну частину екранного часу. Дублювання також є найкращим варіантом перекладу пісень у мультфільмах, які орієнтовані на дитячу аудиторію, адже більшість дітей не здатні одночасно стежити за основним відеорядом і читати субтитри [64, с. 60]. Так, пісні з мультиплікаційних фільмів виробництва анімаційної студії Disney майже завжди мають адаптовані переклади та дублюються іншими мовами. Наприклад, такі пісні як «Let it Go» (з мультфільму «Frozen» 2013 року), «Circle of Life» (з мультфільму «The Lion King» 1994 року) та «We Don't Talk About Bruno» (з мультфільму «Encanto» 2021 року) були перекладені на 44, 45 та 46 мов відповідно. Вони отримали настільки велику популярність у світі, що стали незалежними творами, які існують поза межами мультфільмів, для яких вони були створені, попри їхній зв'язок з сюжетом та візуальним рядом.

3. Субтитрування. Оскільки в мюзиклах вокальні композиції займають значну частину екранного часу та використовуються як рушійна сила для розвитку сюжету, залишати їх без перекладу в екранізації іншою мовою небажано – це може призвести до нерозуміння глядачем подій фільму. Перекодування ж усного тексту в письмовий – субтитрування – передбачає відображення перекладу (зазвичай прозового) на екрані в момент проспівування [64, с. 59–60]. Подача перекладу пісні в субтитрах має певні переваги, а саме: низька ціна і можливість передати зміст тексту, але при цьому зберегти оригінальне звучання. Однак недоліком такого підходу є необхідність стежити за діями на екрані та одночасно читати субтитри, що може бути обтяжливим для глядача [99, с. 8]. Незважаючи на це, на сучасному етапі саме субтитрування є найпоширенішим варіантом перекладу пісень у фільмах, особливо тих, де цільова аудиторія – це дорослі люди [59, с. 250].

4. Закадровий переклад. Це своєрідний скорочений переказ тексту оригіналу у вільній формі, який не співається, а начитується актором дубляжу під час звучання оригінальної аудіодоріжки [64, с. 60]. При застосуванні такої стратегії глядач отримує загальне розуміння змісту пісні. Перевагою такого перекладу перед субтитрами є те, що він не відволікає глядачів від відеоряду [99, с. 10].

Вибір стратегії перекладу вокальних елементів зазвичай робить студія-виробник на етапі переговорів із дистриб'юторами, керуючись сукупністю різноманітних факторів. Основними чинниками, які впливають на цей вибір, є бюджет перекладацького продакшену та цільова аудиторія фільму [64, с. 60]. У тому випадку, коли необхідним є дублювання пісень цільовою мовою, перекладач створює адаптовані версії композицій.

Отже, вибір оптимальної стратегії перекладу пісенного твору визначається його функціональним призначенням та урахуванням очікувань цільової аудиторії.

1.4. Труднощі перекладу англомовних пісенних текстів

Дослідникам поетичного перекладу відоме часто цитоване твердження американського поета Роберта Фроста про те, що поезія губиться у перекладі. Роботу перекладача значно ускладнює своєрідна природа віршованого твору, адже поетичний текст – це органічне поєднання форми та змісту. Спробам відтворити це поєднання у перекладі часто бракує достатньо точного наближення до тексту оригіналу, бо вони пов'язані із кардинально іншими засобами передачі змісту у цільовій мові [52, с. 66–67]. Неминучі фонетичні, лексичні, синтаксичні та просодичні розбіжності між мовами, а також відмінності в усталених літературних традиціях кожної окремої мови призводять до появи тих аспектів оригінального поетичного тексту, які неможливо відтворити мовою перекладу.

Як зазначає І. М. Гольтер, у перекладах поетичних художніх творів велика роль належить відтворенню зовнішніх та внутрішніх елементів вірша: ритму, розміру, рими, евфонічної структури, стилістики, образного та емоційного змісту. Отримати перекладений поетичний твір, який був би повністю еквівалентним і рівнозначним оригіналу в усіх його зовнішніх і внутрішніх складових, неможливо навіть при роботі з генеалогічно близькими мовами [15, с. 59]. Відносна еквівалентність також пов'язана зі своєрідністю сприйняття оригіналу перекладачем, його власним стилем, а також відмінностями соціокультурного середовища [44, с. 25]. Крім того, еквіритмічний переклад віршованих пісенних текстів, як один із найскладніших видів перекладу, передбачає врахування як лінгвістичних, так і музичних складових, тому перекладачеві потрібно бути, певною мірою, і поетом, і музикантом, адже без цього виконати таку роботу майже неможливо [59, с. 251].

Загалом труднощі перекладу пісенних композицій можна умовно розділити на дві групи. Перша пов'язана з особливостями форми пісенного тексту, а друга – з особливостями національного і авторського поетичного мислення [1, с. 11].

1.4.1. Труднощі пов'язані з особливостями форми пісенного тексту

До особливостей форми пісенного тексту відносяться такі засоби впорядкованості мовних одиниць як ритм і рима. Необхідність їх збереження у цільовій мові створює труднощі при перекладі тексту іншомовної пісні, адже на відміну від прози, у поетичному творі форма домінує над змістом, і тому перекладачеві доводиться обирати контекстуальні лексичні відповідники одиниць оригінального тексту та вдаватися до застосування різних граматичних і синтаксичних трансформацій [64, с. 61]. При цьому обрати іншу форму при перекладі неможливо, оскільки зазвичай не дозволяється змінювати мелодію.

Ритм – це періодичність звукової послідовності, рівномірне чергування впорядкованих елементів (наголошених і ненаголошених звуків, довгих і

коротких складів тощо) [74, с. 49]. Пісенні тексти характеризується чітким дотриманням ритму, адже він допомагає створити цілісний та динамічний ефект, виконуючи наступні важливі функції: структуруючу, текстоутворюючу та експресивно-емоційну [40, с. 122].

Збереження ритмічного малюнку є найбільшою проблемою для перекладача вокального твору. Складність полягає у тому, що при перекладі відбувається структурна реорганізація текстового матеріалу (з'являється більше або менше складів, що неодмінно «ламає» розмір композиції) [3, с. 19]. Віршовий розмір – визначальна умова структурування вірша, що характеризується для тонічної системи кількістю наголосів, для силабічної – кількістю складів, для силабо-тонічної – кількістю стоп, характером цих стоп та місцезнаходження цезури (ритмічно-інтонаційної паузи в середині віршового рядка, яка розтинає його на дві, іноді три частини), якщо вона є [55, с. 23].

На окрему увагу тут заслуговує така проблема як різна довжина лексичних одиниць в мовах. Варто зазначити, що англійські слова загалом є коротшими за українські, а отже в одному рядку англійської пісні може поміститися більше слів, ніж в аналогічному рядку українською мовою. Вкрай важко піддаються перекладу на українську мову короткі рядки, що розташовані послідовно. Головним завданням є збереження основної ідеї [29, с. 181].

Повне відтворення ритмічного малюнку оригіналу (яке є необхідною вимогою до якісного еквіритмічного перекладу) неминуче призводить до смислових втрат [64, с. 61], адже зберегти ритм при дослівному перекладі майже неможливо.

Домінуючою в піснях є ритмічна структура мелодійної складової, якій і підпорядковується ритм вербального компонента, тобто пісенного тексту [1, с. 12]. Тому для того, щоб виконати вдалий переклад, необхідно добре відчувати музичний ритм та, наприклад, не ставити довгий склад на місце, де звучить коротка нота [95, с. 185].

Крім того, перекладаючи пісню, бажано дотримуватися оригінальної схеми розташування наголосів, оскільки мовні акценти зазвичай узгоджуються з музичними. При цьому необхідно враховувати, що наголос може виконувати розрізнявальну функцію, тобто впливати на значення слова. Це накладає на перекладача додаткові обмеження у виборі лексичного матеріалу.

Рима – це особливий вид регулярного звукового повтору; повторення більш-менш подібних поєднань звуків на кінцях рядків або в інших, симетрично розташованих частинах тексту [51, с. 9]. Вона є найбільш значущим повтором звукового (фонетичного) рівня пісенного тексту як поетичного. Рима підсилює зміст, ідейне та емоційне звучання (семантично виділяє слово, яке стає помітним і привертає на себе увагу); сприяє музикальності тексту; композиційно об'єднує рядки; та є важливим елементом ритму [74, с. 56]. В пісенних текстах найчастіше використовуються такі стандартні види римування, як парне і перехресне [1, с. 13].

Рима унеможливує дослівний переклад пісенного тексту, адже слова в цільовій мові не будуть римуватися так само як слова в мові оригіналу за умови їх перекладу прямими відповідниками. Тому при спробах максимально точно передати сенс вихідного тексту та при цьому зберегти римування перекладач змушений проявляти творчий підхід.

Варто також відзначити, що однією з характерних рис пісенного твору можна назвати поділ відрізків тексту паузами, зумовленими ритмом і мелодією твору. Як правило, вони позначають логічно закінчені відрізки речення. Може також бути присутнім слово, зазвичай службове, що сигналізує про продовження думки. Однак в процесі перекладу можуть скластися обставини, за яких смисловий відрізок не поміститься в проміжок між ритмічними паузами. Тоді сенс закладений в рядок загубиться. Це особливо характерно для пісень з повільним ритмом, який зумовлює наявність довгих пауз [29, с. 182].

Через вищезазначені труднощі переклад пісень має умовно-вільний характер, адже коли форма виходить на перший план, смислові нюанси «приносяться в жертву» [1, с. 18].

1.4.2. Труднощі пов'язані з особливостями авторського і національного поетичного мислення

В пісенних текстах наймовірніше яскраво проявляється авторський стиль, індивідуальний, властивий певному авторові спосіб викладу й організації ідеї. Авторський стиль можна визначити як ідейно-художню своєрідність творчості письменника, риси його творчої індивідуальності, що зумовлені життєвим досвідом, світоглядом, культурою, характером, уподобаннями, орієнтацією на певні літературні напрями тощо [43, с. 358].

Індивідуально-авторський стиль полягає у використанні різноманітних фонетичних, лексичних та синтаксичних стилістичних засобів й у такий спосіб втілюється на різних мовних рівнях. Найяскравіше він проявляється на рівні лексики. Так, добір тих чи інших тропів, частота їх вживання, й навіть порядок розташування є яскравою характеристикою авторського стилю. Високим рівнем професіоналізму відзначається створення автором власних тропів, які влучно та яскраво передають настрій та характер композиції, найефективніше впливають на слухача [56, с. 13–14]. Автор наповнює свої пісні унікальними й неповторними образами та символами з метою надання їй впізнаваності серед багатьох інших.

Через індивідуально вжите слово проступає мовна особистість письменника (автора пісні), постає його художньо-індивідуальна картина світу в мовному вираженні [61, с. 11]. Індивідуальний новотвір, вжитий з метою надання тексту стилістичного забарвлення, часто називають оказіоналізмом, що має наступне визначення: «незвичне, здебільшого експресивно забарвлене слово, утворене на основі наявного в мові слова або словосполучення, іноді з порушенням законів словотворення чи мовної норми, що існує лише в певному контексті, в якому воно виникло» [80, с. 432]. Оказіоналізмом, наприклад, є слово «кав'яр» у тексті пісні «Зелений чай»

гурту «Океан Ельзи». В українських словниках подано лише одне значення цього слова – «ікра», при цьому така назва вважається застарілою сьогодні. В пісні гурту слово вжито у значенні «той, хто варить каву»: «Горить ліхтар, не спить кав'яр, / Він варить каву, але сам» [30, с. 123–124].

Складність перекладу пісенних текстів з точки зору відображення індивідуально-авторського мислення, таким чином, пов'язана з тим, що перекладач повинен зуміти знайти адекватні словесні засоби для передачі образної системи тексту-оригіналу та специфіки мови автора [1, с. 8]. Водночас потрібно пам'ятати, що створюючи неповторний мовний світ відповідно до власного світосприйняття та психології мовотворчості, автор, безумовно, перебуває у межах національно-мовної картини світу [61, с. 13].

Відомо, що мова відображає світобачення цілого народу, і з цим пов'язана наступна проблема, що виникає в процесі перекладу пісенних текстів, а саме – пошук лексичних еквівалентів з урахуванням відмінностей образного ладу мов.

Частина асоціацій та створених на їх основі образів є універсальними для багатьох культур. У той час як деякі з них виникають лише в конкретному соціокультурному середовищі, в межах окремої нації. Такі образи можуть бути незрозумілим або невірно сприйнятими слухачами, які не є носіями мови оригінального тексту та не знайомі з культурою, продукт якої вони споживають. Зіставити різні шляхи образного осмислення світу, породжені особливостями народної свідомості, дозволяє порівняння стилістичних засобів і прийомів в різних мовах [34, с. 12].

Безсумнівно до виникнення значних труднощів при перекладі пісень також призводить розбіжність цілих культурних пластів (сьогоднішнього та історичного). Соціальний, культурний та історичний контексти твору, віддзеркалені крізь призму авторського сприйняття та актуалізовані в ретельно дібраних лексичних одиницях, стають вирішальними для вибору перекладацької стратегії [24, с. 97].

Перекладач пісенного тексту може стикнутися з лексичними одиницями, що позначають реалії та культурно-специфічні концепти, які є абсолютно безпрецедентними, унікальними для певного соціокультурного простору. У текстах пісень можуть бути наявними відомості про географію та історію країни, факти політичного, соціального та повсякденного життя, можуть зустрічатися кліше, алюзії, етнокультурна інформація різного роду тощо. Тобто, зважаючи на існування міжмовної та міжкультурної асиметрії, цілком закономірно виникають проблеми під час вираження дійсності однієї культури мовними засобами іншої [53, с. 72]. М. Снелл-Хорнбі припускала, що ступінь наближеності перекладу до оригіналу залежить від того, якою мірою вихідний текст вбудований в культуру носіїв мови, на яку здійснюється переклад. Тобто від того наскільки зрозумілим є культурний фон оригінального тексту для цільової аудиторії з точки зору часу і місця [102, с. 41].

Національно-культурну своєрідність мови відображає безеквівалентна лексика, яка називає такі поняття та явища певної культури, які не властиві іншим [78, с. 251]. У призначеному для співу перекладі пісні неможливо надати перекладацькі примітки й таким чином компенсувати лакуни, що виникають в мові перекладу [64, с. 59]. Лакуна – це відсутність лексичного еквівалента слова або словосполучення в одній із зіставляваних мов, пов'язана в основному з позначенням національної, історико-культурної реалії [5, с. 97]. Наявність лакун ускладнює переклад пісенного тексту і його сприйняття представниками іншого культурного простору. Обираючи стратегію декодування лакун, перекладач насамперед має орієнтуватися на доцільність збереження елементів чужої культури задля передачі національного колориту (форенізація/очуження) або їх наближенні/адаптації до культурних стереотипів мови перекладу (доместикація/одомашнення) [37, с. 56].

Близькими до безеквівалентної лексики є також слова, що збігаються у двох мовах своїми денотатами (тобто об'єктивним змістом), але не збігаються

конотатами (тобто емоційно-естетичними асоціаціями). Так, слово «калина» може бути перекладено на інші мови, проте для українця воно сповнене особистими спогадами і пов'язане з національною ментальністю [8, с. 43]. Улюблені образи культури вбирають в себе масу найрізноманітніших уявлень. Надзвичайно тісно переплітаючись з мисленням народу, його психологією, подібні символи стають практично неперекладними іншою мовою [87]. У такому випадку виникає часткова лакунарність. Провідною причиною її появи є притаманний кожній культурі характерний комплекс знань у поєднанні з національно-специфічними особливостями життя певного народу [36, с. 57].

Досить популярним у творчості музичних виконавців є такий художньо-стилістичний прийом та засіб інтертекстуальності як алюзія, тобто «натяк, посилення на певний літературний твір, сюжет, образ, історичну подію тощо, розрахований на ерудицію читача, який прагне розгадати закодований зміст» [46, с. 29–30]. Використання цього прийому надає тексту пісні глибшого емоційного та інтелектуального сенсу, сприяє зануренню слухачів у зміст твору, а також зіставленню з першоджерелами алюзій та їхню подальшу інтерпретацію [45, с. 100]. Автори популярних пісень нерідко роблять алюзії на факти з власної біографії та творчого шляху. Складність перекладу цього художньо-стилістичного прийому в текстах пісень здебільшого залежить від ступеня їхньої поширеності та наявності національно-культурної специфіки. Певні посилення можуть бути незнайомими для представників іншого соціокультурного простору, які є реципієнтами перекладеної версії пісні.

Обмеження, які накладаються на перекладача при його намаганнях зберегти стилістичні особливості оригінального тексту (зокрема прояви індивідуального стилю, що знаходять своє вираження у лексиці), пов'язані також з відмінностями між мовами, що існують на усіх рівнях. Так, при відтворенні стилістичних мовних засобів (порівнянь, епітетів, метафор тощо) перекладачеві необхідно вирішити: чи доцільно зберегти оригінальний образ, чи його слід замінити іншим. Крім інших факторів, що впливають на це рішення, причиною заміни можуть бути особливості слововжитку,

сполучуваність слів тощо [51, с. 16]. Так само фонетико-стилістичні засоби, а саме алітерація та асонанс, не завжди відтворюються у перекладі тими самими звуками, що в оригіналі. Часто вони замінюються альтернативними, більш характерними для цільової мови, звуками [28, с. 101].

З огляду на тему нашого дослідження важливо також зауважити, що переклад пісні у фільмі або мультфільмі обмежений ще суворішими рамками, оскільки її текст тісно пов'язаний з візуальним рядом. Будь-яке протиріччя між текстом перекладу і демонстрованим зображенням викликає конфлікт сприйняття і ускладнює розуміння змісту твору.

Перекладач пісенно-поетичного твору є відкритим для багатьох викликів на різних рівнях: фонологічному, лексичному, синтаксичному, стилістичному, естетичному, лінгвокультурному. Проте основний виклик полягає в досягненні функціональної еквівалентності між першоджерелом та перекладом, у створенні віршованого тексту, який здійснював би той самий вплив на слухача, що й оригінал [52, с. 69]. З цього випливає необхідність застосування стратегії транскреації, тобто творчої адаптації, створення нового тексту, який легко сприйматиметься цільовою аудиторією та матиме близький до оригіналу ефект [64, с. 61].

Отже, з огляду на усе вищезазначене можна зробити висновок про те, що створення якісного перекладу пісенного твору є неможливим без застосування комплексу лексичних, граматичних, а також стилістичних перекладацьких трансформацій.

Висновки до розділу 1

Пісня як канал творчого вираження особистого та суспільного досвіду допомагає у незвичний спосіб висловлювати думки й почуття окремої людини, а також віддзеркалювати історію та життя цілого народу. Пісні передають різноманітні повідомлення – від політичних та соціальних до особистісних та філософських – й у такий спосіб здійснюють потужний вплив на світогляд та

поведінку слухачів, об'єднують їх, сприяють національно-етнічній самоідентифікації, поширюють спільні цінності та ідеали. Саме тому пісенний дискурс може вважатися своєрідною формою зберігання культурних знань та відображенням мовної картини світу.

Потужний вплив, який здійснюють на слухачів пісенні твори, стає можливим завдяки поєднанню вербального та невербального засобів передачі інформації, що посилює емоційний вплив на аудиторію та забезпечує цілісність твору. Вербальний компонент, тобто текст пісні, несе повідомлення та дозволяє конкретно виражати абстрактні ідеї, а невербальна частина, представлена мелодійною складовою, сприяє глибшому проникненню змістом пісенного твору. Ритміко-композиційна побудова, наявність римування, а також використання художніх засобів створення образів є найголовнішими ознаками пісенного тексту, які дозволяють розглядати його як ліричний вірш.

Невід'ємною частиною багатьох пісень є стилістичні прийоми різних рівнів. Використання фонетичних та синтаксичних стилістичних засобів сприяє створенню ритмічного малюнка та виразного акустичного ефекту, що підтримується мелодійним компонентом. Воно також дозволяє сконцентрувати увагу слухача на певних відрізках пісні важливих для розуміння основного повідомлення. Надважливу роль в пісенному тексті відіграють стилістичні засоби лексичного рівня, тобто мовні одиниці, які характеризуються образністю, експресивністю, виразністю та емоційністю. Образна мова має глибше за буквальне значення та надає пісенному тексту особливої естетичної цінності.

Пісня як один з найпопулярніших видів мистецтва, що використовується не лише для комунікації всередині однієї культури, але й як інструмент спілкування з іншими культурами, здатна долати мовні кордони та споживатися людьми, які не розуміють її текст. Проте для повного усвідомлення сенсу пісенного твору, необхідно ознайомитися з її перекладом.

Доцільним, на нашу думку, є виділення двох видів пісенного перекладу: дослівний (прозовий) та еквіритмічний (віршований). Популярні пісні

найчастіше перекладаються дослівно, такі переклади виконують суто інформативну функцію. Створення еквіритмічного перекладу є вдалим рішенням, коли мова йде про пісні з кінофільмів, й особливо мультфільмів. Такий переклад призначений для співу, він створюється у випадках, коли вокальні композиції планується дублювати цільовою мовою. Пісні в кінофільмах можуть мати й прозовий переклад, який подається в субтитрах або начитується під час звучання оригінальної аудіодоріжки.

Переклад пісні є надскладним процесом, й основною причиною цього є взаємозалежність між її формою та змістом. Необхідність збереження ритму та рими ставить умови вибору лексики та відповідно художньо-поетичних прийомів. Відмінності між мовами на всіх рівнях унеможливають переклад прямими еквівалентами, й саме тому перекладач змушений застосовувати різноманітні перекладацькі трансформації, а сам процес перекладу є творчою діяльністю, яка вимагає креативного та винахідливого підходу. Крім того, в текстах іншомовних пісень також можуть бути присутні слова, які позначають культурні реалії, а також викликають стійкі асоціації у представників вихідної культури, та не здійснюють відповідний ефект на потенційних слухачів перекладеної версії. Це створює додаткові труднощі для перекладача пісенної композиції.

Передача ідейно-художнього змісту пісні за допомогою лексичних одиниць та стилістичних засобів мови перекладу може вважатися успішною, якщо текст справив на реципієнта той самий ефект, на який розраховував автор оригінального твору.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ПІСЕННОГО ТЕКСТУ НА УКРАЇНСЬКУ МОВУ

Другий розділ кваліфікаційної роботи присвячений особливостям перекладу англomовного пісенного тексту на українську мову. Розглянуто використані в оригінальних пісенних текстах фонетичні, лексичні та синтаксичні засоби стилістики та проаналізовано специфіку їхнього відтворення у перекладі. Визначено основні підходи до перекладу пісенного тексту та розглянуто перекладацькі трансформації застосовані у процесі перекладу розглянутих пісень на українську мову.

Матеріалом дослідження стали англomовні тексти пісень з анімаційного фільму-мюзиклу «Encanto» (2021) виробництва компанії «Disney» та їхні переклади на українську мову. Мультфільм слугує яскравою репрезентацією латиноамериканської культури. Події розгортаються в колумбійському містечку Encanto (з іспанської мови – «чарівність»), кожен член родини Мадригал, за винятком Абуели, хранительки чарівної свічки, чоловіків двох її доньок, а також онучки Мірабель, має унікальну магічну здібність. Сюжет зав'язується на тому, що цінна для родини та мешканців міста магія сім'ї починає слабшати, й Мірабель намагається в усьому розібратися та врятувати її.

Мультфільм наповнений вісьма піснями Лін-Мануеля Міранди, дві з яких – «Colombia, Mi Encanto» та «Dos Oruguitas» – є іспаномовними та виконують роль фону, тоді як шість інших пісень інтегровані в сюжет та виконуються безпосередньо персонажами. Анімаційний фільм було дубльовано провідною українською студією дубляжу «Le Doyen», яка зокрема займається вокальною ліпсінк-адаптацією зарубіжних фільмів. Еквіритмічний переклад пісень був виконаний Романом Кисельовим, пісні іспанською мовою були залишені без перекладу.

У нашому дослідженні аналізу підлягали шість наступних пісень з мультфільму «Encanto»:

1) «The Family Madrigal» – енергійна вступна пісня, яка знайомить глядачів з членами родини Мадригал та описує унікальні магичні здібності кожного з них.

2) «Waiting On A Miracle» – пісня, у якій Мірабель ділиться своїми почуттями щодо того, що вона не має магичної здібності.

3) «Surface Pressure» – соло Луїси, магичний дар якої полягає у надлюдській фізичній силі. Пісня дозволяє зазирнути у внутрішній світ героїні та зрозуміти причини її емоційного зриву.

4) «We Don't Talk About Bruno» – групова пісня, під час виконання якої члени родини попереджають Мірабель не згадувати про її зниклого дядька Бруно, який здатен передбачати майбутнє.

5) «What Else Can I Do?» – пісня, в якій сестра Мірабель, Ізабелла, чия магична сила полягає у здатності за секунду заповнювати простір квітами неймовірної краси, співає про те, як їй набридло підтримувати ідеальний імідж.

6) «All of You» – завершальна пісня, яку співають усі персонажі, та яка закриває арку кожного героя та розвиває сюжет багатьма способами: Абуела зізнається у тому, що була занадто вимогливою, Бруно повертається в сім'ю, Долорес знаходить чоловіка, й усі члени родини разом з мешканцями міста відбудовують домівку Мадригал – чарівну касіту.

2.1. Відтворення стилістичних особливостей текстів пісень з мультиплікаційного фільму «Encanto» при перекладі на українську мову

З метою виявлення особливостей відтворення стилістичних засобів різних рівнів при перекладі пісень ми здійснили комплексний стилістичний аналіз оригінальних пісенних текстів з мультфільму «Encanto» та їхніх перекладів на українську мову (див. Додаток 1).

2.1.1. Особливості відтворення фонетичних стилістичних засобів

Стилістичними засобами фонетичного рівня, які зустрілися нам в аналізованому матеріалі, були асонанс, алітерація та звуконаслідування. Розглянемо приклади застосування фонетичних стилістичних засобів в оригінальних пісенних текстах та способи їхньої передачі в українському перекладі.

2.1.1.1. Асонанс

(1) *Always walking alone / Always wanting for more / Like I'm still at that door / Longing to shine like all of you shine – Наодинці давноо / Я питаю чому / Я немов те зерно / Що не зросло, де все зацвіло («Waiting On A Miracle»)*

Голосний [o] є одним з найзручніших для співу звуків, що надзвичайно важливо для пісень з повільним темпом, якою є соло Мірабель під назвою «Waiting On A Miracle». З огляду на це, очевидним постає те, що у наведеному уривку пісні асонанс сприяє мелодійності її тексту. Звукоповтор у розглянутих рядках також емоційно підсилює зміст тексту, адже викликаючи на підсвідомому рівні асоціації зі стогоном, голосний [o] допомагає краще відобразити душевний біль дівчини викликаний життєвою несправедливістю, з якою вона стикнулася, не отримавши магічний дар. Тому крім надання милозвучності, асонанс у розглянутому прикладі виконує емотивну функцію, тобто допомагає краще передати емоції персонажа. Стилістичний засіб було відтворено в українському варіанті пісні ідентичним звуком, що є рідкістю при перекладі пісенних текстів.

(2) *Keeps growing, keep going, / 'Cause all we know is – Турбує, хвилює / Бо щось віщує («Surface Pressure»)*

Усі члени сім'ї Мадригал намагається підтримувати ідеальну репутацію, допомагаючи тим, хто того потребує. Мультфільм загалом зосереджений навколо концепції досконалості та очікувань, які покладаються на родину у цілому та кожного з її членів. Однак, коли магія родини починає слабнути, першою, хто стикається з втратою своїх здібностей, стає Луїса. Дівчина перебуває у розпачі, одночасно намагаючись заперечувати свою слабкість.

Наведеним як приклад рядкам з пісні «Surface Pressure» асонанс надав більшої експресивності та емоційності. Спостерігається концентроване повторення закритого [i], відкритого [o] та акустично однорідного з ним дифтонга [ou]. Чергування зазначених голосних звуків створює відчуття напруженості, підкреслює невизначеність та двоякість почуттів героїні. У відповідних рядках українського перекладу ефект частково зберігається, хоча асонанс відтворюється повторенням іншого звуку, а саме голосного [y], який у певному контексті здатен викликати асоціації з тривожним станом, страхом перед чимось.

(3) *Diamonds and platinum, I find 'em, I flatten 'em / I take what I'm handed, I break what's demanded, but – Треба – прягаюсь, не плачусь, не лаюсь / Тверду маю вдачу, завад я не бачу, втім («Surface Pressure»)*

Однією зі стилістичних функцій, які здатен виконувати асонанс в пісенному творі, є покращення ритміки його тексту, що продемонстровано в наведених як приклад рядках. В оригінальному тексті спостерігається повторення голосного звуку [æ], який чергується з дифтонгом [aɪ] у першому рядку та дифтонгом [eɪ] у другому рядку. В українському варіанті стилістичний прийом було збережено та відтворено звуками [a] та [y]. Повторення голосних звуків в рядках оригіналу та перекладу стало засобом створення чіткого та виразного ритмічного малюнку.

2.1.1.2. Алітерація

(1) *Hey, grew to live in fear of Bruno stuttering or stumbling / I can always hear him sort of muttering and mumbling / I associate him with the sound of falling sand, ch-ch-ch / It's a heavy lift with a gift so humbling / Always left Abuela and the family fumbling / Grappling with prophecies they couldn't understand / Do you understand? – Змалку пам'яю як мой Бруно щось буркоче / Довго з бурмомінням тим він муляв мені очі / Він такий незатишний, як вітер у вікні, ш-ш-ш / Незавидний дар має неборака / По ночі блукає мов бездомний собака / I для всіх вигадує прородства навісні / Чуєш ти чи ні? («We Don't Talk About Bruno»)*

Цікавим з точки зору фонетичного оформлення є уривок з пісні «We Don't Talk About Bruno», у якому присутні одразу п'ять випадків застосування алітерації, кожен з яких, на нашу думку, крім евфонічної, виконує також експресивну функцію. Рядки співає Долорес, унікальною здібністю якої є надзвичайний слух. Спочатку вона каже про те, яким вона бачить свого дядька з огляду на її магічний дар, тобто безпосередньо концентрується на звуках, з якими він у неї асоціюється. Дівчина також зазначає, що нібито постійно чує, як Бруно щось говорить. Пізніше глядачі дізнаються, що він не покидав рідного дому та весь час продовжує жити між стінами касіти, адже любив свою сім'ю й хотів бути з ними поруч.

У перших двох рядках присутні симетрично розташовані слова, які відзначаються схожістю свого звучання та римуються між собою, – «*stuttering*» і «*muttering*», «*stumbling*» і «*mumbling*». Метою пісні «We Don't Talk About Bruno» є створення таємничого та моторошного образу Бруно, чого вдалося досягти зокрема завдяки повторенню приголосних [s], [t] та [m] у розглянутих рядках. Зазначені звуки можуть асоціюватися з тихим, приглушеним або нечітким вимовлянням слів, що малює в уяві сюжет, у якому Бруно потайки промовляє злісні заклинання. В українському варіанті пісні також присутня алітерація, повторюваними звуками є приголосні [б] та [т], які досить вдало відтворюють необхідний ефект. Примітним є те, як слова «*буркоче*» та «*бурмотіння*» у перекладі перегукуються з ім'ям Бруно у фонетичному плані.

У третьому рядку Долорес співає про те, що вона асоціює свого дядька зі звуком піску, і у цьому є сенс – кожен член родини Мадригал має особисту магічну кімнату. Так, спальня Ізабели вкрита квітами, а наймолодший член родини, Антоніо, живе у джунглях разом з різнокольоровими тваринами. Кімнатою Бруно є таємнича пісчана печера. У плані звучання пісок часто асоціюється з приголосними «ш» або «с», адже вони нагадують шурхотіння, яке виникає, коли пісок сипеться або хтось по ньому ходить. Саме тому у рядку «*I associate him with the sound of falling sand, **ch-ch-ch***» спостерігається

алітерація звуків [s] та [sh]. В українському перекладі порівняння відбувається не з піском, а з вітром, при цьому стилістичний прийом алітерації вдалося частково відтворити звуком [ш].

В останніх рядках фрагменту пісні присутнє концентроване повторення звуків [f] та [l], які, на нашу думку, сприяють більшій виразності тексту та роблять його цілісним, об'єднуючи слова на звуковому рівні. У перекладі бачимо алітерацію звуків [д] та [б], що в свою чергу додає ритмічності тексту.

(2) *See if she can handle every family burden / Watch as she buckles and bends but never breaks / No mistakes – Тягарі родини підняла й не впала / Сили для рідних ніколи не шкода / Це мій дар («Surface Pressure»)*

Як один з прикладів алітерації ми також розглянемо повторення приголосного звуку в рядках пісні «Surface Pressure». Дзвінкий проривний приголосний [b] виконує в оригінальному рядку емотивну функцію, а також зв'язує слова у ланцюгу висловлення. Оскільки повторюються саме перші звуки кожного слова, створюється ефект нагромадження, що символізує тяжку вагу сімейних тягарів, які накладаються на Луїсу один за одним. В українській версії спостерігається алітерація звуку [д]. Таке рішення в поєднанні з вербальним змістом перекладу передає дещо відмінний від оригінального сенс. З'являється враження того, що героїня не страждає від занадто великої відповідальності, яка на неї накладається, а навпаки виявляє стійкість та впевненість.

2.1.1.3. Звуконаслідування

(1) *Pressure like a tick, tick, tick 'til it's ready to blow – А хвилини тік, тік, тік, тут проблем на сімох («Surface Pressure»)*

У досліджуваному матеріалі нами також було зафіксовано такий стилістичний прийом фонетичного рівня як звуконаслідування, або оноματοпея. У пісні «Surface Pressure» увага зосереджується на нестерпному тиску оточуючих, через який сильно страждає емоційний стан Луїси. Під час виконання дівчиною наведеного як приклад рядку на екрані зображуються гейзери, які вивергаються навколо Мірабель та її сестри один за одним.

Звуконаслідувальний елемент «*tick, tick, tick*» сприяє загальній образності та може бути інтерпретований наступним чином: Луїса накопичувала всередині себе хвилювання через тиск, що здійснювався на неї, протягом досить довгого часу, тому тепер вона боїться, що з кожною хвилиною збільшується вірогідність того, що вона емоційно «вибухне». В українському перекладі, незважаючи на те що, що його зміст відрізняється від вихідного, стилістичний прийом було відтворено відповідними звуконаслідувальними одиницями «*тік, тік, тік*».

Аналіз досліджуваного матеріалу показав, що розглянуті стилістичні прийоми різною мірою зустрічаються в піснях з мультфільму «Encanto». Неймовірно насиченою фонетичними засобами стилістики виявилася пісня «Surface Pressure». Нами була зафіксована наступна кількість випадків застосування розглянутих стилістичних засобів в оригінальних текстах та їхніх перекладах на українську мову (див. таблицю 2.1.1.):

Таблиця 2.1.1.

Кількісні показники використання фонетичних стилістичних засобів в англійських та українських пісенних текстах

Фонетичний стилістичний засіб	Оригінал	Переклад
Алітерація	28	24
Асонанс	22	23
Звуконаслідування	3	2
Усього:	53	49

Частина фонетичних стилістичних засобів використаних в оригінальних піснях вдалося відтворити у перекладі ідентичними звуками, деякі з них були передані альтернативними звуками, інші не знайшли відображення у перекладі, натомість були компенсовані звукоповторами в інших місцях тексту перекладу (див. таблицю 2.1.2.):

Відтворення фонетичних стилістичних засобів використаних в оригінальних пісенних текстах в українському перекладі

Стилістичний засіб відтворено у перекладі ідентичними звуками	Стилістичний засіб відтворено у перекладі альтернативними звуками	Стилістичний засіб не відтворено у перекладі
Whoa! The truth <u>is</u> , she can <u>heal</u> you <u>with</u> a <u>meal</u> / Whoa! Her <u>reci<u>pe</u>s</u> are <u>remed<u>ie</u>s</u> for <u>real</u> – Ой! Її харч <u>і</u> цілю <u>щ</u> і, їй хвала / Ой! Хвороби всі лі <u>к</u> ують, от ді <u>л</u> а	Under <u>r</u> the sur <u>fa</u> ce / I feel ber <u>se</u> rk as a tight <u>ro</u> pe walker <u>r</u> in a th <u>re</u> e- <u>ri</u> ng circ <u>u</u> s / Under <u>r</u> the sur <u>fa</u> ce / Was Her <u>cu</u> les ever <u>r</u> like “Yo, I don’t wanna fight Ser <u>be</u> rus”? – В ду <u>ш</u> і на спод <u>і</u> / Я мов на др <u>от</u> і, і страх безод <u>н</u> і вже засів як злод <u>і</u> й / В ду <u>ш</u> і на спод <u>і</u> / Геракл теж думав «Цур їй, тій геройській нагод <u>і</u> »	It starts with Abu <u>ela</u> , and then T <u>ia</u> Pe <u>pa</u> , she <u>hand</u> les the we <u>ath</u> er / My mom Juli <u>eta</u> <u>can</u> make you feel be <u>tt</u> er with just one are <u>pa</u> – В нас є Абуелла, а ще Т <u>і</u> а П <u>е</u> па, що робить погоду / Мама Джуль <u>ет</u> та, усім нам в дог <u>о</u> ду готує ар <u>е</u> пи
9 випадків – 17%	14 – випадків 26%	30 випадків – 57%

2.1.2. Особливості відтворення лексичних стилістичних засобів

Оскільки мультфільм виконаний у стилі магічного реалізму, тобто межі між фантазією та реальністю у ньому стираються, як стилістичні засоби виразності ми не визначали ті лексичні одиниці, які у контексті матеріалу нашого дослідження були вжиті у прямому значенні, як наприклад, у рядку «*My cousin Dolores can hear this whole chorus a mile away*». Лексичними стилістичними засобами, які зустрілися нам у досліджуваному матеріалі, стали: метафора, епітет, порівняння, гіпербола, антитеза, перифраз, метонімія, мейозис, алюзія та іронія.

2.1.2.1. Метафора

(1) *This is my family, a perfect constellation / So many stars and everybody gets to shine* – Сім'я, де всім нам, від доньки до бабуні / Для дива треба зовсім трішечки зусиль («*The Family Madrigal*»)

В перших рядках вступної пісні «The Family Madrigal» ми зафіксували одразу три метафори. Мірабель називає усіх членів її сім'ї «зірками», адже кожен з них має унікальний дар, завдяки якому він виділяється та має можливість «сяяти» по-своєму, щиро допомагаючи іншим людям та отримуючи визнання від них. Усі разом вони утворюють «ідеальне сузір'я». Вкупі яскраві метафори створюють цілісний образ об'єднаної та гармонійної сім'ї, в якій цінується кожен її член. В українському перекладі метафори не були відтворені, попри те, що вони є важливим елементом загальної образності. Метафоричні порівняння героїв із зірками, а усієї родини із сузір'ям присутні й в інших піснях мультфільму, що пов'язує їх між собою:

I will stand on the side as you shine – Наше сяйво родинне, ясне («Waiting On A Miracle»)

And I glow, 'cause I know what my worth is – Моя сила цінується всюди («Surface Pressure»)

Look at this family, a glowing constellation / So full of stars and everybody wants to shine – Усе сімейство віддавна рятували / Його дива, та є насправді щось іще («All Of You»)

But the stars don't shine, they burn / And the constellations shift – Хоч зірки впадуть в імлу / Згинуть хоч зірок сліди («All Of You»)

Бачимо, що деякі метафори вдалося відтворити в українській версії, у той час як інші були опущені при перекладі. Перейдемо до розгляду наступного прикладу.

(2) But wait, If I could shake the crushing weight of expectations / Would that free some room up for joy? – Та ще й, якби я цей, надій людей / Тягар звалила, легше стала б я, ніж пух («Surface Pressure»)

Метафора «*the crushing weight of expectations*» є дуже важливою в контексті пісні «Surface Pressure». Вона яскраво демонструє те, що для Луїзи як для дівчини з надзвичайною фізичною силою, насправді важкими є лише ті очікування, які усі (особливо її бабуся) мають щодо неї, й та відповідальність, яку вона має нести. В українському варіанті пісні перекладач зумів зберегти

стилістичний засіб. Крім того, вдало була передана ідея про те, що якби героїня скинула цей нищівний тягар, вона змогла б відчутти довгоочікуване полегшення та внутрішній спокій.

(3) *Yeah, he sees your dreams and feasts on your screams – Лізе в душу* всім і б'є наче грім («*We Don't Talk About Bruno*»)

У наведеному рядку пісні «*We Don't Talk About Bruno*» метафори використовуються з метою виразного опису персонажа, а точніше його образу, який створився в уяві інших людей. Передбачення Бруно не завжди були світлими та оптимістичними, тому часто вони викликали негативну реакцію у членів родини та мешканців міста. В усіх своїх проблемах люди вважали винним саме Бруно, тому незважаючи на те, що він ніколи не хотів заподіяти комусь зла, йому довелося «покинути домівку». В очах багатьох людей він перетворився на злодія, й навіть власна родина описує його шляхом використання таких метафор як «*he sees your dreams*» та «*he feasts on your screams*», завдяки чому й формується таємничий і зловісний образ дядька.

Перша метафора створює відчуття незахищеності та вразливості перед Бруно, вона було вдало передана на українську мову виразом «*лізе в душу*», який так само відзначається образним характером. Друга метафора – «*he feasts on your screams*» – може бути інтерпретована наступним чином: спостерігаючи за страхами, труднощами чи емоційним напруженням оточуючих, Бруно отримує задоволення чи навіть певну силу. В українському перекладі – «*б'є наче грім*» – бачимо поєднання двох лексичних стилістичних засобів – метафори та порівняння, які відображають агресивний та потужний вплив, який Бруно, на думку оточуючих, здійснює на їх долі. Незважаючи на те, що переклад не є дослівним, йому вдалося досягти функціональної відповідності з оригіналом та здійснити необхідний емоційний вплив на реципієнтів.

(4) *I wanna feel the shiver of something new – Я хочу відчувати щось крім квіток* («*What Else Can I Do?*»)

Метафора, яку ми розглянемо наступною, зустрілася нам у пісні «*What Else Can I Do?*», яку виконує Ізабела, а також Мірабель, яка є її рідною сестрою.

Будучи улюбленицею глави сімейства Абуели, Ізабела все своє життя була змушена притримувалася образу ідеальної дівчини, створюючи лише гарні та естетично привабливі для суспільства квіти. Тому, після того як вона, будучи емоційно збудженою, вперше створила щось незвичне для себе, а саме – кактус, вона починає пізнавати себе та задаватися питанням, на що ще вона здатна. У наведеному рядку дівчина співає про те, що хоче відчутти «*тремтіння чогось нового*». Тремтіння є природньою реакцією людини на страх перед чимось чи хвилювання. Проте Ізабела хоче відчутти його, тому метафора втілює у собі прагнення дівчини до трансформації, й крок у невідоме її не лякає. В українському перекладі відтворене в оригінальному стилістичному засобі поєднання відчуття побоювання та водночас жаги до змін не вдалося відтворити, проте загальний сенс було передано.

(5) *Can I deliver us a river of sundew?* – Я мухоловок враз тут вирощу садок («*What Else Can I Do?*»)

A *hurricane of jacarandas* – Моя квітуча жакаранда («*What Else Can I Do?*»)

У пісні Ізабели метафори застосовувалися й як прояв авторського творчого мислення, з метою увиразнення мови, що, наприклад, можна помітити в наведених вище рядках.

Незвичне поєднання слів у двох розглянутих метафорах має зображально-виражальний ефект. Річка та ураган викликають асоціації з великою кількістю та нестримністю, тому використаний стилістичний прийом додає опису динамічності й створює в уяві слухача яскравий візуальний образ. В українській версії пісні метафора «*river of sundew*» була передана словосполученням «*садок мухоловок*», тобто образність не була збережена у перекладі, а вираз «*hurricane of jacarandas*» було перекладено як «*квітуча жакаранда*», тобто у відповідному місці українського варіанту пісні з'явився епітет. Однак метафору з ураганом було відтворено в іншому рядку того ж уривку:

A hurricane of jacarandas / Strangling figs / Hanging vines – Моя квітуча жакаранда / І ліан / Ураган («What Else Can I Do?»)

2.1.2.2. Епітет

Частовживаним у досліджуваному матеріалі виявився такий стилістичний засіб як художнє означення. Епітети в текстах пісень з мультфільму «Encanto» виконують різноманітні функції.

(1) *Where all the people are fantastical and magical – Усі тут родяться магічно-фантастичними («The Family Madrigal»)*

My older sisters / (Isabela and Luisa!) / One strong, one graceful – А старші сестри / (Ізабелла й Луїса!) / Краса і сила («The Family Madrigal»)

Нам зустрілися епітети, які слугують засобом виокремлення індивідуальних особливостей та унікальних рис означуваного об'єкта. Так, у пісні «The Family Madrigal» глядачі знайомляться з головними героями мультфільму, для опису яких застосовуються епітети «*strong*» і «*graceful*», які є визначальними у характеристиці Ізабелли й Луїси, адже саме у «*силі*» і «*красі*», як це було передано в українському перекладі, полягають їхні дари. Епітети «*fantastical*» і «*magical*» застосовуються по відношенню до кожного члена незвичної родини, навіть до тих, хто не має унікальної здібності. В українському перекладі два означення об'єдналися в один складний прикметник задля збереження оригінального ритму.

(2) *I've been patient and steadfast and steady! – Я була невгамовна і ревна! («Waiting On A Miracle»)*

It may seem hopeless but we'll get by just fine – Тепер нам сумно, проте на мить лише («All Of You»)

В досліджуваних піснях епітети також допомагають передавати певний настрій чи емоційний стан героїв. Перший приклад є рядком з пісні «Waiting On A Miracle», який містить одразу декілька епітетів – «*patient*», «*steadfast*» і «*steady*». Мірабель співає про те, що вона була «терплячою», «непохитною» та «стійкою», чекаючи того, щоб сталося диво, і вона нарешті отримала свій дар. В українському варіанті пісні бачимо прикметники «*невгамовна*» і «*ревна*». В

порівнянні з оригіналом кількість епітетів зменшилася з трьох до двох. Крім того, переклад передає трохи відмінний від оригінального сенс: Мірабель в українській версії вважає, що вона заслужила отримати омріяний дар, бо вона зробила все можливе, старалася з усіх сил, натомість в оригіналі вона покірливо та з повагою чекала на слухний момент.

Другий приклад взято з пісні «All Of You», під час виконання якої усі герої збираються на уламках свого будинку, щоб знову відбудувати його. Епітети «*hopeless*» і «*fine*» слугують засобами емоційно-оцінної інтерпретації становища, в якому опинилися члени родини. Спочатку Мірабель визнає складність ситуації, але потім висловлює позитивний погляд і впевненість, що усі разом вони впораються. У перекладі стилістичні засоби було відтворено частково – з'явився епітет «сумно» виражений прислівником.

(3) *Bruno walks in with a **mischievous** grin (Thunder!) – Бруно забрів і зловісно бухтів (Гроза!) («We Don't Talk About Bruno»)*

Нами був також зафіксований випадок, коли епітет посприяв створенню більш конкретного та яскравого образу в уяві слухачів. У пісні «We Don't Talk About Bruno» Пеппа та її чоловік Фелікс згадують про те, як у день їхнього весілля Бруно нібито навмисно наврочив їм зливу й ураган. Проте справа у тому, що магічний дар Пеппи полягає у здатності контролювати погодні явища, тому справжньою причиною дощу було її хвилювання. Брат хотів порадити їй позбутися побоювань, й у підсумку залишився винним (про це ми дізнаємося з тексту пісні «All Of You», коли Бруно повертається в родину). Використання епітета «*mischievous*» у пісні «We Don't Talk About Bruno» сприяє створенню негативного та моторошного образу вигнанця. У перекладі засіб було відтворено прислівником «зловісно», який виконує необхідну стилістичну роль.

(4) *I feel **berserk** as a tightrope walker in a three-ring circus – Я мов на дроті, і страх безодні вже засів як злодій («Surface Pressure»)*

Епітети часто входять в порівняльні звороти, що допомагає легше зрозуміти, яку саме ознаку для порівняння обрав автор. Такий випадок

зустрівся нам у пісні Луїси «Surface Pressure». Перш за все необхідно зауважити, що порівняння дівчини саме з канатоходцем, а не з силачем є досить неочікуваним, проте воно стає більш зрозумілим завдяки використаному прикметнику «*berserk*», який описує стан розлюченості, яку відчуває Луїза через небезпеку втрати контролю над її силою. Епітет, таким чином, додає драматичності й напруженості опису та сприяє кращому розумінню використаного порівняння. Стилістичний засіб не знайшов відображення в українському перекладі.

2.1.2.3. Порівняння

(1) *I'm as tough as the crust of the Earth is* – *Мої нерви міцні наче ремінь* («*Surface Pressure*»)

Pressure like a grip, grip, grip, and it won't let go – *Хоч нерви знову смик, смик, смик, є мільйон тривог* («*Surface Pressure*»)

На початку своєї сольної пісні Луїса не бажає будь-яким чином показувати слабкість та зізнаватися у своїх справжніх почуттях та побоюваннях. Натомість дівчина нагадує, що вона завжди виявляє стійкість, витривалість й здатність протистояти викликам чи труднощам. З метою яскравішого відображення цього використовується образне порівняння «*as tough as the crust of the Earth*». В українському перекладі стилістичний засіб вдалося зберегти, хоча він не був переданий шляхом дослівного перекладу – «*міцні наче ремінь*». Необхідний ефект асоціативності та виразності у перекладі було досягнуто. Вартим уваги є той факт, що земна кора, яка справді є дуже міцною, водночас є найтоншим шаром планети та зазнає таких геологічних процесів як ерозія, землетруси тощо. Цей нюанс робить порівняння використане в оригінальному тексті ще глибшим з огляду на тривожний внутрішній стан Луїзи.

У другому прикладі бачимо, що тиск, який постійно здійснюється на дівчину, порівнюється з міцною хваткою, яка не послаблюється та продовжує тримати Луїзу в напрузі. Використане порівняння виявилось потужним засобом передачі почуттів персонажа. В перекладі його не було відтворено,

натомість у відповідному рядку української версії з'явилася гіпербола «є мільйон тривога», яка додала емоційної ваги та драматизму опису почуттів Луїси.

(2) *Between you and me, she's kind of a prima donna* – *Та панночка ця всіх вводить в оману («The Family Madrigal»)*

Мірабель та її сестра Ізабела протягом більшої частини мультфільму мають не найкращі стосунки. Обидві дівчини, ймовірно, виявляють заздрість одна до одної. Ізабела заздрить Мірабель через те, що та, не маючи власного унікального дару, живе без тягарів сімейних очікувань, а Мірабель заздрить Ізабелі через те, що та завжди вважалася ідеальною Мадригал, яку всі люблять. Саме тому до того, як вони налагодили свої взаємостосунки, Мірабель називає сестру «*примадонною*». Примадонна – це темпераментна й зарозуміла дівчина, яка надає занадто велике значення власному таланту та значимості. Такий стилістичний прийом як порівняння зазвичай вводиться у речення за допомогою слів «like» та «as», проте вираз «*kind of a prima donna*» було визначено нами як порівняння, яке вказує на те, що подібність присутня, але, можливо, не в найвищому своєму прояві. В українському перекладі Ізабелла прямо називається «*панночкою*», тому порівняння відсутнє. При цьому вихідний сенс було частково збережено, адже в українській культурі слово «*панночка*», може викликати асоціації з гордою та невдячною дівчиною.

(3) *He told me that my power would grow / Like the grapes that thrive on the vine* – *Він казав, моя сила росте / Як гілля лози весняне («We Don't Talk About Bruno»)*

Наступне порівняння, яке ми розглянемо, присутнє в уривку з пісні «We Don't Talk About Bruno», який співає Ізабелла. Тоді як протягом усієї пісні різні персонажі згадують лише негативні пророцтва Бруно, передбачення для Ізабелли здається єдиним оптимістичним і приємним. Як можна пізніше побачити у мультфільмі, дівчина дійсно розпочне будувати омріяне життя, яке відрізняється від того, що від неї очікує родина. Замість укладення шлюбу з гарним, але нелюбимим хлопцем Мар'яно (чого бажає Абуела), Ізабела

сконцентрується на пізнанні самої себе. Порівняння з виноградом можна інтерпретувати як те, що старання дівчини неодмінно принесуть плоди. Використаний стилістичний засіб є цікавим, адже він не тільки створює яскравий образ, а й натякає на те, що дівчина почне створювати щось крім квіток, щось нове й незвичне для себе. У перекладі стилістичний засіб зберігається, й вдало відтворюється сенс оригіналу, хоча порівняння відбувається не з самим виноградом, а з лозою, на якій він росте. В українській версії, так само як і в оригіналі, використовується образ природи, щоб передати ідею про енергійний і швидкий ріст. А епітет «весняне» наштовхує на думки про початок чогось нового.

2.1.2.4. Гіпербола

(1) *A seven-foot frame, rats along his back – Він монстр, щурів носить на горбі («We Don't Talk About Bruno»)*

Гіпербола у наведеному рядку пісні «We Don't Talk About Bruno» полягає у тому, що Каміло, один з онуків Абуели, який має дар перевтілюватися ззовні на інших людей, перебільшив зріст свого дядька (сім футів – це трохи більше двох метрів). Коли Бруно з'являється на екрані, глядачі бачать, що він зовсім трохи вищий за п'ятнадцятирічну Мірабель. Стилiстична роль використаної гіперболи полягає у створенні моторошного та впливового образу. У перекладі замість гіперболи було використано слово «монстр», яке на нашу думку, може вважатися метафорою.

(2) *It's pressure like a drip, drip, drip, that'll never stop – Тож нерви знову cin, cin, cin, так уже давно («Surface Pressure»)*

Як гіперболу нами також було визначено вираз «*that'll never stop*» з пісні «Surface Pressure», який у цьому випадку створює драматичний ефект: Луїза настільки втомилася від постійного тиску оточуючих, що зрештою вона зневірилася у тому, що колись усе може змінитися. Перебільшення полягає у використанні слова «*never*», яке допомагає змалювати ситуацію як безвихідну. В українському перекладі стилістичний прийом не було збережено, адже довготривалість такого стану героїні вже є фактом, а не перебільшенням.

2.1.2.5. Перифраз

All I need is a chance / All I know is I can't / Stay on the side / Open your eyes – Доле, дай-но хоч шанс / Щоб відчула таки / Наша сім'я / Що маю я («*Waiting On A Miracle*»)

У наведених вище рядках ми зафіксували два випадки застосування такого стилістичного засобу як перифраз. У контексті пісні «*Waiting On A Miracle*» під виразом «*stay on the side*» мається на увазі «продовжувати бути непомітною, не привертати на себе увагу та не заважати своїм родичам «сяяти». Мірабель співає про те, що вона втомилася покійно очікувати дива, яке принесло б їй магічний дар, та залишатися осторонь від своєї родини, кожен член якої користується повагою серед мешканців міста. На українську мову вираз можна було б перекласти як «залишатися у тіні» або «залишатися осторонь», які, так само як і оригінал, мають не буквально, а образне значення. Однак у перекладі використаний стилістичний засіб не було відтворено, чому ймовірно посприяла низка факторів, зокрема необхідність збереження ритму та римування.

Далі Мірабель звертається до своєї бабусі з фразою «*open your eyes*», яка зв'язує їх протягом всього мультфільму. Часто Абуела не звертала увагу на власну онучку, а також була трохи суворою до неї. Наприклад, вона звинуватила Мірабель у тому, що Луїза відчуває слабкість, у тому, що вона зіпсувала сватання Ізабелли, й навіть у тому, що у будинку з'являються тріщини. Абуела вважає онучку чорною вівцею сім'ї, але Мірабель – це щось більше, та їй потрібно прийняття від бабусі. Під час виконання зазначеного фрагменту пісні Мірабель благає Абуелу «відкрити очі», тобто помітити її, спробувати зрозуміти ким вона є насправді. В українському перекладі стилістичний засіб не було збережено, проте сенс був досить вдало переданий словами «щоб відчула таки наша сім'я, що маю я».

2.1.2.6. Антитеза

And I'm fine, I am totally fine / I will stand on the side as you shine / I'm not fine, I'm not fine – Жаль мене, а в житті головне / Наше сяйво родинне, ясне / Не мине, не мине («Waiting On A Miracle»)

Такий стилістичний прийом як антитеза зустрівся нам у пісні «Waiting On A Miracle». У цих рядках Мірабель робить контрастні твердження: спершу каже, що з нею все гаразд, і одразу ж суперечить сама собі, визнаючи, що вона почувається погано у моральному плані. Це створює відчуття внутрішнього конфлікту. Антитеза підкреслює заплутаність емоцій дівчини та натякає на те, що за посмішкою ховаються страждання. У перекладі стилістичний засіб відтворено не було.

2.1.2.7. Мейозис

I know it sounds a bit fantastical and magical – Хоч не здаюся я магічно-фантастичною («The Family Madrigal»)

У рядку з пісні «The Family Madrigal» мейозис, тобто навмисне применшення, полягає у використанні слова «трохи» замість, наприклад, «неймовірно» з такими яскравими епітетами як «магічний» та «фантастичний». На нашу думку, стилістичний засіб було використано з метою створення легкого гумористичного ефекту, адже здібності, якими володіють герої мультфільму, насправді є унікальними та не дозволяють вважати членів родини Мадригалів лише трохи відмінними від усіх інших людей. У перекладі мейозис не було відтворено.

2.1.2.8. Метонімія

(Isabela) Grows a flower, the town goes wild – (Ізабелла) Їй все місто квітки несе («The Family Madrigal»)

Використана у наведеному як приклад рядку метонімія може вважатися загальноприйнятою, проте у пісенному тексті вона несе певне експресивне навантаження. Слово «town» у цьому випадку використовується для створення образу усіх людей в місті, які захоплюються Ізабеллою через її дар вирощувати неймовірно привабливі квіти. В українському варіанті пісні стилістичний засіб

було відтворено словом «місто», натомість оригінальний сенс не було збережено у перекладі.

2.1.2.9. Іронія

Was Hercules ever like «Yo, I don't wanna fight Cerberus»? – Геракл теж думав «Цур їй, тій геройській нагоді» («Surface Pressure»)

У цьому рядку пісні «Surface Pressure» поєднуються одразу два стилістичних засоби – алюзія та іронія. Іронія полягає у тому, що очікування глядачів щодо Геракла, як безстрашного героя відомого своєю мужністю та готовністю протистояти грізним викликам, не виправдовуються, натомість створюється несподіваний та жартівливий ефект, який зберігається у перекладі, хоча заміна питального речення на стверджувальне дещо змінює загальний сенс.

2.1.2.10. Алюзія

The ship doesn't swerve as it heard how big the iceberg is – Пливе корабель хоч не все так гладко в природі («Surface Pressure»)

Крім вищезгаданої алюзії на Геракла та Цербера, у тексті пісні «Surface Pressure» нам також зустрілася алюзія на Титанік, пасажирський лайнер, що зазнав катастрофи та потонув під час свого першого рейсу. У пісні він символізує родину Мадригал, яка нехтує попередженнями про небезпеку для їхньої магії, так само як екіпаж справжнього Титаніку проігнорував повідомлення про айсберг. Оскільки члени родини покладаються на Луїсу, вони не намагаються змінити курс, й дівчина розбиває айсберг голими руками. В українській версії пісні так само згадується корабель, й однією з причин, яка посприяла цьому, є необхідність узгодження візуального ряду з текстом пісні.

У результаті аналізу досліджуваного матеріалу ми зафіксували наступну кількість випадків застосування розглянутих стилістичних засобів лексичного рівня в оригінальних пісенних текстах та їхніх перекладах (див. таблицю 2.1.3.):

**Кількісні показники використання лексичних стилістичних засобів
в англійському та українському пісенних текстах**

Лексичний стилістичний засіб	Оригінал	Переклад
Епітет	59	51
Метафора	47	53
Порівняння	8	15
Перифраз	7	3
Антитеза	6	2
Гіпербола	4	8
Алюзія	3	2
Метонімія	3	2
Іронія	1	1
Мейозис	1	2
Усього:	140	138

Частина лексичних стилістичних засобів була відтворена аналогічними засобами у перекладі, деякі з них були замінені іншими засобами, решта не була відображена у перекладі (див. таблицю 2.1.4):

Таблиця 2.1.4

**Відтворення лексичних стилістичних засобів використаних в
оригінальних пісенних текстах в українському перекладі**

Стилістичний засіб відтворено відповідним засобом у перекладі	Стилістичний засіб замінено іншим засобом у перекладі	Стилістичний засіб не відтворено у перекладі
Can't keep down the unspoken invisible pain – Не вгамую власний невидимий біль	I'm the strong one, I'm not nervous – Я могутня, я мов креміль	Got a rough indestructible surface – І зламаю, що мушу зламати
When he calls your name it all fades to black – Він тебе гукне і чорно тобі	Pressure like a grip, grip, grip, and it won't let go – Хоч нерви знову смик, смик, смик, є мільйон тривог	And earn the miracle / That somehow found us – Дістати полум'я / Нести у люди

49 випадків – 35%	8 випадків – 6%	83 випадки – 59%
-------------------	-----------------	------------------

Бачимо, що більшість стилістичних засобів не вдалося відтворити в українському перекладі. Проте їхня втрата була компенсована у різних місцях пісенних текстів іншими засобами створеними безпосередньо перекладачем. Наприклад:

Метафора. *Am I too late for a miracle? – Чи вогонь твій не схотів мене?* («*Waiting On A Miracle*»)

Гіпербола. *And I wanted you to know that your bro loves you so – Та був певен на всі сто, він кохав як ніхто!* («*All Of You*»)

Порівняння. *It's like I hear him, now – А ці слова наче ніж* («*We Don't Talk About Bruno*»)

Перифраз. *He told me my fish would die, the next day – dead (No, no) – Він рибиці звістив кінець і уранці - це! (О ні!)* («*We Don't Talk About Bruno*»)

2.1.3. Особливості відтворення синтаксичних стилістичних засобів

У матеріалі нашого дослідження ми виявили велику кількість синтаксичних стилістичних засобів, які виконують різноманітні функції та характеризуються різною частотою застосування. Засобами стилістичного синтаксису, які ми зафіксували, є: простий синтаксичний повтор, анафора, епіфора, анепіфора, епанафора, асиндетон, полісиндетон, еліпс, апосіопеза, інверсія, парцеляція, паралелізм та риторичні фігури.

2.1.3.1. Простий синтаксичний повтор

(1) *We don't talk about Bruno, no, no, no / We don't talk about Bruno – Ані слова про Бруно-но-но-но / Ані слова про Бруно* («*We don't talk about Bruno*»)

Повторення розглянутого рядка в однойменній пісні виконує кілька важливих функцій: сприяє запам'ятовуваності; підкреслює центральну тему – колективне рішення родини уникати обговорення Бруно; додає емоційної ваги, адже чим більше разів повторюється рядок, тим краще глядачі розуміють, що зниклий родич є темою табу в родині Мадригал та серед

мешканців міста. Синтаксичний прийом було збережено в українському перекладі, відповідно він виконує ті ж стилістичні функції, що й в оригіналі.

2.1.3.2. Анафора

I can't move the mountains / I can't make the flowers bloom / I can't take another night / Up in my room – Я споруд не пхаю / Не гантую цвітом клумб / Я не здатна вигнати / Давній мій сум («Waiting On A Miracle»)

Повторюваний на початку кожного рядку елемент «*I can't*» виступає засобом створення інтонаційної своєрідності та емоційної виразності, підсилює відчуття розчарування, безпорадності та пригніченості Мірабель, натякає на те, що дівчину турбують нав'язливі думки. У перекладеній версії пісні прийом вдалося відтворити частково, шляхом повторення займенника «я» на початку першого і третього рядків.

2.1.3.3. Епіфора

But work and dedication will keep the miracle burning / And each new generation must keep the miracle burning – У праці задля інших не згасне полум'я дива / Хай кожне покоління пильнує полум'я дива («The Family Madrigal»)

Наведений як приклад уривок виконує Абуела, тому повторення кінцевої фрази, крім того, що сприяє ритмічній організації тексту, підсилює ключове повідомлення, яке вона хоче донести, тобто воно слугує формою заохочення до постійних зусиль, праці та відданості задля збереження дива. В українському варіанті пісні епіфору було збережено.

2.1.3.4. Анепіфора та Епанафора

Home sweet home – Дім, наш дім («All Of You»)

Give it to your sister, your sister's older – Але я сестричка, що старша трохи («Surface Pressure»)

У досліджуваних піснях нам також зустрілися такі синтаксичні стилістичні прийоми як анепіфора, яка більшою мірою виконує композиційну роль, та епанафора, яка підхоплює і розгортає зміст попередньої синтаксичної конструкції. Відтворити у перекладі вдалося лише перший стилістичний засіб.

2.1.3.5. Полісиндетон та Асиндетон

*I've been patient **and** steadfast **and** steady!* – Я була невгамовна і ревна
(«*Waiting On A Miracle*»)

No cracks, no breaks / No mistakes, no pressure – Тож я ваш рятувальний
дар / Опора («*Surface Pressure*»)

Полісиндетон та асиндетон виконують в зазначених рядках однакові функції – ритмоутворюючу та організуючі. Крім того, незважаючи на різну природу цих двох стилістичних засобів, в наведених прикладах вони обидва роблять висловлювання більш переконливими за рахунок чіткої побудови речення, якій вони сприяють. У перекладі стилістичні засоби не вдалося зберегти.

2.1.3.6. Еліпс

And I'm sorry I held on too tight / Just so afraid I'd lose you too – Я завинула
як ніхто / Я бачу помилку свою («*All Of You*»)

У наведеному як приклад рядку з пісні «All Of You» присутнє опущення особистого займенника «I» та глагола-зв'язки у минулому часі «was». На нашу думку, застосування еліпсу у цьому випадку зумовлено необхідністю умістити повну ідею в рядок, не порушивши при цьому ритм. Український переклад розглянутого уривку є досить вільним, проте у ньому присутні усі члени речення, тому такий стилістичний прийом як еліпс відсутній.

2.1.3.7. Апосіопеза

*Hey, you said you wanna know what everyone does, I got sisters and cousins
and...* – Якщо хочете, то можу про кожного з нас, іще сестри, кузени є! («*The
Family Madrigal*»)

Приклад з пісні «The Family Madrigal» являє собою обірване речення, після якого Мірабель продовжує розповідати про своїх обдарованих родичів. На дівчину у цей момент тиснуть місцеві діти та просять розповісти про її магічну здібність. Через те, що Мірабель нема чим похвалитися, вона намагається заговорити дітей, тому не встигає завершити одну думку, й переходить до іншої. У перекладі синтаксичний прийом не було відтворено,

натомість був використаний інший стилістичний засіб – еліпс – задля збереження ритмічного малюнку пісні.

2.1.3.8. Стилiстична iнверсiя

*You try to stop it tumbling / But on and on it goes – Хтось дуне i шеренга
всiя / За мить лягає знов («Surface Pressure»)*

В наведеному оригiнальному рядку з пiснi «Surface Pressure», так само як i в його українському перекладi, була зафiксована iнверсiя. Крім того, що цей стилістичний прийом був застосований з мiркувань збереження рими, він також виконує експресивну функцiю. Розмiщення обставини дiї «on and on» в англійському варіанті та «за мить» в українському перекладі на початку рядку у даному випадку посилює відчуття неминучості подій, якими у контексті пiснi є невідворотнi труднощi, якi, на думку Луїси, чекають на родину та мешканцiв, якщо вона втратить свою силу.

2.1.3.9. Парцеляцiя

*If I could shake the crushing weight / Of expectations would that free some
room up for joy? / Or relaxation? Or simple pleasure? – Якби я цей, надiй людeй
/ Тягар звалила, легше стала би я, нiж пух / Розкрила б крила, забула б втому
(«Surface Pressure»)*

Парцеляцiя у цьому випадку розбиває одне питання на декiлька та робить акцент на кожному з альтернативних варіантів. Луїза завжди несла на собі важкi тягарі обов’язкiв, допомагаючи родині та усiм, хто того потребував. Саме тому у розглянутому уривку дiвчина припускає, що б вона відчула позбувшись надмiрного тиску з боку iнших. Кожне таке припущення видiляється за рахунок пауз мiж питаннями. Український переклад загалом є вільним, питальнi речення в ньому були замiненi стверджувальними, тому стилістичний прийом вiдтворити не вдалося.

2.1.3.10. Паралелiзм

*The town keeps growing / The world keeps turning – Хай кожна каса / Стає
щаслива («The Family Madrigal»)*

Використання паралелізму у наведених рядках з пісні «The Family Madrigal» додає ритмічності, сприяє симетричності тексту, забезпечує структуроване й цілісне вираження ідеї. Стилiстичний засiб також пiдкреслює безперервнiсть та постійний характер описуваних явищ: поколiння змiнюються, мiсто розвивається, його мешканцi живуть у злагодi, у свiтi все йде своєю чергою. Паралелiзм, таким чином, пiдсилює iдею вiчного руху й прогресу. В українському варіанті стилістичний засіб збережено не було.

2.1.3.11. Риторичні фігури

I think about my purpose / Can I somehow preserve this? – З думок мені не сходить / Як запобігти шкоді («Surface Pressure»)

What could I do if I just grew what I was feeling in the moment? / What could I do if I just knew it didn't need to be perfect? – Що я зроблю, якщо малюнки заповнюють уяву? / Що я зроблю, якщо люблю те, що не є досконале? («What Else Can I Do?»)

Someone please just let me know / Where do I go – Треба лиш намацати / Правильний крок («Waiting On A Miracle»)

У досліджуваному матеріалі нам зустрілася велика кількість риторичних питань, що безпосередньо зумовлено характером пісень з мультфільму «Encanto», адже вони сповнені темами самопізнання та розвитку персонажів. Так, наприклад, Луїса у своїй сольній пісні замислюється над власним призначенням, над тим чи буде вона корисною для своєї родини, якщо втратить силу, та над тим, чи зможе вона впоратися з труднощами та зберегти свій дар. Ізабелла у свою чергу з натхненням розмірковує про те, на що вона буде здатна, якщо нарешті почне бути самою собою, а не підлаштовуватиметься під вимоги бути ідеальною у всьому. При перекладі пісень на українську мову риторичні питання іноді було вирішено замінити на стверджувальні конструкції, що можна побачити у першому наведеному прикладі.

У пісні «Waiting On A Miracle» нам також зустрілося риторичне звертання, яке додає емоційного навантаження рядкам, які співає Мірабель.

Дівчина втомилася бути не такою як усі інші члени її родини, тому вона благає про допомогу, не звертаючись при цьому до однієї конкретної людини. Стилістичний прийом не знайшов відображення у відповідних рядках українського перекладу.

У досліджуваному матеріалі ми зафіксували наступну кількість випадків застосування розглянутих синтаксичних засобів стилістики (див. таблицю 2.1.5.):

Таблиця 2.1.5.

Кількісні показники використання синтаксичних стилістичних засобів в англійському та українському пісенних текстах

Синтаксичний стилістичний засіб	Оригінал	Переклад
Риторичні фігури	26	17
Простий синтаксичний повтор	22	24
Анафора	22	14
Еліпс	21	9
Паралелізм	9	3
Епіфора	7	8
Асиндетон	4	2
Епанафора	2	-
Апосіопеза	2	-
Стилістична інверсія	1	17
Анепіфора	1	1
Парцеляція	1	-
Полісиндетон	1	-
Усього:	119	95

У перекладі вдалося відтворити не усі синтаксичні стилістичні засоби використані в оригінальних пісенних текстах (див. таблицю 2.1.6.):

Відтворення синтаксичних стилістичних засобів використаних в оригінальних пісенних текстах в українському перекладі

Стилістичний засіб було відтворено у перекладі	Стилістичний засіб не було відтворено у перекладі
<u>What could I do</u> if I just grew what I was feeling in the moment? / <u>What could I do</u> if I just knew it didn't need to be perfect? – <u>Що я зроблю</u> , якщо малюнки заповнюють уяву? / <u>Що я зроблю</u> , якщо люблю те, що не є досконале?	<u>All I need is a change</u> / <u>All I need is</u> / <u>All I know is</u> I can't a chance – Але наче вже час / Доле, дай-но хоч шанс / <u>Щоб</u> відчула таки
50 випадків – 42%	69 випадків – 58%

Отже, здійснивши стилістичний аналіз матеріалу нашого дослідження, ми виявили, що оригінальні пісенні тексти з мультфільму «Encanto» та їхні переклади на українську мову відзначаються високим рівнем використання стилістичних засобів. Такі фонетичні стилістичні прийоми як алітерація та асонанс мають майже однакову частотність застосування як в оригінальних пісенних текстах, так і в їхніх перекладах. Менш поширеним фонетичним прийомом стилістики у розглянутих піснях виявилось звуконаслідування. Лексичними стилістичними засобами, які зустрілися нам у текстах досліджуваних пісень найбільшу кількість разів, є метафора та епітет. Риторичні фігури, простий синтаксичний повтор та анафора виявилися часто вживаними стилістичними засобами рівня синтаксису. В українському перекладі набагато частіше ніж в оригіналі зустрічалося незвичне розташування слів у рядку, яке ми визначали як інверсію. Незважаючи на те, що більшість використаних в оригінальних піснях стилістичних засобів не вдалося відтворити в українських перекладах, їхня втрата була скомпенсована в інших місцях перекладених текстів.

2.2. Підходи до перекладу пісень з мультиплікаційного фільму «Encanto» на українську мову

У результаті проведеного аналізу (див. Додаток 5) ми визначили, що при перекладі пісень з мультфільму «Encanto» на українську мову застосовувалися наступні підходи:

1. Переклад із застосуванням трансформацій – написання цільовою мовою тексту, який передає як сенс, так і зміст оригіналу, що досягається шляхом застосування комплексних лексико-граматичних перекладацьких трансформацій.

2. Творча адаптація – написання цільовою мовою тексту, який характеризується суттєвим відхиленням від оригіналу, однак основний сенс у ньому зберігається. Це дозволяє перекладачеві творчо переосмислити ключову ідею вихідного тексту та виразити її лексичними засобами, які не є словниковими або контекстуальними відповідниками оригінального мовного матеріалу. При такому підході не виявляється можливим простежити застосування конкретних перекладацьких трансформацій.

3. Створення тексту-заміни – написання нового тексту цільовою мовою, який не співпадає з оригінальним у плані змісту та сенсу, проте вписується в загальний контекст пісні та мультфільму. Цей підхід виходить за рамки простого відтворення вихідного матеріалу.

2.2.1. Переклад із застосуванням трансформацій

У процесі дослідження ми виявили, що при перекладі оригінальних пісенних текстів на українську мову застосовувалися перекладацькі трансформації лексичного, граматичного та стилістичного рівнів. Лексичними трансформаціями, які нам зустрілися, є модуляція, контекстуальна заміна, цілісне перетворення, метонімічна заміна, транскрибування, конкретизація та генералізація. Граматичними трансформаціями, які були застосовані при перекладі розглянутих пісень, є опущення, додавання, граматична заміна та

перестановка. До стилістичних перекладацьких трансформацій ми віднесли синонімічну заміну, метафоризацію, тобто заміну неметафоричного висловлювання метафорою, реметафоризацію, тобто заміну оригінальної метафори іншою метафорою у цільовій мові, та деметафоризацію, тобто переклад метафори фразою, яка вжита у прямому значенні.

Зазначені трансформації застосовувалися при перекладі розглянутих нами пісень переважно комплексно. Випадки, коли перекладач обмежився використанням лише однієї трансформації, виявилися нечисленними. Розглянемо деякі з них:

(1) *This is our home, we've got every generation* – *Це є наш дім, тут і старші, й дуже юні* («*The Family Madrigal*»)

We don't talk about Bruno, no, no, no – *Ані слова про Бруно-но-но-но* («*We don't talk about Bruno*»)

And Luisa's super strong – *А в Луїси повно сил* («*The Family Madrigal*»)

При перекладі трьох зазначених рядків була застосована така перекладацька трансформація як модуляція, за якої слово або словосполучення вихідної мови замінюється такою одиницею цільової мови, значення якої можна вивести за допомогою логіки.

Так, у першому наведеному нами прикладі вираз «*we've got every generation*» було замінено в українській версії пісні на «*тут і старші, й дуже юні*». Фразу можна дослівно перекласти як «*в нас є кожне покоління*», оригінальна кількість складів при цьому зберігається, а отже буквальний переклад не порушив би ритм тексту. Проте замість дослівного перекладу був обраний більш природній варіант, й незважаючи на словесну невідповідність оригіналу, він повністю передає необхідний сенс. Під кожним поколінням маються на увазі усі члени родини Мадригал – від Абуели до її найменшого онука Антоніо. У другому прикладі дослівний переклад так само був можливий, проте перекладач обрав контекстуально кращий варіант – «*ані слова*» замість «*ми не говорим*» – завдяки якому сильніше підкреслюється те, що зниклий родич є темою табу. Застосувавши модуляцію у третьому

прикладі, перекладач відтворив словосполучення «*super strong*» фразою «*повно сил*», яка так само як і оригінал вказує на фізичну силу, а також на велику кількість енергії.

(2) *Who am I if I can't run with the ball? – Хто ще може кожену ношу нести? («Surface Pressure»)*

При перекладі наведеного як приклад рядку з пісні «Surface Pressure» перекладач вдався до цілісного перетворення. В оригінальній версії використовується ідіома «*run with the ball*», яка означає «брати на себе відповідальність або працювати з ентузіазмом». В українському варіанті бачимо вираз «*нести ношу*», який має переносний сенс і вказує на те, що Луїса приймає на себе велику відповідальність, стикаючись з численними обов'язками.

(3) *That's who we are in the Family Madrigal – Така вже є ла касіта Мадригал («The Family Madrigal»)*

У наведеному рядку була застосована така лексична трансформація як метонімічна заміна, тобто вживання одного слова замість іншого на основі їхнього тісного зв'язку. Бачимо, що замість слова «родина», яке є прямим відповідником «*family*» в українській мові, перекладач використав іспанське слово з артиклем «*ла касіта*», яке означає «домівка». Заміна була можливою через тісний зв'язок між родиною Мадригал та їхнім житлом. Використання іспанського слова є доречним у контексті мультфільму «Encanto», оскільки він слугує яскравою репрезентацією латиноамериканської культури, та його персонажі часто вживають іспанські слова не тільки під час діалогів, а й при виконанні пісень, зміст яких доповнює сюжет.

(4) *Camilo shape-shifts – Каміло змінний («The Family Madrigal»)*

При перекладі зазначеного рядку з пісні «The Family Madrigal» була застосована граматична трансформація, а саме – заміна частини мови. «*Shape-shifting*» перекладається з англійської мови як «здатність вигаданого персонажа перетворюватися на іншу людину чи тварину за допомогою магії». В українській мові відсутній готовий відповідник цьому поняттю, а

обмеження, які накладає на перекладача необхідність узгодження тексту з мелодійним компонентом пісні, виключають можливість здійснення описового перекладу безеквівалентних лексичних одиниць. Саме тому з метою мовної економії у перекладі дієслово «*shape-shift*» було замінено на прикметник «змінний».

(5) *He told me that the life of my dreams – Він казав, що життя моїх мрій («We don't talk about Bruno»)*

Переклад вказаного рядка являє собою майже точне відтворення оригінального речення, чого зазвичай майже неможливо досягти при перекладі пісенних творів. Єдиною трансформацією, яку було застосовано у процесі перекладу, є опущення займенника «*me*», що зумовлено необхідністю збереження ритму.

Як вже було зазначено, при перекладі пісень з мультфільму «Encanto» на українську переважно застосовувалися комплексні лексико-граматичні трансформації. Розглянемо особливості їхнього застосування на конкретних прикладах:

(1) *I'm the strong one, I'm not nervous / I'm as tough as the crust of the Earth is / I move mountains, I move churches / And I glow, 'cause I know what my worth is – Я могутня, я мов кремій / Мої нерви міцні наче ремій / Пхаю брили і споруди / Моя сила цінується всюди («Surface Pressure»)*

Нам вдалося визначити наступні трансформації, які були застосовані у процесі перекладу наведеного уривку на українську мову:

Синонімічна заміна: у перекладеній версії епітет «*strong*» не було перекладено його прямим відповідником, яким є слово «сильна». Натомість він був відтворений прикметником «*могутня*», який має синонімічне значення й тому не змінює характеристику персонажа подану в оригіналі. Такий вибір, ймовірно, був обумовлений тим, що у слові «могутня» на відміну від «сильна» міститься достатня для збереження ритму кількість складів. Синонімічна заміна була також зафіксована у третьому рядку розглянутого уривку: слово

«двигати», яке є відповідником використаного в оригіналі «*move*», було замінено на «*пхати*».

Метафоризація: фраза «*I'm not nervous*» була відтворена в українському перекладі за допомогою метафоричного порівняння «*я мов кремень*», яке додає образності тексту. Луїса порівнює себе саме з кременем для вираження стійкості, міцності та непохитності, адже він є одним з найтвердіших мінералів (за шкалою твердості Мооса кремній має 7 балів з 10)

Реметафоризація: у другому рядку пісні метафора «*I'm as tough as the crust of the Earth is*» була замінена метафорою «*Мої нерви міцні наче ремінь*», що допомогло відтворити образність присутню в оригінальному тексті.

Метонімічна заміна: слово «*mountains*» у третьому рядку було замінено словом «*брили*» в українському перекладі. Брила – це великий безформний шматок каменю, землі тощо. Наявність кам'яних брил є характерною рисою гірського ландшафту, що дозволяє визначити застосовану при перекладі трансформацію як метонімічну заміну, яка ґрунтується на суміжності понять.

Опущення: при перекладі оригінального рядку «*I move mountains, I move churches*» на українську мову як «*Пхаю брили і споруди*» відбулося опущення підмета «*I*» та граматичної основи «*I move*», що у свою чергу об'єднало два речення в одне. Причиною застосування трансформації була необхідність підлаштуватися під ритм пісні. Опущеною також є метафора «*I glow*» в останньому рядку перекладеного уривку.

Генералізація: у третьому рядку слово «*churches*» було замінено більш узагальненим найменуванням «*споруди*», що є цілком виправданим, адже у перекладі значення не зводиться до одного конкретного виду споруд, яким є церква.

Модуляція: останній рядок наведеного уривку, на нашу думку, було перекладено за допомогою застосування модуляції, оскільки контекст мультфільму та пісні «*Surface Pressure*» дає можливість легко зрозуміти, що кожен член родини Мадригал славиться своїм даром, тому свою цінністю Луїса вбачає саме у фізичній силі.

(2) *A hurricane of jacarandas / Strangling figs / Hanging vines / Palma de Cera fills the air as I climb / And I push through – Моя квітуча жакаранда / І ліан / Ураган / Пальма де сера ароматом так п'янить / І я лечу!* («*What Else Can I Do?*»)

При перекладі цього уривку з пісні «*What Else Can I Do?*» були застосовані наступні перекладацькі трансформації:

Опущення – Перестановка – Реметафоризація – Додавання: для перекладу перших трьох рядків розглянутого уривку було застосовано одразу чотири взаємопов'язані перекладацькі трансформації, що унеможлиблює їхній розгляд окремо один від одної. Перш за все відбулося опущення другого рядку «*Strangling figs*» та дієприкметника «*hanging*» у третьому рядку. Завдяки застосуванню такої трансформації як перестановка метафору «*hurricane of jacarandas*» було відтворено у перекладі у вигляді метафори «*ураган ліан*», тобто відбулася реметафоризація. У першому рядку бачимо результат застосування трансформації додавання, адже з'явився епітет «квітуча», який характеризує жакаранду, дерево, на якому ростуть квіти фіолетових, синіх і бузкових кольорів. Воно є розповсюдженим у країнах Південної Америки, зокрема у Колумбії, де відбуваються події мультфільму.

Транскрибування: «*Palma de cera*» (повна назва іспанською мовою – *palma de cera del Quindío*), про яку співає Ізабелла, є найвищою пальмою у світі, й вважається національним деревом Колумбії. В англійській мові рослина має назву «*Quindío wax palm*», а в українській – «кіндіойська воскова пальма». Бачимо, що при перекладі назву було вирішено відтворити шляхом її транскрибування з іспанської мови.

Опущення – Метафоризація: при перекладі четвертого рядку наведеного уривку відбулося опущення фрази «*as I climb*» та метафоризація стійкого словосполучення «*fill the air*», яке було перекладено наступним чином – «*ароматом так п'янить*». На нашу думку, в оригінальному тексті під фразою «*fill the air*» малося на увазі те, що пальма виростає прямо під ногами Ізабелли, підіймаючи дівчину вгору. Приємний запах цвітіння можуть створювати

квіткові рослини, які ростуть поблизу пальм, у той час як воскова пальма сама по собі не має виразного аромату. Метафоричне висловлювання «*пальма де сера ароматом так п'янить*», таким чином, було використано в українському перекладі з метою виразного відображення атмосфери пісні.

Метафоризація: така перекладацька трансформація як метафоризація також була застосована при перекладі останнього рядку розглянутого нами фрагменту. Дослівний переклад фразового дієслова «*push through*» – проштовхуватися. Бачимо, що в українській версії пісні перекладач змінив речення «*And I push through*» метафорою «*І я лечу*», у такий спосіб здійснивши приховане порівняння Ізабелли з птахом. Створений образ підтримується використанням в українському перекладі порівнянь в інших рядках пісні «*What Else Can I Do?*», наприклад : «*How far can I rise? / Through the roof, to the skies / Let's go!*– *Злетиш ти колись / До вершин, як орли / Злетиш!*».

(3) *Bruno walks in with a mischievous grin* – *Бруно забрів і зловісно бухтів* («*We don't talk about Bruno*»)

При перекладі наведеного вище рядку застосовувалися наступні перекладацькі трансформації:

Синонімічна заміна: у розглянутому прикладі нейтрально забарвлене дієслово «*walk in*», прямим відповідником якого в українській мові є «заходити», було перекладено словом «*забрівати*», що означає «потрапити кудись випадково, заблукавши». Слово може мати негативні конотації у відповідному контексті. Так, у пісні «*We don't talk about Bruno*» воно допомагає виразити зневажливе ставлення членів родини до зниклого родича, наштовхуючи глядачів на думки про те, що Бруно не був запрошений на весілля сестри й потрапив туди випадково.

Граматична заміна – Контекстуальна заміна: при перекладі рядку на українську мову іменникове словосполучення «*with a mischievous grin*» було замінено на дієслівне «*зловісно бухтів*». Так, прикметник «*mischievous*» було замінено на прислівник «*зловісно*», а іменник «*grin*» перетворився на дієслово «*бухтів*». При цьому у випадку з другим словом була також застосована така

лексична перекладацька трансформація як контекстуальна заміна. «*Grin*» у формі дієслова перекладається на українську мову як «скалитися, вишкіряти зуби», тобто посміхатися розсуваючи губи та показуючи зуби. Така усмішка зазвичай викликає почуття дискомфорту, адже асоціюється з негативними намірами, які може мати людина. В українському перекладі було використано дієслово «*бухтіти*», яке вписується у контекст пісні та не суперечить створюваному у мультфільмі образу Бруно.

(4) *Can I deliver us a river of sundew? / Careful, it's carnivorous, a little just won't do – Я мухоловок враз тут вирощу садок / Хижі, та все гаразд, стрибай на островок («What Else Can I Do?»)*

Порівнявши оригінал та українську версію наведеного вище уривку з пісні «*What Else Can I Do?*», ми виявили, що при його перекладі були застосовані наступні перекладацькі трансформації:

Грамматична заміна: в оригінальній версії пісні перший рядок розглянутого уривку є питальним реченням, натомість в українському перекладі речення є стверджувальним. Шляхом здійснення граматичної заміни, у перекладі було змінено тип речення за метою висловлювання. Таке рішення не змінило загальний сенс та не здійснило відчутний вплив на характер висловлювання, адже питання є риторичним.

Перестановка: при перекладі першого рядка відбулася перестановка членів речення – присудок був переміщений у кінець, тоді як додаток перемістився на початок, створивши при цьому інверсію у перекладі. Незважаючи на те, що для української мови характерним є вільний порядок слів у реченні, таке розташування є нетиповим.

Синонімічна заміна: у пісні «*What Else Can I Do?*» Ізабелла висловлює прагнення до створення чогось нового та незвичного для себе. Дівчина настільки жадає змін, що навіть небезпечні рослини її не лякають. Тому в оригінальному тексті бачимо використання слова «*sundew*», яке позначає рід хижих рослин, що зазвичай ростуть на болотах або у вологих місцях. Українським відповідником цьому слову є «*росичка*», проте у тексті перекладу

згадується «мухоловка», яка так само є хижою рослиною. Різниця між росичкою та мухоловкою полягає у механізмі полювання на комах, а також у зовнішньому вигляді – мухоловка має характерні листки-пастки зі зубцями на краях, а росичка має волоски на листках, які виглядають як краплі роси. Ці незначні відмінності не є важливими для сприйняття повідомлення вираженого в оригінальному тексті. Обидві рослини є хижаками, що дозволило перекладачу використати слово «мухоловка» як синонім до лексичної одиниці використаної в оригіналі,

Деметафоризація: при перекладі розглянутого нами прикладу також була застосована деметафоризація, що полягала у передачі метафоричного виразу «*a river of sundew*» словосполученням, яке має буквально, а не переносне значення – «садок мухоловок».

Контекстуальна заміна: слово «*deliver*» було перекладено як «виروضувати» через особливості сполучуваності слів в українській мові.

Опущення – Модуляція – Додавання: при перекладі другого рядку наведеного прикладу було опущено слово «*careful*», а також підмет з дієсловом-зв'язкою – «*it's*». Натомість бачимо, що в українському перекладі з'явилося словосполучення «стрибай на островок». Застосування трансформації додавання у цьому випадку було виправданим не лише через необхідність збереження оригінального ритму, а й через узгодження елемента, що був добавлений, з екранними подіями мультфільму. Словосполучення «*a little just won't do*» використане в оригінальному тексті означає, що невелика кількість росичок не зможе серйозно нашкодити комусь. З цього можна зробити висновок про те, що фразу було перекладено на українську мову як «та все гаразд» за допомогою модуляції.

Підхід до перекладу зі застосуванням перекладацьких трансформацій був зафіксований у 68% випадках у порівнянні з творчою адаптацією та створенням тексту-заміни.

Кількість випадків застосування лексичних трансформацій при перекладі досліджуваних нами пісенних текстів представлена нижче (див. таблицю 2.1.7.):

Таблиця 2.1.7.

Кількісні показники застосування лексичних трансформацій при перекладі пісенних текстів з англійської мови на українському

Трансформація	Приклад	Кількість	Кількість (%)
Цілісне перетворення	She led us here so many years ago Бо ці краї знайшла колись вона	47	34%
Модуляція	He told me I'd grow a gut and just like he said (No, no) Сказав: « Розповнієш ти », і є черевце!	39	29%
Контекстуальна заміна	Can't keep down the unspoken invisible pain Не вгамую власний невидимий біль	33	24%
Транскрибування	My mom Julieta can make you feel better with just one arepa Мама Джульєтта, усім нам в догоду готує арепи	9	7 %
Метонімічна заміна	Now you know the Family Madrigal Як кажуть, ла каса Мадригал	3	3%
Конкретизація	Two guys fell in love with Family Madrigal Там хлопці кохали доньок Мадригал	3	2%
Генералізація	So yeah, Tío Félix married Pepa Так от дядько Фелікс вибрав Пепу	3	2%
Усього:		137	100%

Кількісні показники застосування граматичних трансформацій при перекладі досліджуваних пісень представлена нижче (див. таблиці 2.1.8.):

Таблиця 2.1.8.

Кількісні показники застосування граматичних трансформацій при перекладі пісенних текстів з англійської мови на українському

Трансформація	Приклад	Кількість	Кількість (%)
Опущення	But let's be clear , Abuela runs this show В нас в сім'ї Абуела головна	56	40%
Граматична заміна	It's not symmetrical or perfect Нехай симетрії не видно	34	24%
Додавання	A seven-foot frame, rats along his back Він монстр, щурів носить на горбі	33	23%
Перестановка	But it's beautiful Проте милий він	19	13%
Усього:		143	100%

Кількість випадків застосування стилістичних трансформацій представлена у наступній таблиці (див. таблицю 2.1.9.):

Таблиця 2.1.9.

Кількісні показники застосування стилістичних трансформацій при перекладі пісенних текстів з англійської мови на українському

Трансформація	Приклад	Кількість	Кількість (%)
Метафоризація	Yeah, but sometimes I cry Часом страх валить з ніг	39	38%
Реметафоризація	And every year our family blessings grow Тут рік у рік фортуна тішить нас	27	27%
Деметафоризація	She's a perfect golden child Досконале в ній усе	22	22%
Синонімічна заміна	My family's amazing Потужна родина	13	13%
Усього:		101	100%

При підрахунках ми враховували й ті стилістичні перекладацькі трансформації, що зустрілися нам у фрагментах пісень, які були адаптовані або замінені іншим текстом при перекладі.

2.2.2. Творча адаптація

У результаті нашого дослідження було виявлено, що такий підхід до перекладу пісенних текстів як творча адаптація застосовувався у 10% розглянутих випадків.

(1) *Hey, we're just happy that you're here, okay? / Come into the light, the triplets all reunite / And no matter what happens we're gonna find our way – Гей, тільки вже не покидай рідні! / Проте не будь казна де, твоя сім'я тебе жде / Якщо з нами будеш ти – настануть кращі дні! («All Of You»)*

Наведений як приклад уривок співають сестри Бруно, Пеппа та Джульєтта, звертаючись до свого брата після того, як той починає вибачатися за свої пророцтва. Бруно розуміє, що ніколи не хотів заподіяти комусь зла, проте він все одно відчуває свою провину за те, що його слова приносили людям розчарування. Попри можливі образи сестри раді бачити брата. При створенні перекладу пісні українською мовою перекладач створив власний текст, беручи до уваги англomовну версію. Переклад вдало передає основну думку виражену в оригінальному фрагменті пісні, попри словесну невідповідність вихідному тексту.

(2) *I associate him with the sound of falling sand, ch-ch-ch – Він такий незатишний, як вітер у вікні, ш-ш-ш («We don't talk about Bruno»)*

Як ми вже згадували раніше, для Долорес її дядько, Бруно, співвідноситься зі звуком піску. В українській літературній традиції використання асоціацій з вітром є більш поширеним, ніж з піском. Тому переклад було адаптовано під культурні очікування цільової аудиторії. Проведена аналогія дозволяє українському глядачеві легше та швидше уявити образ, описаний в оригіналі. Переклад не відтворює оригінальний зміст, проте у ньому досягається необхідний рівень образності та асоціативності.

(3) *When she's unhappy, well, the temperature gets weird – I там халена, де на неї найде злість («The Family Madrigal»)*

У розглянутому рядку з пісні «The Family Madrigal» мова йде про Пеппу, дар якої полягає не лише у здатності керувати погодою, а й у залежності природніх явищ від настрою тітки. В англomовній версії пісні присутній вираз «*the temperature gets weird*», в українському варіанті бачимо «*i там халена*». На лексичному рівні фрази не відповідають одна одній, між ними також відсутній логічний взаємозв'язок, який дозволив би визначити проведену трансформацію як модуляцію. Водночас, незважаючи на значне відхилення від змісту вихідного тексту, ключовий сенс вдалося зберегти в українському перекладі, адже було відтворено причинно-наслідковий зв'язок між поганим настроєм Пеппи та його результатом. При цьому «*халеною*» у цьому контексті може бути будь-яке неприємне погодне явище (злива, ураган тощо).

2.2.3. Створення тексту-заміни

22% розглянутих нами випадків були замінені при перекладі пісень з мультфільму «Encanto» новим текстом.

(1) *Give it to your sister and never wonder / If the same pressure would've pulled you under – Та твоя сестричка міцна й моторна / Голе каменюччя розгребе проворно («Surface Pressure»)*

Give it to your sister, your sister's older / Give her all the heavy things we can't shoulder – Але я сестричка, що старша трохи / Отже відмінються всі тривоги («Surface Pressure»)

Give it to your sister, your sister's stronger / See if she can hang on a little longer – Але я сестричка сильніша трохи / Отже відмінються ах і охи («Surface Pressure»)

Значна кількість випадків невідповідності між оригіналом та перекладом була зафіксована нами у пісні «Surface Pressure». У наведених вище уривках з оригінального тексту у своєрідний спосіб відображається те, що члени родини Мадригал звикли у занадто багатьох речах покладатися на Луїсу. Вони не

здумуються над тим, що це може бути заважким тягарем для однієї людини, навіть незважаючи на надзвичайну фізичну силу дівчини. Луїса в оригінальній версії пісні співає про себе як про третю особу, ймовірно повторюючи слова власних родичів, яких не турбує її моральний стан. Постійні очікування з боку оточуючих змушують Луїсу вважати, що без свого дару вона ніхто, тому в оригінальній пісні розкривається важлива тема сучасності – почуття нереалізованості через тиск суспільства. В українській версії пісні ця проблема не була відображена. У наведених як приклад уривках акцент робиться на описі Луїси з огляду на її здібності. Таким чином, у тексті перекладу зміст та сенс оригінальних рядків не було відтворено, що впливає на передачу ключової ідеї пісні «Surface Pressure» та на сприйняття глядачами одного з головних персонажів мультфільму.

(2) *The way is clearer 'cause you're here, and well / I owe this all to you –
Для тебе все шаленим цвітом / Я сьогодні застелю («What Else Can I Do?»)*

*I'm so sick of pretty, I want something true / Don't you? – Невже я зроблю
несподіваний крок? / Це шок! («What Else Can I Do?»)*

У першому прикладі під час виконання пісні «What Else Can I Do?» Ізабелла звертається до своєї сестри з вдячністю за те, що саме та допомогла їй зрозуміти, ким вона хоче бути насправді, та на що вона здатна. Це є важливим елементом сюжету мультфільму, адже примирення двох сестер повинно було врятувати родинну магію від зникнення. З огляду на те, що цей фрагмент пісні був не перекладений на українську мову, а замінений новим текстом, у якому подяка, яку виражає Ізабелла за поштовх до особистої трансформації, описана деталь не була відтворена. У другому прикладі так само присутня невідповідність між оригінальним текстом та перекладом. В англійській версії Ізабелла звертається до своєї сестри з особистим питанням, що є початком налагодження їхніх стосунків. У перекладі Ізабелла концентрується на собі. Проте незважаючи на те, що український варіант не є дослівним перекладом, він вдало вписується в загальний контекст пісні.

(3) *Always left Abuela and the family fumbling / Grappling with prophecies they couldn't understand – По ночі блукає мов бездомний собака / І для всіх вигадує пророцтва нависні («We don't talk about Bruno»)*

У наведеному прикладі присутня наступна невідповідність між оригінальним текстом та його перекладом: в англomовній версії увага зосереджується на ставленні родини до передбачень Бруно, на запереченні її членами того, що вони не могли зрозуміти або правильно інтерпретувати; тоді як в українському перекладі сім'я й відповідно їхня реакція на пророцтва Бруно не згадуються. Переклад не збігається з оригіналом у плані змісту та сенсу, однак загальна ідея пісні у розглянутому уривку перекладу зберігається. Так, Бруно порівнюється з «*бездомним собакою*», що відображає зневажливе ставлення родини до родича.

(4) *Bruno says, «It looks like rain» / (Why did he tell us?) / In doing so, he floods my brain / (Abuela, get the umbrellas) / Married in a hurricane / (What a joyous day but anyway) – Бруно нам наврочив зливу / (Дощ ринув долу) / Він цим мене буквально вбив / (І враз навколо все охолело) / Вітер на весіллі вив (Ми цвіли в той день, з тих нір ніде) («We don't talk about Bruno»)*

Застосування такого підходу як створення тексту-заміни ми зафіксували й у тих рядках пісень з мультфільму, які не впливають на загальний сюжет та сприйняття головних героїв. Так, у пісні «We don't talk about Bruno», коли Пеппа та Фелікс співають про своє зіпсоване весілля, основну історію розповідає дружина, а чоловік вставляє коментарі, які більшою мірою виконують не інформативну, а емоційно-оцінну функцію у пісні. З огляду на другорядну роль, яку відіграють зазначені фрагменти, а також на неможливість здійснення дослівного перекладу через необхідність збереження ритму та відтворення рими, в українській версії ці фрагменти були не перекладені, а замінені новим текстом.

Відсоткове співвідношення випадків застосування кожного з розглянутих нами підходів наведе нижче (див. таблицю 2.2.4):

Отже, результатом проведеного дослідження стало виділення трьох підходів, які застосовувалися при перекладі аналізованих нами пісень. Ними стали – переклад, творча адаптація та створення тексту-заміни. Оригінальні тексти здебільшого перекладалися на українську мову, що зумовлювало необхідність використання комплексних трансформацій.

Висновки до розділу 2

У другому розділі кваліфікаційної роботи ми провели ретельний аналіз 6 оригінальних пісень з анімаційного фільму «Encanto» та їхніх професійно перекладених українських версій, що дозволило нам виявити загальну специфіку перекладу англomовних пісенних текстів на українську мову. З огляду на отримані результати ми визначили особливості відтворення стилістичних засобів фонетичного, лексичного та синтаксичного рівнів у перекладених текстах. Нами було проаналізовано застосування лексико-граматичних та стилістичних трансформацій використаних у процесі перекладу розглянутих пісень на українську мову, а також було запропоновано виділення трьох підходів, які були застосовані комбіновано у межах роботи з одним текстом.

Загальна кількість фонетичних стилістичних засобів, які зустрілися нам у досліджуваному матеріалі, склала 53 одиниці в оригінальних текстах та 49 одиниць в їхніх перекладених версіях. Алітерація та асонанс були використані в текстах досліджуваних пісень з майже однаковою частотністю, тоді як незначною була кількість випадків застосування звуконаслідувальних елементів. В українських перекладах за допомогою ідентичних звуків вдалося відтворити 9 фонетичних прийомів використаних в оригінальних піснях, що складає 17% від їхньої загальної кількості. 14 стилістичних засобів були відтворені альтернативними звуками, що складає 26%. 30 фонетичних стилістичних прийомів, що складає 57% від усіх випадків їхнього застосування, не були відображені у перекладі. Натомість вони були

компенсовані концентрованими повтореннями голосних та приголосних звуків в інших місцях перекладених текстів.

Найбільш значущими у досліджуваних нами пісенних текстах виявилися стилістичні засоби лексичного рівня, загальна кількість яких склала 140 одиниць в оригінальних піснях та 138 одиниць в українських перекладах. Кількісні показники використання зафіксованих лексичних засобів стилістики демонструють, що найуживанішими у розглянутих англійських та українських пісенних текстах виявилися епітет та метафора. Крім того, порівняльний аналіз використаних стилістичних засобів дозволив зробити висновки про те, що для українських версій пісень з мультфільму «Encanto» більш характерним виявилось використання порівнянь та гіпербол, тоді як в оригінальних текстах англійською мовою частіше застосовувалися такі прийоми як перифраз та антитеза. За результатами нашого дослідження, 59% лексичних стилістичних засобів використаних в оригіналі не були відображені в українському перекладі, 49% засобів були відтворені аналогічними засобами у перекладі (при цьому у більшості випадків вони не перекладалися дослівно) та 6% були замінені іншими засобами. Попри те, що більшість стилістичних засобів не вдалося відтворити в українському перекладі, їхня втрата була компенсована в інших місцях за допомогою засобів, які створив сам перекладач.

Ми також зафіксували 118 випадків застосування синтаксичних стилістичних прийомів в оригінальних пісенних текстах та 95 випадків в їхніх українських перекладах. Найчастіше застосовувалися такі типові для пісенних текстів стилістичні прийоми як простий синтаксичний повтор й анафора. Частовживаними також були риторичні фігури, здебільшого риторичні питання. У перекладі вдалося відтворити 50 синтаксичних стилістичних засобів використаних в оригінальних піснях, що склало 42% від їхньої загальної кількості. Легкому відтворенню підлягати здебільшого прості контактні повтори.

Результати порівняльного аналізу оригінальних пісень з мультфільму «Encanto» та їхніх українських версій дали змогу встановити, що у процесі

створення перекладів поєднувалися наступні три підходи: власне переклад, творча адаптація та створення тексту-заміни. У 68% випадків пісенні тексти перекладалися за допомогою застосування комплексних лексико-граматичних, а також стилістичних трансформацій.

Лексичними трансформаціями, які були застосовані при перекладі аналізованих пісенних текстів, є цілісне перетворення (34%), модуляція (29%), контекстуальна заміна (24%), транскрибування (7%), метонімічна заміна (2%), конкретизація (2%) та генералізація (2%). Їхня загальна кількість склала 137 одиниць. Вагоме значення у складі комплексних перекладацьких трансформацій мали граматичні, а саме – опущення (40%), граматична заміна (24%), додавання (23%) та перестановка (13%). Загалом ми зафіксували 143 випадки застосування граматичних перекладацьких трансформацій. Метафоризація (38%), реметафоризація (27%), деметафоризація (22%) та синонімічна заміна (13%) увійшли у склад стилістичних трансформацій загальною кількістю 101 одиниць.

У 22% розглянутих випадків перекладач створював власний текст-заміну, який не відповідав оригіналу за змістом та сенсом. Нами було виявлено, що не завжди таке рішення було виправданим, адже у деяких випадках новий текст призводив до втрати важливих для сюжету чи розкриття персонажа деталей. Досить вдалим підходом у контексті досліджуваного нами матеріалу виявилася творча адаптація, яка була застосована у 10% випадків. Вона дозволяла перекладачеві у креативний спосіб інтерпретувати оригінальне повідомлення, відтворюючи його у перекладі без прив'язки до мовного матеріалу вихідного тексту.

Отже, українському перекладу пісень з анімаційного фільму «Encanto» вдалося досягти необхідного рівня образності, виразності, асоціативності та емоційного впливу на реципієнтів завдяки комбінованому застосуванню різних підходів до пісенного перекладу та використанню цілого комплексу лексичних, граматичних й стилістичних трансформацій.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У межах кваліфікаційної роботи нами були досліджені особливості перекладу англомовних пісенних текстів на українську мову, які полягали у специфічних способах відтворення фонетичних, лексичних та синтаксичних стилістичних засобів, а також у застосуванні різних підходів до здійснення перекладу. Ми встановили, що проблематика перекладу іншомовних пісень є актуальним питанням перекладознавства зважаючи на існування попиту на віршовані переклади пісенних творів, які є частиною фільмів, насамперед мультиплікаційних.

Нами було визначено, що пісенний дискурс відіграє важливу роль у житті суспільства з огляду на його здатність об'єднувати людей шляхом створення спільного соціокультурного простору. Крім того, було зазначено, що пісні займають ключову позицію у глобалізаційних процесах сучасності, тому неоціненним є їхній внесок у налагодження успішної міжкультурної комунікації.

Пісня як вокально-музичний твір являє собою єдність вербального та невербального компонентів. Її текст ми визначаємо як особливий різновид художнього тексту, що характеризується специфічністю плану вираження та плану змісту. Ритміко-композиційна побудова, наявність римування та словесно-образна природа дозволяють вважати пісенний текст поетичним. Однією з характерних ознак пісні як художнього твору є її насиченість фонетичними, лексичними та синтаксичними стилістичними засобами та прийомами, які здатні виконувати найрізноманітніші функції у пісенному тексті.

Фонетичні стилістичні засоби надають висловлюванню милозвучності, привертають увагу до окремих елементів висловлювання, сприяють кращій передачі емоцій автора та підсилюють звукову виразність пісні. Лексичні стилістичні засоби як елементи, що характеризуються образністю,

експресивністю та емоційністю, сприяють глибині пісенного тексту та роблять його естетично цінним продуктом мистецтва. Синтаксичні стилістичні прийоми приймають участь у створенні особливого ритмічного малюнку, акцентують увагу на найважливіших відрізках тексту, а також підкреслюють ключові емоції, які намагається передати автор.

Ознайомившись з науковою літературою присвяченою різним способам перекладу пісень, нами було з'ясовано, що на доцільність створення перекладеної версії пісенного твору вказує його функціональне призначення. Так, оскільки для споживання популярної пісні розуміння її тексту не є обов'язковим, вона може залишатися неперекладеною, хоча зазвичай створюється її дослівний переклад, який не досягає естетичної цінності оригіналу, проте надає слухачам можливість ознайомитися зі змістом. Еквіритмічні (віршовані, призначені для співу) переклади пісенних творів здебільшого зустрічаються у мюзиклах, де пісні займають значну частку екранного часу, слугують засобом розкриття персонажів та вплітаються у сюжет, розвиваючи його.

При роботі з піснями у кінофільмах та анімаційних стрічках можуть застосовуватися наступні підходи: нульовий переклад, дубляж (наведення еквіритмічного перекладу пісні шляхом її вокального виконання), субтитрування (наведення перекладу (зазвичай прозового) у вигляді тексту на екрані) та закадровий переклад (начитування диктором перекладу (зазвичай прозового) під час звучання оригінальної аудіодоріжки). На вибір стратегії впливає сукупність факторів, зокрема бюджет студії озвучування та цільова аудиторія.

Оскільки тексти пісень є особливим жанром поезії, необхідність збереження ритму та рими, а також стилістичних особливостей оригіналу роблять пісенний переклад таким важким. Процес ускладнюють відмінності між мовами оригіналу та перекладу на усіх рівнях, а також можлива присутність безеквівалентної лексики, авторських неологізмів та алюзій на невідомі потенційним реципієнтам перекладеної версії пісні об'єкти та явища.

У практичній частині нашої роботи ми проаналізували еквіритмічні переклади пісень з мультиплікаційного фільму «Encanto» на українську мову. Зокрема, були розглянуті особливості відтворення стилістичних засобів різних рівнів у перекладених версіях пісень.

Загальна кількість фонетичних стилістичних засобів, які зустрілися нам у досліджуваному матеріалі, склала 53 одиниці в оригінальних текстах та 49 одиниць в їхніх перекладах. 17% фонетичних прийомів використаних в оригінальних піснях вдалося відтворити за допомогою ідентичних звуків, 26% були відтворені альтернативними звуками та 57% не були відображені у перекладі.

Загальна кількість стилістичних засобів лексичного рівня склала 140 одиниць в оригінальних піснях та 138 одиниць в українських перекладах. 59% лексичних стилістичних засобів використаних в оригіналі не були відображені у перекладі, 49% були відтворені аналогічними засобами у перекладі та 6% були замінені іншими засобами.

Загалом було зафіксовано 118 випадків застосування синтаксичних стилістичних прийомів в оригінальних пісенних текстах та 95 випадків їхніх українських версія. Відтворити у перекладі вдалося 42% синтаксичних стилістичних засобів використаних в оригінальних піснях.

Комплексний контекстуально-перекладацький аналіз українських версій оригінальних пісень з мультфільму «Encanto» показав, що у 68% випадків пісенні тексти перекладалися за допомогою застосування комплексних лексико-граматичних, а також стилістичних трансформацій. У 22% розглянутих випадків перекладачем був створений власний текст-заміна, який не відповідав оригіналу за змістом та сенсом. У 10% випадків був застосований такий підхід як творча адаптація, за якої вихідний зміст відтворено не було, проте загальна ідея та настрої оригінального тексту було збережено.

Загальна кількість лексичних перекладацьких трансформацій, які були застосовані при перекладі аналізованих пісенних текстів, склала 137 одиниць.

Серед них були зафіксовані: цілісне перетворення (34%), модуляція (29%), контекстуальна заміна (24%), транскрибування (7%), метонімічна заміна (2%), конкретизація (2%) та генералізація (2%). Граматичні перекладацькі трансформації були застосовані при перекладі досліджуваних пісень 143 рази. До них увійшли: опущення (40%), граматична заміна (24%), додавання (23%) та перестановка (13%). Стилiстичні трансформації були застосовані при перекладі 101 раз, ними були: метафоризація (38%), реметафоризація (27%), деметафоризація (22%) та синонімічна заміна (13%).

Отримані у процесі нашого дослідження результати дозволили зробити наступні висновки:

1. При перекладі пісенних текстів з англійської мови на українську збереження усіх стилістичних засобів не є можливим. Більшість з них не були відображені у перекладі розглянутих нами пісень, незначна частка фонетичних та лексичних засобів була відтворена альтернативними засобами у перекладі.

2. Втрата використаних в оригіналі стилістичних засобів та прийомів компенсувалася перекладачем шляхом створення власних засобів, які розміщувалися в інших місцях тексту. Це дозволило досягти необхідного рівня художньої цінності та здійснити на реципієнтів перекладених пісень відповідний емоційний вплив.

3. У процесі перекладу пісень комбінувалися три підходи: безпосередній переклад, творча адаптація та створення тексту-заміни. Найчастіше фрагменти пісенних творів перекладалися із застосуванням різноманітних перекладацьких трансформацій, рідше замість них був написаний новий текст або натхнена оригіналом, переосмислена та адаптована версія українською мовою. На нашу думку, рішення про створення тексту-заміни не завжди було виправданим, адже у деяких випадках новий текст призводив до втрати важливих для сюжету деталей та некоректного розкриття характеру персонажа.

4. При здійсненні перекладу пісенних творів неминучим було застосування цілого комплексу перекладацьких трансформацій, у склад яких входили лексичні, граматичні та стилістичні трансформації. Найпопулярнішими з них виявилися цілісне перетворення, модуляція, контекстуальна заміна, опущення, граматична заміна та метафоризація.

Отже, наше дослідження є підтвердженням того, що переклад пісень є творчим процесом, який потребує прийняття винахідливих та креативних рішень. Численні виклики та обмеження, пов'язані з перекладом пісенних текстів, свідчать про необхідність застосування функціонального підходу при роботі з іншомовною піснею. Тобто головним завданням перекладача є досягнення функціональної еквівалентності між оригіналом та перекладом з точки зору прагматики.

SUMMARY

The master's degree paper examines the peculiarities of the translation of English song lyrics into Ukrainian, consisting in specific methods of representation of lexical stylistic devices, phonetic and syntactic expressive means, as well as in the application of various approaches to translation. Six original songs from the animated film «Encanto» and their Ukrainian translations were analyzed, making it possible to obtain the following results:

The total number of phonetic stylistic devices in the analyzed material was 53 units in the original lyrics and 49 units in their translated versions. 17% of the phonetic stylistic devices used in the original songs were represented by identical sounds, 26% were represented by different sounds and 57% were not represented in the translations. The total number of lexical stylistic devices was 140 units in the original songs and 138 units in their Ukrainian translations. 59% of the lexical stylistic devices used in the original were not represented in the translation, 49% were represented by the same devices in the translation, and 6% were replaced by other ones. In total, there were 118 cases when syntactic stylistic devices were used in the original song lyrics and 95 cases when they were used in the Ukrainian translations. 42% of the syntactic stylistic devices used in the original songs were represented in the translation.

The analysis of the Ukrainian versions of the original songs showed that in 68% of cases the song lyrics were translated using complex lexical-grammatical and stylistic transformations. In 22% of considered cases, the translator replaced the original lyrics with his own text, which did not correspond to the original in terms of content and meaning. In 10% of cases, adaptation was used, meaning that the original content was not reflected in the translation, but the general idea of the original lyrics was preserved. It should be stressed that in most cases, complex transformations were used in the translation process. Integral modification,

modulation, contextual substitution, omission, grammatical substitution, and metaphorization were the most frequently used transformations.

Therefore, when translating songs, the use of a whole set of translation transformations is inevitable. Numerous challenges which appear during the process of lyrics translation make it necessary to apply a functional approach when translating a song.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аккурт В., Прокопенко О., Пастир Р. Особливості та проблеми перекладу англомовної пісні українськими відеоблогерами. *Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського : Лінгвістичні науки* : зб. наук. праць. Одеса : Астропринт, 2020. № 31. С. 7–22.
2. Бабенко О. В. Практикум з стилістики англійської мови: навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності «Філологія». Київ : ВЦ НУБіП України, 2014. 134 с.
3. Баглай О. Функціональний спосіб перекладу вокальних та віршованих творів. *Науковий вісник Чернівецького університету : Германська філологія*. 2014. Вип. 708–709. С. 19–22.
4. Бадер В.І. Українська пісня як засіб формування лінгвокраїнознавчої компетенції іноземних студентів. *Е-журнал «Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку»*. 2008. Вип. 2.
5. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. М-во освіти і науки України, Львів. нац. Ун-т ім. І. Франка. Київ : Довіра, 2007. 205 с.
6. Бідасюк Н. В. Проблема перекладу пісень у кінофільмах. *Філологічний дискурс*. Зб.наук.праць. Хмельницький, 2017. Вип. 5. С. 186–194.
7. Бірюкова Д. В. Особливості вживання фоностилістичних засобів у ліричній творчості С. С. Catch. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика*. 2021. Т. 32 (71), № 6, Ч. 1. С. 92–96
8. Бронська А. Лінгвокраїнознавчий аспект у викладанні української мови як іноземної. *Дивослово. Українська мова й література в навчальних закладах України*. 2000. №7. С.43 – 44.
9. Василюшина Н. М., Скирда Т.С. Переклад як міжкультурна комунікація: англійська ↔ українська мови. *Практикум для студентів денної*

форми навчання галузі знань 0302 «Міжнародні відносини». Київ : PRINT LINE, 2020. 176 с.

10. Воробйова М. В. Порівняльна стилістика : курс лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» професійного спрямування «Переклад (англійська мова)». Запоріжжя : ЗНУ, 2014. 99 с.

11. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури : підручник для студ. філол. спец. вищ. закладів освіти. За наук. ред. Галич О. А. Київ : Либідь, 2005. 460 стор.

12. Гаркушка Д. Ю. Використання зниженої лексики для розкриття образу ліричного героя у пісенних текстах (на матеріалі творчості групи «Queen»). *Матеріали I Всеукраїнської Інтернет-конференції студентів та молодих вчених «Science and innovations in the 21st century»*. Гуманітарні науки. Соціальні та поведінкові науки. Мелітополь: ТДАТУ, 2021. С 28–29

13. Гливінська Л. Звукосимволізм: «за» і «проти». *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Літературознавство, мовознавство, фольклористика*. 2008. Вип. 19. С. 37–40.

14. Голубовська І. В. Практична стилістика української мови : навч.–метод. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2010. 124 с.

15. Гольтер І. М. Складність та особливості перекладу в поетичних творах: майстерність перекладача. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Сер. : Філологічні науки (мовознавство). 2018. № 9. С. 56–60.

16. Гонгало В. Аналіз лексико-стилістичних засобів вираження образу кохання в текстах пісень британської групи «Beatles». *Гуманітарні та соціальні науки : матеріали I Міжнародної конференції молодих вчених HSS-2009*. Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. С. 80–83

17. Горай М. Переклад як спосіб розуміння культурної ідентичності в умовах міжкультурної комунікації. *Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку* : зб. тез доп.

міжн. наук.-практ. інтерн. конф. (м. Переяслав-Хмельницький, 15 берез. 2019).
Переяслав-Хмельницький, 2019. С. 45–47.

18. Горшкова А. Г., Пефтієва О. Ф. Вплив модуляторів ритму на еквіритмічний переклад поетичного твору В. Скотта «The Lay of the Last Minstrel». Збірник тез круглого столу : *Акутальні Проблеми Міжкультурної комунікації, перекладу та порівняльних студій*. МДУ. За ред. к.філол.н., доц. Пефтієвої О. Ф. Маріуполь, 2018. С. 56–61

19. Григорян Н. Р., Дьоміна Н. Ю. Просодичне оформлення англomовного пісенного дискурсу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2023. Т. 1, № 59. С. 71–75

20. Грица С. Й. Етномузикологія. Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / редкол.: Дзюба І. М., Жуковський А. І., Железняк М. Г. та ін. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. Т. 9

21. Гусар А. В. Мовні засоби втілення давньоскандинавських міфологем у сучасному пісенному дискурсі (на матеріалі шведської та англійської мов). Дис. ... канд. філол. наук. Київ, 2021. 270 с.

22. Дегтярьова І. Стилістичний синтаксис український постмодерністської прози. *Українська мова*. 2009. №3. С. 27–38.

23. Єльнікова Н. І. Пісня як лінгводидактичний засіб вивчення української мови як іноземної. *Методологія та практика лінгвістичної підготовки іноземних студентів*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (17 квітня 2020 р). Харків : ХНМУ, 2020. С. 33–35.

24. Ємець Н. О. До питання перекладу поетичних текстів: бути чи не бути? *Закарпатські філологічні студії*. 2021. Вип. 19. Т. 2. С. 95–99

25. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова : короткий тлумач. слов. лінгв. Термінів. Київ : Либідь, 2001. 221 с.

26. Загнітко А. Словник сучасної лінгвістики : поняття і терміни. Донецьк : ДонНУ, 2012. Т. 2 : К – О. 350 с.

27. Загнітко А. Словник сучасної лінгвістики : поняття і терміни. Донецьк : ДонНУ, 2012. Т. 3 : П – С. 426 с.

28. Запольських С. П., Приходько Н. Ю. Стилістичні особливості пісенної лірики та специфіка її перекладу (на матеріалі пісень гурту «Evanescence» та перекладу на українську мову. *Збірник наукових праць «Нова філологія»*. 2023. № 89. С. 101–110

29. Зубцова А. Особливості перекладу англомовних пісень. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції : збірник наукових праць (м. Переяслав, 18 березня 2021 року). Переяслав : ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2021. С. 180–183

30. Клещова О. Є. Мовностилістичні особливості пісень українського гурту «Океан Ельзи». *Лінгвістика*. 2013. № 3 (30). С. 122–130

31. Кобилянський І. Ю. Перифраза як засіб емоційно-образного висловлення думки. *Українська мова і література в школі*. 1986. № 1. С. 51–55.

32. Ковалевська Т. І. Алітерація та асонанс в сучасному художньому англомовному тексті. *Наукові записки Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. Серія «Філологічна»*. Вінниця, 2012. Вип. 30. С. 128–130

33. Козак А. В. Міжкультурна комунікація у контексті діалогу культур. *Наукові записки. Серія «Філологічні науки»* : зб. наук. пр. Кіровоград. держ. пед. Ун-т ім. Володимира Винниченка. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. Вип. 118. С. 106–110.

34. Конспект лекцій з дисципліни «Порівняльна стилістика англійської та української мов» для студентів спеціальності 6.020303 Переклад / укл. к. філол. н., доц. Валуєва Н.М. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2010. 78 с

35. Конспект лекцій з дисципліни «Стилістика» для студентів 4 курсу спеціальності 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно). Усіх форм навчання / укл. Волошук В. І., Лут К. А. Запоріжжя : ЗНТУ, 2019. 106 с.

36. Красуля А. В., Кримова А. В. Елімінування лінгво- та соціокультурної лакуарності в аудіовізуальному перекладі (на матеріалі

британських серіалів). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія*. 2019. № 42. Т. 3. С. 55–58.

37. Красуля А. В., Шумило Т. С. Інтерпретативне вираження концепту «віра» в британському пісенно-літературному дискурсі (на матеріалі текстів пісень британського гурту «Hurts»). *Актуальні проблеми романо-германської філології у контексті антропоцентричної парадигми: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції*. Київ, 2020. с. 129–132

38. Кузнецова М. О., Ходус А.М. Англомовний пісенний дискурс у контексті лінгвокультури (на матеріалі поп-пісень XXI століття). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*. Одеса, 2017. Вип. 29. Т.2 С. 53–56

39. Куц М. О., Остапенко С. А. Порівняльна стилістика англійської та української мови : курс лекцій, ступінь бакалавр. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2022. 58 с.

40. Кучерява М. М., Макухіна Т.В. Структура та лексико-семантичні особливості англомовного пісенного дискурсу (на прикладі дитячих пісень). *Збірник матеріалів ііі міжнародної науково-практичної конференції : Актуальні проблеми романо-германської філології у контексті антропоцентричної парадигми*. Київ, 2020. С 121–124

41. Левчук І. П. Практична стилістика : робоча навч. прогр. та метод. реком. для студентів напрямів підготовки «Видавнича справа та редагування», «Журналістика». Луцьк, 2011. 56 с.

42. Леонтьєв С. А. Композиторські технології в музичній практиці американського ігрового кінематографа. Дис. ... канд. мистецтвозн. : 17.00.03. Київ, 2019. 2001 с.

43. Лесин В. М., Пулинець О. С. Словник літературознавчих термінів. 2-ге вид. перероб. і доп. Київ : Радянська школа, 1965. 431 с

44. Литвин І. М. Перекладознавство : науковий посібник. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013. 288 с.

45. Лихацька В. М. Використання алюзій у пісні «Nevermore» гурту Queen. *Мова, освіта, наука в контексті міжкультурної комунікації* : матеріали II Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 15 квітня 2021 р.). Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. С. 99–101
46. Літературознавчий словник-довідник. За ред.: Гром'яка Р. Т., Коваліва Ю. І., Теремка В. І. 2-е вид., виправ. і допов. Київ : Академія, 2007. 752 с.
47. Максимов М. В. Становлення національної ідентичності в умовах міжкультурної комунікації. *Науково-практичний журнал «Наука і освіта» Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Одеса, 2014. №9. С. 142–145
48. Малахова О. О. Естетичний код сучасної пісенної лірики (кінець ХХ – початок ХХІ століть) : автореф. Дис. ... канд. філол. наук : 10.01.06. Київ, 2015. 18 с.
49. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навчальний посібник. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 288 с.
50. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови: підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
51. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Практика перекладу основної іноземної мови» для студентів усіх форм навчання спеціальності 0203 «Гуманітарні науки» зі спеціальності 7.02030304 «Переклад» / укл.: Бондаренко О.М. Запоріжжя: ЗНТУ, 2013. 44 с.
52. Микитюк І. М., Урсаки І. М. Перекладацькі трансформації у процесі відтворення української патріотичної пісні англійською мовою. *Молодий вчений*. 2023. № 2 (114). С. 66–70
53. Миколишена Т. В. Мовностилістичні особливості відтворення картини чарівного світу р. Дала в англо-українському перекладі. Дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Харків, 2018. 259 с.

54. Науменко Н. В. Пісенна лірика Стінга в українських перекладах: формозмістові аспекти. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету*. 2023. №19. С. 82–88
55. Основні лінгвостилістичні поняття і категорії (словник–довідник філолога) / укладач Коломієць І. І. Умань : ВПЦ «Візаві», 2015. 202 с.
56. Осюхіна М. Авторський стиль Святослава Вакарчука: лексичний рівень. *Електронний архів Сумського державного університету*. Суми, 2012. 32 с.
57. Павлик Н. Звукова організація тексту як спосіб емоційного впливу в художньому дискурсі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія: збірник наукових праць. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 53 : Т. 1. С. 136–139.
58. Павличко Д. В. Літературознавство. Критика. Київ : Вид–во Соломії Павличко «Основи», 2007. Т. 1: Українська література. 566 с.
59. Павлюк А., Хомич К. Труднощі перекладу пісень до фільмів та шляхи їх вирішення. *Актуальні питання іноземної філології* : науковий журнал. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун–т ім. Лесі Українки, 2019. № 10. С. 249–254
60. Пальм Н. Д., Гетало Т. Є. Історія української культури : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ, 2013. 296 с.
61. Переломова О. С. Ідіостиль Валерія Шевчука : монографія. Суми : Вид–во СумДУ, 2010. 138 с.
62. Перлини української народної пісні. Пісенник / упоряд. Гордійчук М. Київ: Музична Україна, 1991. 382 с.
63. Пефтієва О. Ф., Ходарева В. О., Хоровець В. Є. Пісні та особливості їх перекладу у контексті міжкультурної комунікації (на матеріалі української народної пісні ‘Щедрик’ та англомовної пісні ‘Soon May the Wellerman Come’). *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Філологія. Випуск 26–27. Київ, 2022. С. 278–283.

64. Подугольнікова З. О., Поворознюк Р. В. Стратегії та тактики перекладу екранізацій мюзиклів. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації*. Київ, 2020. Т. 31 (70). № 4. Ч. 3. С. 57–64.
65. Помазан Д. С. Стилістична роль метафор та епітетів у сучасних пісенних текстах. *Український словесник і сучасна науково-освітня парадигма : збірник матеріалів круглого столу (18 квітня 2023 року, Лубни – Миргород – Полтава) / за заг. ред. проф. Нікітіної А. В. Полтава : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. с. 101–109*
66. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови: підручник. 3-тє вид., перероб. і доповн. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.
67. Приходько А. М. Дискурсологія концепту VS Концептологія дискурсу. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна*. 2007. № 782. С. 66–71
68. Ребрій О. В. Сучасні концепції творчості у перекладі : монографія. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 376 с.
69. Романчук С. М. Лексико–стилістична парадигма української поезії пісенного жанру 60–80-х років ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Нац. акад. наук України, Ін-т укр. мови. Київ, 2007. 20 с.
70. Смірнова Л. Л. Пісня як засіб залучення майбутніх вчителів іноземної мови до іншомовної культури . *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки* : зб. наук. праць. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2008. Вип. 74. С. 145–149.
71. Сташко Г. І. Роль засобів стилістичного синтаксису в створенні жіночих образів (на матеріалі американських фольклорних пісень. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2015. Вип. 4. С. 81–86.
72. Стерлікова М. С. Особливості вживання дієслів у пісенному дискурсі. *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного*

університету імені Івана Франка. Сер. : Філологічні науки (мовознавство). 2018. № 9. С. 215–219.

73. Стецик М. С., Ціздин О. Ю. Поетика пісень літературного походження. *Актуальні проблеми лінгводидактики в сучасному освітньому середовищі : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (з міжнародною участю)*. Тернопіль : Вектор, 2020. С. 220–223

74. Стилїстика української мови (Теоретичні основи стилїстики. Художньо-виразові засоби мовлення) : навчально-методичний посїбник для студентів-філологів закладів вищої освіти / уклад. Коломїєць І. І. Умань : Візаві, 2019. 240 с.

75. Стилїстика української мови: навчально-методичний посїбник / упоряд.: Попович А. С., Марчук Л. М.; за ред. Попович А. С. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2017. 172 с

76. Стрїлецькі пісні / упоряд. Кузьменко О.М. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2005. 640 с.

77. Тимофїїва К. М. Мовна картина світу як відображення національного менталїтету та її інтерпретація в сучасній лїнгвістиці. *Вїсник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Філологічні науки*. 2019. № 7 (330). С. 40–46

78. Тупиця О. Безеквівалентна лексика: проблеми визначення. *Рідне слово в етнокультурному вимїрі*. 2012. С. 251–258.

79. Угненко К. С. Риторичні фігури в мові роману Ю. Яновського «Вершники». *Вїсник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»*. Харків, 2019. Вип. 80. С. 70–75

80. Українська мова : енциклопедія / НАН України, Ін-т мовознав. ім. О. О. Потебні, Ін-т укр. мови; редкол.: Русанівський В. М. [та ін.]. Вид. 2-ге, випр. і допов. Київ : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 820 с.

81. Ходарева В. О. Вплив національно-культурного фактору на переклад юридичних термінів (на матеріалі серіалу «How To Get Away With Murder») *Збірник тез доповідей студентів факультету іноземних мов МДУ за результатами участі у Декаді студентської науки 2023*. Київ, 2023. с. 65–68

82. Ходарева В. О. Особливості відтворення фонетичних та лексичних стилістичних засобів при перекладі пісенних текстів (на матеріалі пісні з мультфільму «Encanto»). *Збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції «Мови та літератури у крос-культурній перспективі»*. Київ : МДУ, 2023. С. 41–45

83. Ходарева В. О. Труднощі перекладу текстів англомовних поп–рок пісень (на матеріалі доробку групи «Twenty One Pilots»). *Актуальні проблеми міжкультурної комунікації, перекладу та порівняльних студій : Збірник матеріалів IV міжнародної науково-практичної конференції / За заг. ред. Смирнової М. С. Маріуполь, 2020. С. 160–165*

84. Шарманова Н. М. Етнолінгвістика : навчальний посібник для студентів факультету української філології / за ред. Колоїз Ж. В. Кривий Ріг : НПП АСТЕРІКС, 2015. 192 с.

85. Шевченківська енциклопедія. НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка / редкол. : М. Г. Жулинський (гол.) [та ін.]. Київ, 2013. Т. 4: М – Па. 808 с.

86. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики : Енциклопедичний словник. Київ : Артєк, 1998. 336 с.

87. Шуміліна І. В. До специфіки перекладу мультимедійних матеріалів. *Вісник Запорізького державного університету : Збірник наукових статей. Філологічні науки*. 1999. №1. С. 169–173

88. Ярошовець Т. І. Естетичний потенціал феномену сакрального в контексті гармонізації глобалізаційних процесів сучасної культури. Дис. ... канд. філос. наук : 09. 00. 08. Київ, 2017. 198 с.

89. Barton G. The Relationship Between Music, Culture, and Society: Meaning in Music. *Music Learning and Teaching in Culturally and Socially*

Diverse Contexts: Implications for classroom practice. Palgrave Macmillan, Cham, 2018. P. 25–46

90. Bilge Metin Tekin, Korkut Uluc Isisaga. Comparative analysis of translation strategies in the turkish translation of songs in walt disney’s animated musical movies: “Hercules” and “Frozen”. *International Journal of Languages’ Education and Teaching*. 2017. Vol. 5, Issue 1. P. 132–148

91. Bohlman P. Ethnic Music. *The Electronic Encyclopedia of Chicago*. 2005

92. Box K., A. Greg. Protest Songs from Indonesia and Australia: A Musicological Comparison. *Journal of Urban Society’s Arts*. 2022. Vol. 9, No. 1. P. 48–59

93. Ethnic and Cultural Identity in Music and Song Lyrics / Edited by Kennedy V. and Gadpaille M. Cambridge Scholars Publishing, 2021. 259 p.

94. Franzon J. Choices in Song Translation: Singability in Print, Subtitles and Sung Performance. *The Translator*. 2008. Vol. 14. P. 373–399.

95. Low P. The Pentathlon Approach to Translating Songs. In Gorlee D. (Ed.), *Song and significance: Virtues and vices of vocal translation*. Amsterdam : Rodopi, 2005. P. 185–212.

96. Low P. When songs cross language borders: Translations, Adaptations and “Replacement Texts”. *Canterbury : The Translator*, 2013. Vol. 19, № 2. P. 229–244

97. Nettl B. *The study of ethnomusicology: thirty–one issues and concepts*. Urbana : University of Illinois Press, 2005. 2nd ed. 582 p.

98. Peralta L. How Does Music Affect Society? URL: <https://www.savethemusic.org/blog/how–does–music–affect–society/> (дата звернення: 16. 03.2023)

99. Pidhrushna O. Functional approach to songs in film translation: Challenges and compromises. *SHS Web of Conferences*. 2021. Volume 105, 04003. 14 p.

100. Putri Sani Apriyanti Panjaitan, Herman, Yanti Kristina Sinaga. Figurative language analysis at song lyrics of billie eilish “When we all fall asleep, where do we go?” album. *American Journal of Humanities and Social Sciences Research (AJHSSR)*. 2020. Vol. 4, No. 10. P. 10–20
101. Rehfeldt R., Tyndall I., Belisle J. Music as a cultural inheritance system: a contextual-behavioral model of symbolism, meaning, and the value of music. *Behavior and Social Issues*. Vol. 30. 2021. P. 749–773
102. Snell–Hornby M. *Translation Studies. An Integrated Approach*. Amsterdam : J. Benjamins, 1988. 163 p.
103. Sopiansyah I., Inayah R. The analysis of figurative language in “Girl on Fire” song lyrics by Alicia Keys. *Professional Journal of English Education*. 2021. Vol. 4, No. 2. P. 208–217
104. Vermeer Hans J. Skopos and commission in translational action. *Translation studies reader*. New York : Routledge, 2000. P. 227–238
105. Yastanti U., Suhendar J., Pratama R. Figurative language in song lyrics of Linkin Park. *Progressive journal*. 2018. Vol. 13. No. 2. 95–106.
106. Yurdum L., Singh M., Glowacki L., Vardy T. Universal interpretations of vocal music. *Proc Natl Acad Sci U S A*, 2023. 120(37) : e2218593120. 20 P
107. Zaimardiansyah A., Heriansyah H., Inayah N. Investigating figurative language used in Katy Perry’s song lyrics. *Research in English and Education*. 2019. № 4(1). P. 16–31
108. Zhang L. Feasibility of Applying Functional Equivalence Theory to Chinese Translation of English Songs. *Studies in Literature and Language*. Vol. 10, No. 1. 2015. P. 75–802

ДОДАТКИ

Додаток 1

**Стилістичний аналіз оригінальних пісенних текстів з мультфільму
«Encanto» та їхніх перекладів на українську мову**

ПІСНЯ: THE FAMILY MADRIGAL		
1	Drawers!	Уно!
2	Floors!	Дос!
3	Doors!	Трес!
4	Let's go!	Кватро!
5	This is our home, we've got every generation	Це є наш дім, тут і старші, й дуже юні
6	So full of music, a rhythm of its own design	Живуть у співі і кожен має власний стиль
7	This is my family, a perfect constellation	Сім'я, де всім нам, від доньки до бабуні
8	So many stars and everybody gets to shine	Для дива треба зовсім трішечки зусиль
9	Whoa! But let's be clear, Abuela runs this show	Оу! В нас в сім'ї Абуелла головна
10	Whoa! She led us here so many years ago	Оу! Бо ці краї знайшла колись вона
11	Whoa! And every year our family blessings grow	Оу! Тут рік у рік фортуна тішить нас
12	There's just a lot you've simply got to know, so	І це я зараз доведу сповна!
13	Welcome to the Family Madrigal	Ось вам ла фаміл'я Мадригал
14	The home of the Family Madrigal	Ось дім чий касіта Мадригал
15	(We're on our way!)	(Мерщій до нас!)
16	Where all the people are fantastical and magical	Усі тут родяться магічно-фантастичними
17	I'm part of the Family Madrigal	До речі, я також Мадригал
18	My tía Pepa, her mood affects the weather	Це Тіа Пепа, погоду всім диктує
19	When she's unhappy, well, the temperature gets weird	І там халепа, де на неї найде злість
20	My tío Bruno (We don't talk about Bruno!)	І Тіо Бруно (Ані слова про Бруно!)
21	They say he saw the future, one day he disappeared	Це той, хто щось віщує, але він зник кудись
22	Whoa! And that's my mom Julieta, here's her deal	Ой! А в матінки Джульети теж талант
23	Whoa! The truth is, she can heal you with a meal	Ой! Її харчі цілющі, їй хвала
24	Whoa! Her recipes are remedies for real	Ой! Хвороби всі лікують, от діла
25	If you're impressed, imagine how I feel (Mom!)	Скуштуєш і здоровий, все зняла (Мам!)
26	Welcome to the Family Madrigal	Ось вам ла фамілья Мадригал
27	The home of the Family Madrigal	Ось дім чий касіта Мадригал
28	(Hey, coming through!)	(Гей, дайте шлях!)
29	I know it sounds a bit fantastical and magical	Хоч не здаюся я магічно-фантастичною
30	But I'm part of the Family Madrigal	Та я, друзі, так само Мадригал
31	Two guys fell in love with Family Madrigal	Там хлопці кохали доньок Мадригал
32	And now they're part of the Family Madrigal	Їх домом стала касіта Мадригал
33	So yeah, Tío Félix married Pepa	Так от дядько Фелікс вибрав Пепу
34	And my dad married Julieta	А мій татечко Джульету
35	That's how Abuela became an Abuela Madrigal	Так із Абуели з'явилася бабуня Мадригал
36	(Let's go, let's go!)	(Сюди, сюди!)
37	We swear to always	Ми раді диво
38	Help those around us	Явити всюди
39	And earn the miracle	Дістати полум'я
40	That somehow found us	Нести у люди
41	The town keeps growing	Хай кожна каса
42	The world keeps turning	Стає щаслива
43	But work and dedication will keep the miracle burning	У праці задля інших не згасне полум'я дива
44	And each new generation must keep the miracle burning	Хай кожне покоління пильнує полум'я дива

45	Cousin Dolores can hear a pin drop	Вуха Долорес тут незамінні
46	Camilo shape-shifts	Каміло змінний
47	Antonio gets his gift today	Антоніо теж дістане дар
48	My older sisters	А старші сестри
49	(Isabela and Luisa!)	(Ізабелла й Луїса!)
50	One strong, one graceful	Краса і сила
51	Perfect in every way	У цьому їхній дар
52	(Isabela) Grows a flower, the town goes wild	(Ізабелла) Їй все місто квітки несе
53	(Isabela) She's a perfect golden child	(Ізабелла) Досконале в ній усе
54	(Luisa! Luisa! Luisa! Luisa!)	(Луїса! Луїса!)
55	And Luisa's super strong	А в Луїси повно сил
56	The beauty and the brawn do no wrong	І це великий плюс до краси
57	That's life in the Family Madrigal	Бо це ла фамілья Мадригал
58	Now you know the Family Madrigal	Як кажуть, ла каса Мадригал
59	Where all the people are fantastical and magical	Усі тут родяться магічно-фантастичними
60	That's who we are in the Family Madrigal	Така вже є ла касіта Мадригал
61	Adios!	Адійос!
62	But what's your gift?	А який дар у тебе?
63	Ha! Well, I gotta go, the life of the Madrigal	Отак поживає ла каса Мадригал
64	But now you all know the Family Madrigal	І я вже сказала хто тут Мадригал
65	I never meant this to get autobiographical	Це склад родини, а не автобіографія
66	So just to review the Family Madrigal	Уваги вартує кожен Мадригал
67	Let's go!	
68	(But what about Mirabel?)	(А як же Мірабель?)
69	It starts with Abuela, and then Tía Pepa, she handles the weather	В нас є Абуелла, а ще Тіа Пепа, що робить погоду
70	(But what about Mirabel?)	(А як же Мірабель?)
71	My mom Julieta can make you feel better with just one arepa	Мама Джульєтта, усім нам в догоду готує арєпи
72	(But what about Mirabel?)	(А як же Мірабель?)
73	My dad Agustín, well, he's accident-prone but he means well	Там іще в тата частенько бувають халєпи
74	(But what about Mirabel?)	(А як же Мірабель?)
75	Hey, you said you wanna know what everyone does, I got sisters and cousins and—	Якщо ви хочете, то можу про кожного з нас, іще сестри, кузени є!
76	(Mirabel!)	(Мірабель!)
77	My primo Camilo won't stop until he makes you smile today	Наприклад, Каміло жартує так мило, що сміх до сліз
78	(Mirabel!)	(Мірабель!)
79	My cousin Dolores can hear this whole chorus a mile away	А наша Долорес про все що було десь почує скрізь
80	(Mirabel!)	(Мірабель!)
81	Look, it's Mister Mariano, hey	Ось це легінь Мар'яно,
82	You can marry my sister if you wanna but	Який так хотів у нас вродливу панну,
83	(Mirabel!)	(Мірабель!)
84	Between you and me, she's kind of a prima donna	Та панночка ця всіх вводить в оману,
85	Yo, I've said too much and thank you but I really gotta go	Та годі про це і дякую, та я повинна йти
86	(Mirabel!)	(Мірабель!)
87	My family's amazing	Потужна родина
88	(Mirabel!)	(Мірабель!)
89	And I'm in my family, so	В містечку малім всередині
90	(Mirabel!)	(Мірабель!)

АНАЛІЗ

<u>ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u>	<u>ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u>
<p>Алітерація (4): 9-12 – [l] let's - clear -Abuela - led - famlily - blessings - lot - simplly 22-25 – [m] mu - mom - meat - remedies - impressed - imagine</p>	<p>Алітерація (5): 9-10 – [l] Абуела - головна - знашла - колись 22-25 – [l] Джульєти - талант - цілюші - хвала - лікують - діла - зняла</p>

77-84 – [m]
my - primo - Camilo - makes - smile - my - mile -
Mister - Mariano - marry - my - me - primo
 77-79 – [l]
 Camilo - until - smile - Dolores - mile
 77-79 – [k]
Camilo - makes - cousin - can - chorus
Асонанс (3):
 18-19 – [e]
 Pera - affects - weather - when - well - temperature
 - gets
 22-25 – [i]
 here's - deal - is - she - heal - with - meal - recipes -
 remedies - real - If - impressed - imagine - feel
 69-71 – [e]
 Abugela - then - Pera - weather - Julieta - better -
 arera

ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ

Метафора (10):
 6 – home is full of music
 7 – perfect constellation
 8 – so many stars
 8 – everybody gets to shine
 11 – blessings grow
 39 – earn the miracle
 40 – miracle that found us
 43 – work and dedication will keep the miracle
 burning
 53 – golden child
 56 – the beauty and the brawn do no wrong
Епітет (11):
 7 – perfect, 16 – fantastical, 16 – magical, 19 –
 unhappy, 19 – weird, 25 – impressed, 50 – graceful,
 52 – wild, 55 – super strong, 73 – accident-prone, 87
 – amazing
Порівняння (1):
 84 – she's kind of a prima donna
Гіпербола (1):
 52 – grows a flower, the town goes wild
Метонімія (3):
 41 – the town keeps growing
 42 – the world keeps turning
 52 – the town goes wild
Мейозис (1):
 29 – it sounds a bit fantastical and magical

СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ

Простий синтаксичний повтор (3):
 13-14, 26-27 – Welcome to the Family Madrigal /
 The home of the Family Madrigal
 68, 70, 72, 74 – But what about Mirabel?
 76, 78, 80, 83, 86, 88, 90 – Mirabel!
Анафора (3):
 5, 7 – This is our home... / This is my family...
 6, 8 – So full of music ... / So many stars ...
 71, 73, 77, 79 – My mom Julieta ... / My dad
 Agustín... / My primo Camilo... / My cousin ...
Епіфора (2):
 31-32 – Two guys fell in love with Family Madrigal
 / And now they're part of the Family Madrigal

37-40 – [д]
 раді - диво - всюди - дістати – люди
 77-79 – [л]
 наприклад - Камідо - мило - сліз - Долорес -
 було
 81-84 – [н]
 легинь - Мар'яно - нас - панну - панночка - оману
Асонанс (4):
 5-8 – [і]
 дім - і - старші - юні - співі - і - сім'я - всім - від -
 бабуні - зовсім - трішечки
 22-25 – [і]
 матінки - ї - харчі - цілющі - їй - всі - лікують -
 діла - і
 37-40 – [и]
 ми - диво - явити - всюди - дістати - нести -
 люди
 41-44 – [а]
 хай - кожна - каса - стає - щаслива - праці -
 задля - дива - хай - дива

ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ

Метафора (3):
 6 – живуть у співі
 11 – фортуна тішить нас
 43 – полум'я дива
Епітет (11):
 12 – сповна, 16 – магічно-фантастичні, 23 –
 цілющі, 42 – щаслива, 45 – незамінні, 53 –
 досконале, 73 – частенько, 77 – мило, 82 –
 вродлива, 87 – потужна
Метонімія (2):
 41-42 – хай кожна каса стає щаслива
 52 – їй все місто квітки несе
Мейозис (1):
 8 – зовсім трішечки зусиль

СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ

Простий синтаксичний повтор (3):
 13-14, 26-27 – Ось вам ла фамілья Мадригал /
 Ось дім чий касіта Мадригал
 68, 70, 72, 74 – А як же Мірабель?
 76, 78, 80, 83, 86, 88, 90 – Мірабель!
Анафора (1):
 13-14 – Ось вам ла фаміл'я Мадригал / Ось дім
 чий касіта Мадригал
Епіфора (2):
 31-32 – Там хлопці кохали доньок Мадригал / Їх
 домом стала касіта Мадригал
 43-44 – У праці задля інших не згасне полум'я
 дива / Хай кожне покоління пильнує полум'я
 дива
Еліпс (1):
 75 – Якщо ви хочете, то можу про кожного з нас,
 іще сестри, кузени е!
Стилістична інверсія (2):
 10 – Бо ці краї знайшла колись вона
 43 – У праці задля інших не згасне полум'я дива
Паралелізм (2):
 33-34 – Так от дядько Фелікс вибрав Пепу / А
 мій татечко Джульєту

	<p>43-44 – But work and dedication will <u>keep the miracle burning</u> / And each new generation must <u>keep the miracle burning</u></p> <p>Елітс (3): 6 – So full of music 8 – So many stars 50 – One strong, one graceful</p> <p>Апосіопеза (1): 75 – Hey, you said you wanna know what everyone does, I got sisters and cousins and...</p> <p>Паралелізм (4): 33-34 – So yeah, Tío Félix married Pepa / And my dad married Julieta 41-42 – The town keeps growing / The world keeps turning 71-73 – My mom Julieta can make you feel better with just one arepa / My dad Agustín, well, he's accident-prone but he means well 77-79 – My primo Camilo won't stop until he makes you smile today / My cousin Dolores can hear this whole chorus a mile away</p>	<p>77-79 – Наприклад, Каміло жартує так мило, що сміх до сліз / А наша Долорес про все що було десь почує скрізь</p>
ПІСНЯ: WAITING ON A MIRACLE		
1	Don't be upset or mad at all	Чомусь це все не радує
2	Don't feel regret, or sad at all	Та знов собі нагадує
3	Hey, I'm still a part of the family Madrigal	Я й тепер одна з фамілії Мадригал
4	And I'm fine, I am totally fine	Жаль мене, а в житті головне
5	I will stand on the side as you shine	Наше сяйво родинне, ясне
6	I'm not fine, I'm not fine	Не мине, не мине
7	I can't move the mountains	Я споруд не пхаю
8	I can't make the flowers bloom	Не гаптую цвітом клумб
9	I can't take another night	Я не здатна вигнати
10	Up in my room	Давній мій сум
11	Waiting on a miracle	Дива, дива прагну я
12	I can't heal what's broken	Я не згладжу болю
13	Can't control the morning rain or a hurricane	Не спиню громів і злив у години жнив
14	Can't keep down the unspoken invisible pain	Не вгамую власний невидимий біль
15	Always waiting on a miracle, a miracle	Вічно дива, дива прагну я, благаю я
16	Always walking alone	Наодинці давно
17	Always wanting for more	Я питаю чому
18	Like I'm still at that door	Я немов те зерно
19	Longing to shine like all of you shine	Що не зросло, де все зацвіло
20	All I need is a change	Але наче вже час
21	All I need is a chance	Доле, дай-но хоч шанс
22	All I know is I can't	Щоб відчула таки
23	Stay on the side	Наша сім'я
24	Open your eyes	Що маю я
25	Open your eyes	Що маю я
26	Open your eyes	Що маю я
27	I would move the mountains	Я б звернула гори
28	Make new trees and flowers grow	Принесла б у світ квіток
29	Someone please just let me know	Треба лиш намацати
30	Where do I go	Правильний крок
31	I am waiting on a miracle, miracle	Дива знов в небес благаю я, благаю я
32	I would heal what's broken	Я б зняла всі болі
33	Show this family something new	Принесла б у цю сім'ю
34	<u>Who I am inside</u>	Те що є в мені
35	So what can I do?	Цю силу свою
36	I'm sick of waiting on a miracle	Та поки дива знов благаю я
37	So here I go	І знов, і знов
38	I am ready!	Диво прийде
39	Come on, I'm ready!	Адже я певна

40	I've been patient and steadfast and steady!	Я була невгамовна і ревна
41	Bless me now as you blessed us all those years ago	Ти вела нас, тож мій час також надійшов
42	When you gave us a miracle	Де ж те диво омріяне?
43	Am I too late for a miracle?	Чи вогонь твій не схотів мене?
АНАЛІЗ		
ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ		ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ
<p>Аліге́рація (3): 7-11 – [m] <u>m</u>ove - <u>m</u>ountains - <u>m</u>ake - bloom - <u>m</u>y - ro<u>o</u>m - <u>m</u>iracle 13 – [r] control - mo<u>r</u>ning - <u>r</u>ain - o<u>r</u> - hur<u>r</u>ricane 12-15 – [k] ca<u>n</u>'t – bro<u>k</u>en – co<u>n</u>trol – hur<u>r</u>ic<u>a</u>ne - <u>k</u>ee<u>p</u> - unsp<u>o</u>ken - mi<u>r</u>acle</p> <p>Асо́нанс (2): 4-6 – [aɪ] <u>I</u> - <u>f</u>ine - <u>s</u>ide - <u>sh</u>ine 16-19 – [o] <u>a</u>lways - wa<u>l</u>king - <u>a</u>lone - <u>a</u>lways - wa<u>n</u>t<u>i</u>ng - fo<u>r</u> - mo<u>r</u>e - do<u>o</u>r - lo<u>n</u>g<u>i</u>ng - <u>a</u>ll - o<u>f</u></p> <p style="text-align: center;">ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</p> <p>Метафора (1): 5 – as you shine</p> <p>Епітет (10): 1 – upset, 1 – mad, 2 – sad, 4 – fine, 14 – unspoken, 14 – invisible, 33 – new, 40 – patient, 40 – steadfast, 40 – steady</p> <p>Порівняння (1): 19 – shine like all of you shine</p> <p>Перифраз (2): 5 – stand on the side 24 – open your eyes</p> <p>Антитеза (3): 4, 6 – And I'm fine, I am totally fine / I'm not fine, I'm not fine 7-8, 27-28 – I can't move the mountains, I can't make the flowers bloom / I would move the mountains, Make new trees and flowers grow 12, 32 – I can't heal what's broken / I would heal what's broken</p> <p style="text-align: center;">СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</p> <p>Простий синтаксичний повтор (4): 6 – I'm not fine, I'm not fine 15 – Always waiting on a miracle, a miracle 24-26 – Open your eyes 31 – I am waiting on a miracle, miracle</p> <p>Анафора (5): 1-2 – <u>Don't</u> be upset ... / <u>Don't</u> feel regret ... 7-9 – <u>I can't</u> move ... / <u>I can't</u> make ... / <u>I can't</u> take ... 13-14 – <u>Can't</u> control ... / <u>Can't</u> keep down ... 16-17 – <u>Always</u> walking alone / <u>Always</u> wanting for more 20-22 – <u>All I</u> need ... / <u>All I</u> need ... / <u>All I</u> know ...</p> <p>Епіфора (1): 1-2 – Don't be upset or mad <u>at all</u> / Don't feel regret, or sad <u>at all</u></p> <p>Полісиндетон (1): I've been patient and steadfast and steady!</p>		<p>Аліге́рація (2): 4-6 – [н] ме<u>н</u>е - голо<u>в</u>н<u>е</u> - н<u>а</u>ше - ро<u>д</u>ин<u>н</u>е - я<u>с</u>н<u>е</u> - н<u>е</u> - ми<u>н</u>е 27-30 – [р] звер<u>н</u>ула - го<u>р</u>и - при<u>н</u>есла - тре<u>б</u>а - пра<u>в</u>ильний - кро<u>к</u></p> <p>Асо́нанс (4): 1-3 – [а] ра<u>д</u>ує - та - на<u>г</u>а<u>д</u>ую - о<u>д</u>на - фа<u>м</u>ілі<u>ї</u> - Ма<u>д</u>ри<u>г</u>а<u>л</u> 4-6 – [е] ме<u>н</u>е - голо<u>в</u>н<u>е</u> - на<u>ш</u>е - ро<u>д</u>ин<u>н</u>е - я<u>с</u>н<u>е</u> - н<u>е</u> - ми<u>н</u>е 16-19 – [о] на<u>о</u>ди<u>н</u>ці - да<u>в</u>но - чо<u>м</u>у - не<u>м</u>о<u>в</u> - зер<u>н</u>о - що - з<u>р</u>о<u>с</u>ло - за<u>ц</u>ві<u>л</u>о 13-15 – [и] спи<u>н</u>ю - з<u>л</u>и<u>в</u> - го<u>д</u>и<u>н</u>и - ж<u>н</u>и<u>в</u> - влас<u>н</u>и<u>й</u> - не<u>в</u>ид<u>и</u>м<u>и</u>й - д<u>и</u>ва</p> <p style="text-align: center;">ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</p> <p>Метафора (7): 5 – с<u>я</u>й<u>в</u>о ро<u>д</u>ин<u>н</u>е 8 – не га<u>п</u>ту<u>ю</u> ц<u>в</u>і<u>т</u>ом к<u>л</u>ум<u>б</u> 9 – ви<u>г</u>на<u>т</u>и су<u>м</u> 29 – на<u>м</u>а<u>ц</u>ати пра<u>в</u>ильний кро<u>к</u> 31 – в не<u>б</u>ес бла<u>г</u>а<u>ю</u> 38 – д<u>и</u>во при<u>й</u>де 43 – во<u>г</u>о<u>н</u>ь не схот<u>і</u>в ме<u>н</u>е</p> <p>Епітет (7): 5 – я<u>с</u>не, 10 – да<u>в</u>ни<u>й</u>, 14 – не<u>в</u>ид<u>и</u>м<u>и</u>й, 15 – ві<u>ч</u>но, 40 – нев<u>г</u>а<u>м</u>ов<u>н</u>а, 40 – ре<u>в</u>на, 42 – о<u>м</u>рія<u>н</u>е</p> <p>Порівняння (1): 18-19 – Я не<u>м</u>о<u>в</u> те зер<u>н</u>о / Що не з<u>р</u>о<u>с</u>ло</p> <p>Антитеза (2): 7-8, 27-28 – Я спор<u>у</u>д не п<u>х</u>а<u>ю</u>, Не га<u>п</u>ту<u>ю</u> ц<u>в</u>і<u>т</u>ом к<u>л</u>ум<u>б</u> / Я б звер<u>н</u>ула го<u>р</u>и, При<u>н</u>есла б у сві<u>т</u> к<u>в</u>і<u>т</u>о<u>к</u> 12, 32 – Я не з<u>г</u>ла<u>д</u>жу бо<u>л</u>ю / Я б з<u>н</u>я<u>л</u>а всі бо<u>л</u>і</p> <p style="text-align: center;">СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</p> <p>Простий синтаксичний повтор (5): 6 – Не ми<u>н</u>е, не ми<u>н</u>е 11, 15 – Д<u>и</u>ва, д<u>и</u>ва пра<u>г</u>ну я 24-26 – Що ма<u>ю</u> я 31 – Д<u>и</u>ва з<u>н</u>о<u>в</u> в не<u>б</u>ес бла<u>г</u>а<u>ю</u> я, бла<u>г</u>а<u>ю</u> я 37 – І з<u>н</u>о<u>в</u>, і з<u>н</u>о<u>в</u></p> <p>Анафора (1): 13-14 – <u>Не</u> спи<u>н</u>ю ... / <u>Не</u> в<u>г</u>а<u>м</u>ую ...</p> <p>Еліпс (2): 2 – Та з<u>н</u>о<u>в</u> со<u>б</u>і на<u>г</u>а<u>д</u>ую 16 – На<u>о</u>ди<u>н</u>ці да<u>в</u>но</p> <p>Риторичні фігури (3): 21 – До<u>л</u>е, да<u>й</u>-но хо<u>ч</u> ша<u>н</u>с па<u>р</u>ц<u>я</u>ля<u>ц</u>я 42 – Де ж те д<u>и</u>во о<u>м</u>рія<u>н</u>е? 43 – Чи во<u>г</u>о<u>н</u>ь т<u>в</u>і<u>й</u> не схот<u>і</u>в ме<u>н</u>е?</p>

	Еліпс (3): 15 – Always waiting on a miracle, a miracle 16 – Always walking alone 17 – Always wanting for more Риторичні фігури (3): 29 – Someone please just let me know 35 – So what can I do? 43 – Am I too late for a miracle?	
ПІСНЯ: SURFACE PRESSURE		
1	I'm the strong one, I'm not nervous	Я могутня, я мов креміль
2	I'm as tough as the crust of the Earth is	Мої нерви міцні наче реміль
3	I move mountains, I move churches	Пхаю брили і споруди
4	And I glow, 'cause I know what my worth is	Моя сила цінується всюди
5	I don't ask how hard the work is	Я відсуну хлів до хати
6	Got a rough indestructible surface	І зламаю, що мушу зламати
7	Diamonds and platinum, I find 'em, I flatten 'em	Треба – прягаюсь, не плачусь, не лаюсь
8	I take what I'm handed, I break what's demanded, but	Тверду маю вдачу, завад я не бачу, втім
9	Under the surface	В душі на споді,
10	I feel berserk as a tightrope walker in a three-ring circus	я мов на дроті, і страх безодні вже засів як злодій
11	Under the surface	В душі на споді
12	Was Hercules ever like “Yo, I don't wanna fight Cerberus”?	Геракл теж думав «Цур їй, тій геройській нагоді»
13	Under the surface	В душі на споді
14	I'm pretty sure I'm worthless if I can't be of service	Так боязно в негоді не стати у пригоді
15	A flaw or a crack	Уникнеш дій
16	The straw in the stack	І бути біді
17	That breaks the camel's back	Чекає нас тоді
18	What breaks the camel's back?	Кінець усіх надій
19	It's pressure like a drip, drip, drip, that'll never stop	Тож нерви знову сїп, сїп, сїп, так уже давно
20	Pressure that'll tip, tip, tip 'til, 'til you just go pop	Нерви знову тїп, тїп, тїп, все йде вгору дном
21	Give it to your sister, your sister's older	Але я сестричка, що старша трохи
22	Give her all the heavy things we can't shoulder	Отже відмінються всі тривоги
23	Who am I if I can't run with the ball?	Хто ще може кожну ношу нести?
24	If I fall to	До мети
25	Pressure like a grip, grip, grip, and it won't let go	Хоч нерви знову смик, смик, смик, є мільйон тривог
26	Pressure like a tick, tick, tick 'til it's ready to blow,	А хвилини тїк, тїк, тїк, тут проблем на сімох
27	Give it to your sister, your sister's stronger	Але я сестричка сильніша трохи
28	See if she can hang on a little longer	Отже відмінються ах і охи
29	Who am I if I can't carry it all?	Хтось же мусить руку простягти
30	If I falter	Допомоги
31	Under the surface	В душі на споді
32	I hide my nerves and it worsens, I worry something is gonna hurt us	Я знаю лихові годі стояти весь час на перешкоді
33	Under the surface	В душі на споді
34	The ship doesn't swerve as it heard how big the iceberg is	Пливе корабель, хоч не все так гладко в природі
35	Under the surface	В душі на споді
36	I think about my purpose	З думок мені не сходитьь
37	Can I somehow preserve this?	Як запобігти шкоді
38	Line up the dominoes	Шикуюєш доміно
39	A light wind blows	Та все одно
40	You try to stop it tumbling	Хтось дуне і шеренга вся
41	But on and on it goes	За мить лягає знов
42	But wait	Та ще й
43	If I could shake the crushing weight	Якби я цей, надій людей
44	Of expectations would that free some room up for joy?	Тягар звалила, легше стала би я, ніж пух
45	Or relaxation? Or simple pleasure?	Розкрила б крила, забула б втому

46	Instead we measure this growing pressure	Але натомість ця невідомість
47	Keeps growing, keep going	Турбує, хвилює
48	'Cause all we know is	Бо щось віщує
49	Pressure like a drip, drip, drip that'll never stop	Нерви знову сип, сип, сип, наче метроном
50	Pressure that'll tip, tip, tip 'til you just go pop	Нерви знову смик, смик, смик, все йде вгору дном
51	Give it to your sister, it doesn't hurt and	Та твоя сестра дуже витривала
52	See if she can handle every family burden	Тягарі родини підняла й не впала
53	Watch as she buckles and bends but never breaks	Сили для рідних ніколи не шкода
54	No mistakes, just	Це мій дар
55	Pressure like a grip, grip, grip, and it won't let go	Так, нерви знову тіп, тіп, тіп, є мільйон тривог
56	Pressure like a tick, tick, tick 'til it's ready to blow	А хвилини тік, тік, тік, тут проблем на сімох
57	Give it to your sister and never wonder	Та твоя сестричка міцна й моторна
58	If the same pressure would've pulled you under	Голе каменюччя розгребе проворно
59	Who am I if I don't have what it takes?	Хто я є, якщо десь ради не дам?
60	No cracks, no breaks	Тож я ваш рятувальний дар
61	No mistakes, no pressure	Опора

АНАЛІЗ

ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ	ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ
<p>Алітерація (9): 1-6 – [r] <u>strong</u> - <u>ner</u>vous - <u>cr</u>ust - <u>chur</u>ches - <u>wor</u>th - <u>har</u>d - <u>wo</u>rk - <u>ro</u>ugh - <u>indestr</u>uctible - <u>sur</u>face 7-8 – [n] <u>diamon</u>ds - <u>an</u>d - <u>platin</u>um - <u>fin</u>d - <u>flatt</u>en - <u>hand</u>ed - <u>demand</u>ed 9-14 – [r] <u>und</u>er - <u>sur</u>face - <u>ber</u>serk - <u>tigh</u>t<u>ro</u>pe - <u>walk</u>er - <u>thr</u>ee-<u>ri</u>ng - <u>ci</u>rcus - <u>Her</u>cules - <u>ev</u>er - <u>Cer</u>berus - <u>pre</u>tty - <u>surg</u>e - <u>wor</u>thless - <u>serv</u>ice 9-14 – [s] <u>sur</u>face <u>ber</u>serk <u>ci</u>rcus <u>Her</u>cules <u>Cer</u>berus <u>serv</u>ice 15-18 – [k] <u>crack</u> - <u>stack</u> - <u>break</u>s - <u>cam</u>el's - <u>back</u> 31-37 – [r] <u>und</u>er - <u>sur</u>face - <u>ner</u>ves - <u>wors</u>ens - <u>wor</u>ry - <u>hur</u>t - <u>sw</u>erve - <u>hear</u>d - <u>iceber</u>g - <u>pur</u>pose - <u>pre</u>serve 31-37 – [s] <u>sur</u>face - <u>ner</u>ves - <u>wors</u>ens - <u>so</u>mething - <u>sw</u>erve - <u>ice</u>berg - <u>pur</u>pose - <u>so</u>mehow 52-53 – [b] <u>bur</u>den - <u>buck</u>les - <u>h</u>ends - <u>but</u> - <u>br</u>eaks 59-61 – [k] <u>takes</u> - <u>crack</u>s - <u>break</u>s - <u>mistake</u>s</p> <p>Асонанс (9): 1-6 [з:] <u>ner</u>vous - <u>E</u>arth - <u>chur</u>ches - <u>wor</u>th - <u>wo</u>rk - <u>sur</u>face 7 – [ai] <u>d</u>iamonds - <u>I</u> - <u>f</u>ind 7-8 – [æ] <u>platin</u>um - <u>flatt</u>en - <u>hand</u>ed - <u>demand</u>ed 9-14 – [з:] <u>sur</u>face - <u>ber</u>serk - <u>ci</u>rcus - <u>Her</u>cules - <u>Yo</u> - <u>Cer</u>berus - <u>wor</u>thless - <u>serv</u>ice 31-37 – [з:] <u>sur</u>face - <u>ner</u>ves - <u>wors</u>ens - <u>wor</u>ry - <u>hur</u>t - <u>sw</u>erve - <u>ice</u>berg - <u>pur</u>pose - <u>pre</u>serve 42-45 [ei] <u>wait</u> - <u>sh</u>ake - <u>we</u>ight - <u>expect</u>ations - <u>relax</u>ation 45-46 – [e] <u>plea</u>sure - <u>inst</u>ead - <u>mea</u>sure - <u>pre</u>ssure</p>	<p>Алітерація (6): 1-2 – [м] <u>мо</u>гутня - <u>мо</u>v - <u>крем</u>інь - <u>мо</u>ї - <u>мі</u>цні - <u>рем</u>інь 9-18 – [д] <u>ду</u>ші - <u>спод</u>і - <u>дрот</u>і - <u>безод</u>ні - <u>злод</u>ій - <u>нагод</u>і - <u>негод</u>і - <u>пригод</u>і - <u>дій</u> - <u>бід</u>і - <u>тоді</u> - <u>над</u>ій 12-14 – [г] <u>Гер</u>акл - <u>гер</u>ойській - <u>нагод</u>і - <u>негод</u>і - <u>пригод</u>і 31-40 – [д] <u>ду</u>ші - <u>спод</u>і - <u>год</u>і - <u>перешкод</u>і - <u>гладко</u> - <u>природ</u>і - <u>думок</u> - <u>сход</u>ить - <u>шкод</u>і - <u>доміно</u> - <u>одно</u> - <u>дун</u>e 52-54 – [д] <u>родин</u>и - <u>підня</u>ла - <u>рід</u>них - <u>шкод</u>а - <u>дар</u> 57-61 – [р] <u>сестри</u>чка - <u>мотор</u>на - <u>розгре</u>бе - <u>провор</u>но - <u>рад</u>и - <u>ряту</u>вальний - <u>дар</u> - <u>опор</u>a</p> <p>Асонанс (8): 3-4 – [и] <u>бри</u>ли - <u>споруд</u>и - <u>си</u>ла - <u>всюди</u> 7-8 – [а] <u>треба</u> - <u>пряга</u>юсь - <u>плачу</u>сь - <u>лаю</u>сь - <u>маю</u> - <u>вдачу</u> - <u>зава</u>d - <u>бачу</u> 9-14 – [о] <u>спод</u>і - <u>мо</u>v - <u>дрот</u>і - <u>безод</u>ні - <u>злод</u>ій - <u>герой</u>ській - <u>нагод</u>і - <u>бояз</u>но - <u>негод</u>і - <u>пригод</u>і 9-18 – [і] <u>душі</u> - <u>спод</u>і - <u>дрот</u>і - <u>і</u> - <u>безод</u>ні - <u>засів</u> - <u>злод</u>ій - <u>тій</u> - <u>герой</u>ській - <u>нагод</u>і - <u>негод</u>і - <u>пригод</u>і - <u>дій</u> - <u>бід</u>і - <u>тоді</u> - <u>кіне</u>ць - <u>усіх</u> - <u>над</u>ій 21-24 – [о] <u>щ</u>о - <u>трохи</u> - <u>отже</u> - <u>триво</u>ги - <u>хто</u> - <u>може</u> - <u>кожну</u> - <u>ношу</u> - <u>до</u> 31-41 – [о] <u>спод</u>і - <u>лихов</u>і - <u>год</u>і - <u>стоя</u>ти - <u>перешкод</u>і - <u>кораб</u>ель - <u>хоч</u> - <u>гладко</u> - <u>природ</u>і - <u>думок</u> - <u>сход</u>ить - <u>доміно</u> - <u>одно</u> - <u>хто</u>сь - <u>знов</u> 47-48 – [у] <u>турбу</u>є - <u>хвилю</u>є - <u>віщу</u>є 57-58 – [о] <u>тво</u>я - <u>мотор</u>на - <u>го</u>ле - <u>розгре</u>бе - <u>провор</u>но</p> <p>Звуконаслідування (1):</p>

<p>47-48 – [ɪ] <u>keep</u> - <u>grow</u>ing - <u>go</u>ing - <u>we</u> - <u>is</u> 47-48 – [oʊ - ə] <u>grow</u>ing – <u>go</u>ing – <u>all</u> – <u>kn</u>ow</p> <p>Звуконаслідування (2): 19 – drip 26 – tick</p> <p style="text-align: center;"><u>ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u></p> <p>Метафора (13): 4 – I glow 6 – got a rough indestructible surface 9 – under the surface 15 – a flaw or a crack 20 – you just go pop 25 – pressure won't let go 26 – pressure is ready to blow 32 – I hide my nerves 38-41 – Line up the dominoes / A light wind blows / You try to stop it tumbling / But on and on it goes 43 – shake the crushing weight of expectations 44 – free some room up for joy 53 – she never breaks 58 – pressure would've pulled you under</p> <p>Епітети (10): 1 – strong, 1 – not nervous, 2 – tough, 6 – rough, 6 – indestructible, 10 – berserk, 14 – worthless, 22 – heavy, 39 – light, 43 – crushing</p> <p>Порівняння (5): 2 – as tough as the crust of the Earth 10 – as a tightrope walker in a three-ring circus 19 – like a drip 25 – like a grip 26 – like a tick</p> <p>Гіпербола (1): 19 – that'll never stop</p> <p>Алюзія (3): 12 – Hercules 12 – Cerberus 34 – the ship (Titanic)</p> <p>Іронія (1): 12 – Was Hercules ever like “Yo, I don't wanna fight Cerberus”?</p> <p style="text-align: center;"><u>СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u></p> <p>Простий синтаксичний повтор (7): 9, 11, 13, 31, 33, 25 – Under the surface 19 – drip, drip, drip 20 – tip, tip, tip 'til 25 – grip, grip, grip 26 – tick, tick, tick 19-20, 49-50 – It's pressure like a drip, drip, drip, that'll never stop / Pressure that'll tip, tip, tip 'til, 'til you just go pop 25-26, 55-56 – Pressure like a grip, grip, grip, and it won't let go / Pressure like a tick, tick, tick 'til it's ready to blow</p> <p>Анафора (5): 1-2 – <u>I</u>m the strong one, <u>I</u>m not nervous / <u>I</u>m as tough as the crust of the Earth is 3 – <u>I</u>move mountains, <u>I</u>move churches Pressure like</p>	<p>26 – тік</p> <p style="text-align: center;"><u>ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u></p> <p>Метафора (12): 8 – тверду маю вдачу 9 – в душі на споді 10 – страх безодні засів 20 – все йде вгору дном 29-30 – простягти руку допомоги 32 – лихові годі стояти весь час на перешкоді 38-41 – Шикуюш доміно / Та все одно / Хтось дуне і шеренга вся / За мить лягає знов 43 – звалити тягар надій людей 44 – легше стала би я, ніж пух 45 – розкрила б крила 46-47 – невідомість турбує, хвилює, віщує 60-61 – я ваш рятувальний дар, опора</p> <p>Епітети (9): 1 – могутня, 2 – міцні, 14 – боязно, 34 – гладко, 51 – витривала, 57 – міцна, 57 – моторна, 58 – проворно, 60 – рятувальний</p> <p>Порівняння (5): 1 – мов кремінь 2 – міцні наче ремінь 10 – я мов на дроті 10 – засів як злодій 49 – наче метроном</p> <p>Перифраз (1): 23 – ношу нести</p> <p>Гіпербола (3): 18 – кінець усіх надій 25 – мільйон тривог 26 – тут проблем на сімох</p> <p>Алюзія (2): 12 – Геракл 34 – корабель (Титанік)</p> <p>Іронія (1): 12 – Геракл теж думав «Щур їй, тій героїській нагоді»</p> <p>Мейозис (1): 27 – сильніша трохи</p> <p style="text-align: center;"><u>СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u></p> <p>Простий синтаксичний повтор (6): 9, 11, 13, 31, 33, 25 – В душі на споді 19 – сіп, сіп, сіп 20 – тіп, тіп, тіп 25 – смик, смик, смик 26 – тік, тік, тік 26, 56 – А хвилини тік, тік, тік, тут проблем на сімох</p> <p>Анафора (4): 1 – <u>Я</u> могутня, <u>я</u> мов кремінь 21-27 – <u>Але я</u> сестричка, що старша трохи / <u>Але я</u> сестричка сильніша трохи 22-28 – <u>Отже відмінються</u> всі тривоги / <u>Отже</u> <u>відмінються</u> ах і охи 51-57 – <u>Та твоя</u> сестра дуже витривала / <u>Та твоя</u> сестричка міцна й моторна</p> <p>Епіфора (2): 20, 50 – Нерви знову тіп, тіп, тіп, <u>все йде вгору</u> <u>дном</u> / Нерви знову смик, смик, смик, <u>все йде</u> <u>вгору дном</u></p>
--	---

<p>21-22 – Give it to your sister, your sister's older Give her all the heavy things we can't shoulder 25-26 – Pressure like a grip ... / Pressure like a tick ... 24, 30 – If I fall to / If I falter Епанафора (2): 21 – Give it to your sister, your sister's older 27 – Give it to your sister, your sister's stronger Еліпс (5): 6 – Got a rough indestructible surface 25 – Pressure like a grip 26 – Pressure like a tick 47 – Keeps growing, keep going 49 – Pressure like a drip Апосіопеза (1): 48 – 'Cause all we know is... Асиндетон (2): 7-8 – Diamonds and platinum, I find 'em, I flatten 'em / I take what I'm handed, I break what's demanded, but 60-61 - No cracks, no breaks No mistakes, no pressure Стилістична інверсія (1): 41 – But on and on it goes Паралелізм (1): 8 – I take what I'm handed, I break what's demanded Риторичні фігури (6): 18 – What breaks the camel's back? 23 – Who am I if I can't run with the ball? 29 – Who am I if I can't carry it all? 37 – Can I somehow preserve this? 43-44 – If I could shake the crushing weight of expectations would that free some room up for joy? 59 – Who am I if I don't have what it takes? Парцеляція (1): 44-45 – would that free some room up for joy? / Or relaxation? Or simple pleasure?</p>	<p>25-55 – Хоч нерви знову смик, смик, смик, є мільйон тривоги / Так, нерви знову тіп, тіп, тіп, є мільйон тривоги Еліпс (3): 3 – Пхаю брили і споруди 7 – Треба – прягаюсь, не плачусь, не лаюсь 8 – Тверду маю вдачу Асиндетон (1): 7 – Треба – прягаюсь, не плачусь, не лаюсь Стилістична інверсія (5): 8 – Тверду маю вдачу, завад я не бачу, втім 29-30 – Хтось же мусить руку простягти допомоги 41 – За мить лягає знов 43-44 – Якби я цей, надій людей тягар звалила 53 – Сили для рідних ніколи не шкода Риторичні фігури (2): 23 – Хто ще може кожну ношу нести? 59 – Хто я є, якщо десь ради не дам? парцеляція</p>	
ПІСНЯ: WE DON'T TALK ABOUT BRUNO		
1	We don't talk about Bruno, no, no, no	Ані слова про Бруно-но-но-но
2	We don't talk about Bruno, but	Ані слова про Бруно, так
3	It was my wedding day	Це був весілля день
4	(It was our wedding day)	(Це був весільний день)
5	We were getting ready	Все було готове
6	And there wasn't a cloud in the sky	Небо синє і чисте, як скло
7	(No clouds allowed in the sky)	(Жодних хмарок, синє, як скло)
8	Bruno walks in with a mischievous grin	Бруно забрів і зловісно бухтів
9	(Thunder)	(Гроза)
10	You telling this story or am I?	То хто з нас розкаже як було?
11	(I'm sorry, mi vida, go on)	(Лиш ти, моє щастя, а хто?)
12	Bruno says, "It looks like rain"	Бруно нам наврочив зливу
13	(Why did he tell us?)	(Дош ринув долу)
14	In doing so, he floods my brain	Він цим мене буквально вбив
15	(Abuela, get the umbrellas)	(І враз навколо все охололо)
16	Married in a hurricane	Вітер на весіллі вив
17	(What a joyous day but anyway)	(Ми цвіли в той день, з тих пір ніде)
18	We don't talk about Bruno, no, no, no	Ані слова про Бруно-но-но-но
19	We don't talk about Bruno	Ані слова про Бруно (Хей!)
20	Hey, grew to live in fear of Bruno stuttering or stumbling	Змалку пам'ятаю як той Бруно щось буркоче
21	I can always hear him sort of muttering and mumbling	Довго з бурмотінням тим він муляв мені очі

22	I associate him with the sound of falling sand, ch-ch-ch	Він такий незатишний, як вітер у вікні, ш-ш-ш
23	It's a heavy lift with a gift so humbling	Незавидний дар має неборака
24	Always left Abuela and the family fumbling	По ночі блукає мов бездомний собака
25	Grappling with prophecies they couldn't understand	І для всіх вигадує пророцтва нависні
26	Do you understand?	Чуєш ти чи ні?
27	A seven-foot frame, rats along his back	Він монстр, щурів носить на горбі
28	When he calls your name it all fades to black	Він тебе гукне і чорно тобі
29	Yeah, he sees your dreams and feasts on your screams (Hey)	Лізе в душу всім і б'є наче грім
30	We don't talk about Bruno, no, no, no	Ані слова про Бруно-но-но-но
31	We don't talk about Bruno	Ані слова про Бруно!
32	He told me my fish would die, the next day – dead (No, no)	Він рибиці звістив кінець і уранці - це! (О ні!)
33	He told me I'd grow a gut and just like he said (No, no)	Сказав: «Розповнієш ти», і є черевце! (О ні!)
34	He said that all my hair would disappear, now, look at my head (No, no)	Сказав, що світить лисина мені і ось вам мій стан (О ні!)
35	Your fate is sealed when your prophecy is read	Його вуста небезпечні, як вулкан!
36	He told me that the life of my dreams	Він казав, що життя моїх мрій
37	Would be promised, and someday be mine	Гарантовано знайде мене
38	He told me that my power would grow	Він казав, моя сила росте
39	Like the grapes that thrive on the vine	Як гілля лози весняне
40	(Oye, Mariano's on his way)	(Мар'яно нас не підведе!)
41	He told me that the man of my dreams	Він сказав: «Чоловік твоїх мрій
42	Would be just out of reach	Обере не тебе
43	Betrothed to another	Послухавши інших»
44	It's like I hear him, now	А ці слова наче ніж
45	(Hey sis, I want not a sound out of you)	(Тихіше! Мовчи! Я востаннє кажу)
46	It's like I can hear him now, I can hear him, now	Ці слова як ніж, ці слова як ніж
47	Um, Bruno	Оу, Бруно
48	Yeah, about that Bruno	Де подівся Бруно?
49	I really need to know about Bruno	Я дійсно хочу знати про Бруно
50	Gimme the truth and the whole truth, Bruno	Я маю знати де Тіо Бруно
51	(Isabela, your boyfriend's here)	(Ізабелла, твій хлопець тут)
52	Time for dinner	Час до столу!
53	He's here	Він тут!
54	Don't talk about Bruno	Ні слова про Бруно!
55	Why did I talk about Bruno?	Чого чекати від Бруно?
56	Not a word about Bruno	Ані слова про Бруно?
57	I never shoulda brought up Bruno	Як нам допоможе Бруно?

АНАЛІЗ

ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ	ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ
<p>Алітерація (8): 20-21 – [m] st<u>u</u>mbling - hi<u>m</u> - <u>m</u>uttering - <u>m</u>umbling 20-22 – [s] <u>s</u>tuttering - <u>s</u>tumbling - al<u>ways</u> - <u>s</u>ort - <u>ass</u>ociate - <u>s</u>ound - <u>s</u>and 20-22 – [t] <u>s</u>tuttering - <u>s</u>tumbling - <u>s</u>ort - <u>m</u>uttering - <u>ass</u>ociate 23-25 – [f] <u>l</u>ift - <u>g</u>ift - <u>l</u>eft - <u>f</u>amily - <u>f</u>umbling - <u>pr</u>oph<u>e</u>cies 23-25 – [l] <u>l</u>ift - <u>h</u>umbl<u>ing</u> - <u>a</u>lways - <u>l</u>eft - Abue<u>l</u>a - <u>f</u>amily - <u>f</u>umbling - <u>g</u>rappl<u>ing</u> 29 – [s-z] <u>s</u>ees - <u>d</u>reams - <u>f</u>easts - <u>s</u>creams 32-35 – [d] <u>t</u>old - <u>w</u>ould - <u>d</u>ie - <u>d</u>ay - <u>d</u>ead - <u>I</u>'<u>d</u> - <u>s</u>aid - <u>d</u>isappear - <u>h</u>ead - <u>s</u>ealed - <u>r</u>ead</p>	<p>Алітерація (6): 12-16 – [в] навроч<u>ив</u> - зли<u>ву</u> - <u>він</u> - букв<u>аль</u>но - <u>в</u>бив - <u>ві</u>тер - весі<u>ллі</u> - <u>в</u>ив 20-22 – [т] пам'я<u>т</u>аю - <u>т</u>ой - бурмот<u>ін</u>ням - <u>т</u>им - <u>т</u>акий - незат<u>и</u>шний - <u>ві</u>тер 20-24 – [б] <u>Б</u>руно - <u>б</u>уркоче - <u>б</u>урмот<u>ін</u>ням - <u>не</u>борака - <u>б</u>лукає - <u>б</u>ездомний - <u>с</u>обака 23-25 – [д] незавидний - <u>д</u>ар - бездомний - <u>д</u>ля - вигад<u>у</u>є - пророц<u>т</u>ва 27-29 – [р] монстр - щур<u>ів</u> - гор<u>б</u>і - чорно - гр<u>і</u>м 32-33 – [ц] риб<u>ці</u> - кін<u>ць</u> - уран<u>ці</u> - <u>це</u> - черев<u>це</u> Асонанс (4):</p>

36-37 – [m]
me - my - dreams - promised - someday - mine

Асонанс (3):

8 – [i]

in - with - mischievous - grin

29 – [i - i:]

he - sees - dreams - feasts - screams

36-39 – [ai]

life - mine - like - thrive - vine

Звуконаслідування (1):

22 – ch-ch-ch

ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ

Метафора (11):

14 – he floods my brain

20 – live in fear

23 – it's a heavy lift

25 – grappling with prophecies

28 – it all fades to black

29 – he sees your dreams

29 – he feasts on your screams

35 – fate is sealed

36 – life of my dreams

38 – power would grow

41 – man of my dreams

Епітети (2):

8 – mischievous, 23 – humbling

Порівняння (1):

39 – like the grapes that thrive on the vine

Гіпербола (2):

21 – seven-foot frame

27 – I can always hear him

Антитеза (1):

16-17 – Married in a hurricane / What a joyous day but anyway

СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ

Простий синтаксичний повтор (1):

1, 18, 30 – We don't talk about Bruno no, no, no

2, 19, 31 – We don't talk about Bruno

46 – It's like I can hear him now, I can hear him, now

Анафора (1):

32, 33, 36, 38, 41 – He told me my fish would die ...

/ He told me I'd grow a gut ... / He told me that the life of my dreams / He told me that my power would grow / He told me that the man of my dreams

Епіфора (3):

32-34 – No, no

47-50 – Um, Bruno / Yeah, about that Bruno / I really need to know about Bruno / Gimme the truth and the whole truth, Bruno

54-57 – Don't talk about Bruno / Why did I talk about Bruno? / Not a word about Bruno / I never shoulda brought up Bruno

Еліпс (7):

7 – No clouds allowed in the sky

13 – Why did he tell us?

20 – Hey, grew to live in fear of Bruno stuttering or stumbling

23 – It's a heavy lift with a gift so humbling

24 – Always left Abuela and the family fumbling

27 – A seven-foot frame, rats along his back

8 – [i]

забрів - і - зловісно - бухтів

23-25 – [a]

незавидний - дар - має - неборака - блукає - собака - вигадує - пророцтваа - навісні

29 – [i]

лізе - всім - і - грім

32 – [i]

він - рибці - звістив - кінець - і - уранці

Звуконаслідування (1):

22 – ш-ш-ш

ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ

Метафора (10):

16 – вітер вив

17 – ми цвіли в той день

21 – він муляв мені очі

27 – він монстр

28 – чорно тобі

29 – лізе в душу всім

29 – б'є наче грім

36 – життя моїх мрій знайде мене

38 – моя сила росте

41 – чоловік твоїх мрій

Епітети (5):

8 – зловісно, 22 – незатишний, 23 – незavidний,

25 – навісні, 35 – небезпечні

Порівняння (7):

6 – чисте, як скло

22 – незатишний, як вітер у вікні

24 – мов бездомний собака

29 – б'є наче грім

35 – небезпечні, як вулкан

39 – як гілля лози весняне

44 – наче ніж

Гіпербола (1):

14 – Він цим мене буквально вбив

Перифраз (1):

32 – звістив кінець

СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ

Простий синтаксичний повтор (3):

1, 18, 30 – Ані слова про Бруно-но-но-но

2, 19, 31 – Ані слова про Бруно

46 – Ці слова як ніж, ці слова як ніж

Анафора (2):

33-34 – Сказав: «Розповнієш ти», і є черевце! / Сказав, що світить лисина мені і ось вам мій стан
 36, 38, 41 – Він казав, що життя моїх мрій / Він казав, моя сила росте / Він сказав: «Чоловік твоїх мрій ...»

Епіфора (3):

32-34 – О ні!

47-50 – Оу, Бруно / Де подівся Бруно? / Я дійсно хочу знати про Бруно / Я маю знати де Тіо Бруно

54-57 – Ні слова про Бруно! / Чого чекати від

Бруно? / Ані слова про Бруно? / Як нам

допоможе Бруно?

Еліпс (1):

32 – Він рибці звістив кінець і уранці - це!

Стилістична інверсія (3):

21 – Довго з бурмотінням тим він муляв мені очі

23 – Незavidний дар має неборака

	32 – He told me my fish would die, the next day – dead (No, no) Паралелізм (3): 3, 4 – It was my wedding day / It was our wedding day 35 – Your fate is sealed when your prophecy is read 36-41 – He told me that the life of my dreams / He told me that the man of my dreams Риторичні фігури (3): 10 – You telling this story or am I? 13 – Why did he tell us? 55 – Why did I talk about Bruno?	27 – Він монстр, шурів носить на горбі Риторичні фігури (5): 10 – То хто з нас розкаже як було? 11 – Лиш ти, моє щастя, а хто? 55 – Чого чекати від Бруно? 56 – Ані слова про Бруно? 57 – Як нам допоможе Бруно?
ПІСНЯ: WHAT ELSE CAN I DO?		
1	I just made something unexpected	Ти так раптово тут з'явився
2	Something sharp	Гострий скарб
3	Something new	Цей малюк
4	It's not symmetrical or perfect	Нехай симетрії не видно
5	But it's beautiful	Проте милий він
6	And it's mine	І він мій
7	What else can I do?	То що я зроблю?
8	Bring it in, bring it in	Підійди, підійди
9	Bring it in, bring it in	Підійди, підійди
10	What else can I do?	Що я зроблю?
11	Bring it in, bring it in	Підійди, підійди
12	Bring it in, bring it in	Підійди, підійди
13	I grow rows and rows of roses	Сиплю примули, фіалки
14	Flor de mayo	Пасма квіту
15	By the mile	Простягаю
16	I make perfect, practiced poses	Знали б люди, що із малку
17	So much hides behind my smile	Світла усмішка ховає
18	What could I do if I just grew what I was feeling in the moment?	Що я зроблю, якщо малюнки заповонюють уяву?
19	(Do you know where you're going? Whoa!)	Хай вони оживають!
20	What could I do if I just knew it didn't need to be perfect?	Що я зроблю, якщо люблю те, що не є досконале?
21	It just needed to be? And they let me be?	Та чудово, що є, бо воно моє!
22	A hurricane of jacarandas	Моя квітуча жакаранда
23	Strangling figs (Big!)	І ліан (Ні!)
24	Hanging vines (This is fine)	Ураган (Вітрюган)
25	Palma de cera fills the air as I climb	Пальма де Сера ароматом так п'янить
26	And I push through	І я лечу!
27	What else can I do?	Вже не втечу
28	Can I deliver us a river of sundew?	Я мухоловок враз тут вирощу садок
29	Careful, it's carnivorous, a little just won't do	Хижі, та все гаразд, стрибай на острів
30	I wanna feel the shiver of something new	Я хочу відчувати щось крім квіток
31	I'm so sick of pretty	Невже я зроблю несподіваний крок?
32	I want something true, don't you?	Це шок!
33	You just seem like your life's been a dream	Жила десь у просторі мрій
34	Since the moment you opened your eyes	Та ці мрії чужими були...
35	(How far do these roots go down?)	Корінь такий міцний!
36	All I know are the blossoms you grow	Ти усім розсипала квітки
37	But it's awesome to see how you rise	Доки власні ще тільки росли!
38	How far can I rise?	Злетиш ти колись
39	Through the roof, to the skies	До вершин, як орли
40	Let's go!	Злетиш!
41	A hurricane of jacarandas (Whoa!)	Моя квітуча жакаранда
42	Strangling figs (Go!)	І ліан
43	Hanging vines (Grow!)	Ураган
44	Palma de cera fills the air as I climb	Пальма де Сера ароматом так п'янить
45	And I push through	І я лечу!
46	What else, what else?	А що? А що?

47	What can you do when you are deeply, madly, truly in the moment?	А що ти зробиш коли хочеться створити неймовірне?
48	(Seize the moment, keep goin')	(Щось казково-бузкове)
49	What can you do when you know who you wanna be isn't perfect?	А що ти зробиш, якщо ти не можеш бути зразкова?
50	But I'll still be okay	Шаленій наче птах!
51	Hey, everybody clear the way (Whooh!)	Гей люди добрі дайте шлях!
52	I'm coming through with tabebuia	Хай дико квітне табебуя
53	Making waves (Making waves)	Кольори (Кольори)
54	Changing minds (You've changed mine)	Добери (На свій смак)
55	The way is clearer 'cause you're here, and well	Для тебе все шаленим цвітом
56	I owe this all to you	Я сьогодні застелю
57	What else can I do?	А що я зроблю?
58	Show 'em what you can do	Те, що здивує люд!
59	What else can I do?	А що я зроблю?
60	There's nothing you can't do	Я це також люблю!
61	What else can I do?	Що я зроблю?
АНАЛІЗ		
ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ		
<p>Алітерація (3): 13 – [r] g<u>row</u> - r<u>ows</u> - r<u>ows</u> - r<u>oses</u> 16 – [p] p<u>erfect</u> - p<u>r</u>acticed - p<u>o</u>ses 28-32 – [s] u<u>s</u> - s<u>undew</u> - i<u>t's</u> - c<u>arnivorous</u> - j<u>ust</u> - s<u>omething</u> - s<u>o</u> - s<u>ick</u> Асонанс (4): 13 – [o] g<u>row</u> - r<u>ows</u> - r<u>ows</u> - <u>o</u>f - r<u>oses</u> 17 – [ar] h<u>id</u>es - b<u>eh</u>ind - m<u>y</u> - s<u>mi</u>le 28-31 – [i] d<u>el</u>iver - r<u>iv</u>er - <u>i</u>t's - c<u>arnivorous</u> - l<u>itt</u>le - <u>fe</u>el - s<u>h</u>iver - s<u>ometh</u>ing - s<u>ic</u>k - p<u>re</u>tty 34-37 – [o] m<u>o</u>ment - <u>o</u>pened - <u>yo</u>ur - kn<u>o</u>w - gr<u>o</u>w - <u>a</u>wesome</p> <p style="text-align: center;">ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</p> <p>Метафора (6): 17 – So much hides behind my smile 22 – hurricane of jacarandas 25 – Palma de cera fills the air 28 – river of sundew 30 – shiver of something new 33 – your life's been a dream 39 – through the roof, to the skies Епітет (13): 1 – unexpected, 3 – new, 4 – perfect, 5 – beautiful, 16 – practiced, 29 – carnivorous, 31 – pretty, 32 – true, 37 – awesome, 47 – deeply, 47 – madly, 47 – truly Перифраз (2): 34 – you opened your eyes 37 – see how you rise Антитеза 1: 28-29 – Can I deliver us a river of sundew? / Careful, it's carnivorous, a little just won't do</p> <p style="text-align: center;">СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</p> <p>Простий синтаксичний повтор (4):</p>		
ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ		
<p>Алітерація (3): 1-5 – [т] т<u>и</u> - т<u>ак</u> - ра<u>п</u>тово - т<u>ут</u> - гост<u>р</u>ий - симет<u>р</u>ії - прот<u>е</u> 1-5 – [р] ра<u>п</u>тово - гост<u>р</u>ий - ска<u>р</u>б - симет<u>р</u>ії - прот<u>е</u> 13-15 – [п] си<u>п</u>лю - п<u>р</u>имули - п<u>а</u>сма - п<u>р</u>остягаю Асонанс (2): 22-25 – [a] мо<u>я</u> - квіту<u>ч</u>a - жа<u>к</u>ара<u>нд</u>a - лі<u>а</u>n - ура<u>г</u>ан - па<u>ль</u>ма - се<u>р</u>a - а<u>р</u>ома<u>т</u>ом - та<u>к</u> - п'<u>я</u>нить 33-37 – [i] просто<u>р</u>і - м<u>р</u>ій - ц<u>і</u> - м<u>р</u>ії - ус<u>і</u>m - кві<u>т</u>ки - влас<u>н</u>і - т<u>і</u>льки</p> <p style="text-align: center;">ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</p> <p>Метафора (11): 2 – гострий скарб 14-15 – пасма квіту простягаю 17 – світла усмішка ховає 18 – малюнки заповнюють уяву 19 – хай вони оживають 23 – ліан ураган 25 – Пальма де Сера ароматом так п'янить 26 – я лечу 33 – у просторі мрій 38 – злетити ти колись до вершин 56-57 – цвітом я сьогодні застелю Епітет (13): 1 – раптово, 5 – милий, 20 – недосконале, 21 – чудово, 22 – квітуча, 29 – хижі, 31 – несподіваний, 35 – міцний, 47 – неймовірне, 48 – казково-бузкове, 49 – зразкова, 52 – дико, 56 – шаленим Порівняння (2): 39 – як орли злетити 50 – шаленій наче птах</p> <p style="text-align: center;">СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</p> <p>Простий синтаксичний повтор (4): 8-9, 11-12 – Підійди, підійди 7, 10, 58, 60, 62 – Що я зроблю?</p>		

<p>8-9, 11-12 – Bring it in, bring it in / Bring it in, bring it in 7, 10, 27, 58, 60, 62 – What else can I do? 22-25, 41-44 – A hurricane of jacarandas / Strangling figs / Hanging vines / Palma de cera fills the air as I climb 46 – What else, what else? Анафора (3): 2-3 – <u>Something</u> sharp / <u>Something</u> new 18, 20 – <u>What could I do if I just</u> grew what I was feeling in the moment? / <u>What could I do if I just</u> knew it didn't need to be perfect? 47, 49 – <u>What can you do when you</u> are deeply, madly, truly in the moment? / <u>What can you do when you</u> know who you wanna be isn't perfect? Асиндетон (2): 16 – I make perfect, practiced poses 47 – What can you do when you are deeply, madly, truly in the moment? Риторичні фігури (11): 7 – What else can I do? 18 – What could I do if I just grew what I was feeling in the moment? 20 – What could I do if I just knew it didn't need to be perfect? 21 – It just needed to be? 21 – And they let me be? 28 – Can I deliver us a river of sundew? 35 – How far do these roots go down? 38 – How far can I rise? 47 – What can you do when you are deeply, madly, truly in the moment? 49 – What can you do when you know who you wanna be isn't perfect? 51 – Hey, everybody clear the way</p>	<p>22-25, 41-44 – Моя квітуча жакаранда / І ліан / Ураган / Пальма де Сера ароматом так п'янить 46 – А що? А що? Анафора (2): 18, 20 – <u>Що я зроблю, якщо</u> малюнки заповнюють уяву? / <u>Що я зроблю, якщо</u> люблю те, що не є досконале? 47, 49 – <u>А що ти зробиш</u> коли хочеться створити неймовірне? / <u>А що ти зробиш</u>, якщо ти не можеш бути зразкова? Еліпс (2): 33 – Жила десь у просторі мрій 13 – Силлю примули, фіалки Стилістична інверсія (2): 2-3 – Гострий скарб цей малюк 28 – Я мухоловок враз тут вирощу садок Риторичні фігури (6): 7 – Що я зроблю? 18 – Що я зроблю, якщо малюнки заповнюють уяву? 20 – Що я зроблю, якщо люблю те, що не є досконале? 31 – Невже я зроблю несподіваний крок? 47 – А що ти зробиш коли хочеться створити неймовірне? 49 – А що ти зробиш, якщо ти не можеш бути зразкова?</p>
ПІСНЯ: ALL OF YOU	
<p>1 Look at this home 2 We need a new foundation 3 It may seem hopeless but we'll get by just fine 4 Look at this family, a glowing constellation 5 So full of stars and everybody wants to shine 6 But the stars don't shine, they burn 7 And the constellations shift 8 I think it's time you learn 9 You're more than just your gift 10 And I'm sorry I held on too tight 11 Just so afraid I'd lose you too 12 The miracle is not some magic that you've got 13 The miracle is you, not some gift, just you 14 The miracle is you 15 All of you, all of you 16 Okay, so we gonna talk about Bruno? 17 (That's Bruno) 18 Yeah, there's a lot to say about Bruno 19 I'll start, okay 20 Peppa, I'm sorry 'bout your wedding, didn't mean to be upsetting 21 That wasn't a prophecy, I could just see you were sweating 22 And I wanted you to know that your bro loves you so 23 Let it in, let it out, let it rain, let it snow, let it go</p>	<p>Оцей наш дім Діжде нових підвалин Тепер нам сумно, проте на мить лише Усе сімейство віддавна рятували, Його дива, та є насправді щось іще Хоч зірки впадуть в імлу Згинуть хоч зірок сліди Ти іскорку малу В собі несеш завжди Я завинила як ніхто Я бачу помилку свою Дива в життя твоє не магія дає Вони в тобі вже є, бо дива - це ти! Вони тобі вже є! (Є в усіх, є в усіх!) То що, тут уже говорять про Бруно? (Це ж Бруно!) Так, час уже сказати про Бруно! (І я скажу!) Пеппа, звиняй за те весілля, вийшло просто божевілля! То не віщування, я бачив твоє хвилювання! Та був певен на всі сто, він кохав як ніхто! І у дощ, і у сніг, він є твій, він є тут</p>

24	That's what I'm always saying, bro	(Так, я кохав як ніхто!)
25	Got a lotta 'pologies I got to say	Пробачте мені любі, ті слова чудні!
26	Hey, we're just happy that you're here, okay?	Гей, тільки вже не покидай рідні!
27	Come into the light, the triplets all reunite	Проте не будь казна де, твоя сім'я тебе жде,
28	And no matter what happens we're gonna find our way	Якщо з нами будеш ти – настануть кращі дні!
29	Yo, I knew he never left, I heard him every day	А я чула, як він лазив десь там у стіні!
30	(Oh, oh, oh, oh) What's that sound?	Щось нове?
31	(Oh, oh) I think it's everyone in town	Це йдуть усі, хто тут живе
32	Hey!	(Гей!)
33	Lay down your load	Усі сюди
34	(Lay down your load)	(Усі сюди)
35	We are only down the road	Усі магіки
36	(We are only down the road)	(Усі магіки)
37	We have no gifts, but we are many	Чудес не ждять, але є гурт
38	And we'll do anything for you	Що зробить разом усе для вас
39	It's a dream when we work as a team	Буде дім, якщо взятись усім
40	You're so strong	Ти за трьох!
41	Yeah, but sometimes I cry	Часом страх валить з ніг
42	So do I	Так в усіх!
43	I may not be as strong but I'm getting wiser	А сила це не все – необхідний досвід
44	Yeah, I need sunlight and fertilizer	Як і відвага зробити дослід!
45	C'mon, let's plant something new and watch it fly	Гей, хай паростки потягнуться до стріх
46	Straight up to the sky, let's go	(Садімо вже їх утрьох!)
47	The stars don't shine, they burn	Зоря здолає млу
48	The constellations glow	І гляне з висоти
49	The seasons change in turn	Бо іскорку малу
50	Would you watch our little girl go?	Наша доня здатна нести!
51	(She takes after you)	(Так само як ти!)
52	Hey Mariano, why so blue?	Гей, Мар'яно, не сумуй!
53	I just have so much love inside	Ах, як любові прагну я!
54	Y'know, I've got this cousin too	То краще дій, а не жалкуй!
55	Have you met Dolores?	Ти знайомий з Долорес?
56	Okay, I'll take it from here, goodbye	Я далі яюсь сама, бувай!
57	You talk so loud	Твій тон гучний
58	You take care of your mother and you make her proud	Шануєш ти батьків – і в цьому чарівний!
59	You write your own poetry every night when you go to sleep	Ти пишеш поезії, що місяць небес сягне
60	And I'm seizing the moment, so would you wake up and notice me?	То може ти врешті-решт серед інших розгледіш мене?
61	Dolores, I see you	Бачу на власні очі!
62	And I hear you	Чую на власні вуха!
63	(All of you, all of you)	(Тут усі, тут усі!)
64	Let's get married	Одружуйсь!
65	(Slow down)	(Устигнеш!)
66	(All of you, all of you)	(Тут усі, тут усі!)
67	Home sweet home	Дім, наш дім
68	I like the new foundation	Тут кожного старання
69	It isn't perfect	Хай є в нім вади
70	Neither are we	Та в нас є теж
71	(That's true)	(Атож!)
72	Just one more thing, before the celebration	І вже пора почати святкування!
73	We need a doorknob	Як? Як бути з входом?
74	We made this one for you	Ти перша увійдеш!
75	We see how bright you burn	Ти шлях нам крізь імлу
76	We see how brave you've been	Шукала в боротьбі
77	Now, see yourself in turn	Живи, твори, дивуй!
78	You're the real gift, kid, let us in	Ти сама нам дар - дар у тобі
79	Open your eyes	Лиш подивись

80	Abre los ojos	Abre los ojos
81	What do you see?	Що ти бачиш?
82	I see me	Лише себе
83	All of me	У сім'ї
АНАЛІЗ		
<u>ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u>		<u>ФОНЕТИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u>
<p>Алітерація (1): 4-5 – [l] l<u>ook</u> - fam<u>il</u>y - gl<u>o</u>wing - constell<u>at</u>ion - full 75-76 – [b] br<u>igh</u>t - bu<u>rn</u> - br<u>av</u>e - be<u>en</u> Асонанс (1): 57-60 – [o] talk - so - of - yo<u>ur</u> - o<u>wn</u> - p<u>oe</u>try - go - mo<u>me</u>nt - so - no<u>t</u>ice</p>		<p>Алітерація (2): 20-23 – [v] з<u>в</u>иняй - <u>в</u>есілля - <u>в</u>ийшло - боже<u>в</u>ілля - в<u>и</u>щування - бачи<u>в</u> - т<u>во</u>є - х<u>в</u>ильовання - бу<u>в</u> - п<u>ев</u>ен - <u>в</u>сі - <u>в</u>ін - кохав<u>в</u> - т<u>в</u>ій 58-60 – [ш] ш<u>ану</u>єш - пи<u>ше</u>ш - вр<u>еш</u>ті-р<u>еш</u>т - ін<u>ш</u>их - розглед<u>і</u>ш Асонанс (1): 47-50 – [o] з<u>ор</u>я - здо<u>ла</u>є - вис<u>о</u>ти - б<u>о</u> - іск<u>ор</u>ку - д<u>о</u>ня</p>
<u>ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u>		<u>ЛЕКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u>
<p>Метафора (7): 4 – a glowing constellation 5 – so full of stars 5 – everybody wants to shine 14 – the miracle is you 45-46 – let's plant something new and watch it fly straight up to the sky 75 – how bright you burn 78 – you're the real gift Епітет (13): 2 – hopeless, 3 – fine, 4 – glowing, 10 – tight, 20 – upsetting, 26 – happy, 40 – strong, 43 – wiser, 58 – proud, 67 – sweet, 69 – not perfect 75 – bright, 76 – brave Перифраз (3): 27 – come into the light 28 – we're gonna find our way 60 – would you wake up Антитеза (1): 3 – It may seem hopeless but we'll get by just fine</p>		<p>Метафора (10): 1-2 – дім діжде нових підвалин 4-5 – дива рятували сімейство 6 – зірки впадуть в імлу 7 – згинуть хоч зірок сліди 8-9 – ти іскорку малу в собі несеш 13 – дива – це ти 41 – страх валить з ніг 47 – зоря здолає млу і глянє з висоти 75-76 – Ти шлях нам крізь імлу шукала в боротьбі 78 – ти – дар Епітет (6): 1 – нові, 3 – сумно, 4 – віддавна, 25 – чудні, 28 – кращі, 58 – чарівний Гіпербола (4): 10 – Я завинила як ніхто 20 – вийшло просто божевілля 22 – певен на всі сто 22 – він кохав як ніхто Перифраз (1): 59 – що місяць небес сягне</p>
<u>СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u>		<u>СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ</u>
<p>Простий синтаксичний повтор (3) 15, 63, 66 – All of you, all of you 33, 34 – Lay down your load 35, 36 – We are only down the road Анафора (5): 1, 4 – <u>Look at this</u> home / <u>Look at this</u> family 12-14 – <u>The miracle is</u> not some magic that you've got / <u>The miracle is</u> you, not some gift, just you / <u>The miracle is</u> you 23 – <u>Let it in</u>, <u>let it out</u>, <u>let it rain</u>, <u>let it snow</u>, <u>let it</u> <u>go</u> 73-74 – <u>We need a doorknob</u> / <u>We made this one for</u> <u>you</u> 75-76 – <u>We see how</u> bright you burn / <u>We see how</u> <u>brave</u> you've been Епіфора (1): 16, 18 – Okay, so we gonna talk <u>about Bruno</u>? Yeah, there's a lot to say <u>about Bruno</u> Анепіфора (1): 67 – Home sweet home Еліпс (3): 11 – Just so afraid I'd lose you too 25 – Got a lotta 'pologies I got to say 20 – didn't mean to be upsetting</p>		<p>Простий синтаксичний повтор (3): 15 – Є в усіх, є в усіх! 33, 34 – Усі сюди 35, 36 – Усі магіки Анафора (4): 10-11 – <u>Я</u> завинила як ніхто / <u>Я</u> бачу помилку свою 13-14 – <u>Вони в тобі вже є</u>, бо дива – це ти! / <u>Вони</u> <u>тобі вже є!</u> 23 – <u>і у</u> дощ, <u>і у</u> сніг 23 – <u>він є</u> твій, <u>він є</u> тут Епіфора (1): 16, 18 – То що, тут уже говорять <u>про Бруно</u>? / Так, час уже сказати <u>про Бруно</u>! Асиндетон (1): Живи, твори, дивуй! Анепіфора (1): 67 – Дім, наш дім Паралелізм (1): 61, 62 – Бачу на власні очі! / Чую на власні вуха!</p>

<p>Паралелізм (1): 75-76 – We see how bright you burn / We see how brave you've been</p> <p>Риторичні фігури (3): 26 – Hey, we're just happy that you're here, okay? 50 – Would you watch our little girl go? 60 – Would you wake up and notice me?</p>	<p>Стилістична інверсія (5): 4-5 – Усе сімейство віддавна рятували його дива 7 – Згинуть хоч зірок сліди 11 – Я бачу помилку свою 12 – Дива в життя твоє не магія дає 58 – Шануєш ти батьків – і в цьому чарівний!</p> <p>Риторичні фігури (1): 60 – То може ти врешті-решт серед інших розгледіш мене?</p>
---	---

Додаток 2

Аналіз перекладу оригінальних пісенних текстів з мультфільму «Encanto» на українську мову

ПІСНЯ: THE FAMILY MADRIGAL			
	Оригінал	Переклад	Підхід
1	Drawers!	Уно!	Текст-заміна
2	Floors!	Дос!	
3	Doors!	Трес!	
4	Let's go!	Кватро!	
5	This is our home, we've got every generation	Це є наш дім, тут і старші, й дуже юні	Переклад: Модуляція (every generation - і старші, й дуже юні)
6	So full of music, a rhythm of its own design	Живуть у співі, і кожен має власний стиль	Переклад: Граматична заміна (суб'єкт) Синонімічна заміна (music - спів) Опущення (rhythm) Додавання (кожен) Реметафоризація (full of music - живуть у співі)
7	This is my family, a perfect constellation	Сім'я, де всім нам, від доньки до бабуні	Текст-заміна Деметафоризація (perfect constellation) Деметафоризація (stars) Деметафоризація (everybody gets to shine)
8	So many stars and everybody gets to shine	Для дива треба зовсім трішечки зусиль	
9	Whoa! But let's be clear, Abuela runs this show	Оу! В нас в сім'ї Абуела головна	Переклад: Опущення (but let's be clear) Транскрибування (Abuela - Абуела) Цілісне перетворення (runs this show - головна)
10	Whoa! She led us here so many years ago	Оу! Бо ці краї знайшла колись вона	Переклад: Цілісне перетворення
11	Whoa! And every year our family blessings grow	Оу! Тут рік у рік фортуна тішить нас	Реметафоризація (blessings grow - фортуна тішить нас)
12	There's just a lot you've simply got to know, so	І це я зараз доведу сповна!	Текст-заміна
13	Welcome to the Family Madrigal	Ось вам ла фаміл'я Мадригал	Переклад: Контекстуальна заміна (welcome - ось) Контекстуальна заміна (Family - ла фаміл'я)
14	The home of the Family Madrigal	Ось дім чий касіта Мадригал	Переклад: Додавання (ось) Додавання (касіта) Опущення (Family)

15	(We're on our way!)	(Мерщій до нас!)	Творча адаптація
16	Where all the people are fantastical and magical	Усі тут родяться магічно-фантастичними	Переклад: Перестановка Опущення (people) Конкретизація (are - родяться) Граматична заміна (fantastical and magical - магічно-фантастичними)
17	I'm part of the Family Madrigal	До речі, я також Мадригал	Переклад: Додавання (до речі) Модуляція (I'm part of the Family - я також)
18	My tía Pepa, her mood affects the weather	Це Тіа Пепа, погоду всім диктує	Переклад: Транскрибування (tía - Тіа) Перестановка Модуляція (her mood affects - диктує)
19	When she's unhappy, well, the temperature gets weird	І там халепа, де на неї найде злість	Творча адаптація Метафоризація (найде злість)
20	My tío Bruno (We don't talk about Bruno!)	І Тіо Бруно (Ані слова про Бруно!)	Транскрибування (tío - Тіо) Модуляція (we don't talk - ані слова)
21	They say he saw the future, one day he disappeared	Це той, хто щось віщує, але він зник кудись	Переклад: Модуляція (saw the future - віщує) Опущення (one day) Додавання (кудись)
22	Whoa! And that's my mom Julieta, here's her deal	Ой! А в матінки Джульєти теж талант	Переклад: Контекстуальна заміна (here's her deal - теж талант)
23	Whoa! The truth is, she can heal you with a meal	Ой! Її харчі цілющі, їй хвала	Переклад: Опущення (the truth is) Граматична заміна (член речення) Граматична заміна (член речення) Додавання (їй хвала)
24	Whoa! Her recipes are remedies for real	Ой! Хвороби всі лікують, от діла	Переклад: Опущення (recipes) Граматична заміна (частина мови) Додавання (хвороби) Контекстуальна заміна (for real - от діла)
25	If you're impressed, imagine how I feel (Mom!)	Скуштуєш і здоровий, все зняла (Мам!)	Текст-заміна
26	Welcome to the Family Madrigal	Ось вам ла фамілья Мадригал	
27	The home of the Family Madrigal	Ось дім чий касіта Мадригал	
28	(Hey, coming through!)	(Гей, дайте шлях!)	Переклад: Модуляція
29	I know it sounds a bit fantastical and magical	Хоч не здаюся я магічно-фантастичною	Текст-заміна
30	But I'm part of the Family Madrigal	Та я, друзі, так само Мадригал	Переклад: Додавання (друзі) Модуляція (I'm part of the Family - я так само)
31	Two guys fell in love with Family Madrigal	Там хлопці кохали доньок Мадригал	Переклад: Опущення (two) Конкретизація (Family - доньок)
32	And now they're part of the Family Madrigal	Їх домом стала касіта Мадригал	Переклад: Модуляція (they're part of the Family - їх домом стала) Додавання (касіта) Опущення (family)
33	So yeah, Tío Félix married Pepa	Так от дядько Фелікс вибрав Пепу	Переклад: Генералізація (married - вибрав)

34	And my dad married Julieta	А мій татечко Джульєту	Переклад: Опущення (married)
35	That's how Abuela became an Abuela Madrigal	Так із Абуєли з'явилася бабуня Мадригал	Переклад: Граматична заміна (член речення)
36	(Let's go, let's go!)	(Сюди, сюди!)	Переклад: Контекстуальна заміна
37	We swear to always	Ми раді диво	Творча адаптація Деметафоризація (earn the miracle) Деметафоризація (miracle that found us)
38	Help those around us	Явити всюди	
39	And earn the miracle	Дістати полум'я	
40	That somehow found us	Нести у люди	
41	The town keeps growing	Хай кожна каса	
42	The world keeps turning	Стає щаслива	
43	But work and dedication will keep the miracle burning	У праці задля інших не згасне полум'я дива	Переклад: Опущення (dedication) Додавання (задля інших) Граматична заміна (член речення) Реметафоризація (miracle burning - полум'я дива)
44	And each new generation must keep the miracle burning	Хай кожне покоління пильнує полум'я дива	Переклад: Опущення (new) Контекстуальна заміна (keep - пильнує)
45	Cousin Dolores can hear a pin drop	Вуха Долорес тут незамінні	Творча адаптація
46	Camilo shape-shifts	Каміло змінний	Переклад: Граматична заміна (частина мови)
47	Antonio gets his gift today	Антоніо теж дістане дар	Переклад: Додавання (теж) Опущення (his) Опущення (today)
48	My older sisters	А старші сестри	...
49	(Isabela and Luisa!)	(Ізабелла й Луїса!)	...
50	One strong, one graceful	Краса і сила	Переклад: Перестановка Граматична заміна (частина мови) Синонімічна заміна (graceful - краса)
51	Perfect in every way	У цьому їхній дар	Текст-заміна
52	(Isabela) Grows a flower, the town goes wild	(Ізабелла) Їй все місто квітки несе	Текст-заміна
53	(Isabela) She's a perfect golden child	(Ізабелла) Досконале в ній усе	Переклад: Деметафоризація (golden child)
54	(Luisa! Luisa! Luisa! Luisa!)	(Луїса! Луїса!)	
55	And Luisa's super strong	А в Луїсі повно сил	Переклад: Модуляція (super strong - повно сил)
56	The beauty and the brawn do no wrong	І це великий плюс до краси	Переклад: Цілісне перетворення Деметафоризація (The beauty and the brawn do no wrong)
57	That's life in the Family Madrigal	Бо це ла фамілья Мадригал	Переклад: Опущення (that's life) Додавання (бо це)
58	Now you know the Family Madrigal	Як кажуть, ла каса Мадригал	Переклад: Метонімічна заміна (Family - ла каса)
59	Where all the people are fantastical and magical	Усі тут родяться магічно-фантастичними	
60	That's who we are in the Family Madrigal	Така вже є ла касіта Мадригал	Переклад: Метонімічна заміна (Family - ла касіта)
61	Adios!	Адйос!	Переклад: Транскрибування

62	But what's your gift?	А який дар у тебе?	Переклад: Граматична заміна (член речення) Перестановка
63	Ha! Well, I gotta go, the life of the Madrigal	Отак поживає ла каса Мадригал	Переклад: Опущення (I gotta go) Граматична заміна (частина мови)
64	But now you all know the Family Madrigal	І я вже сказала хто тут Мадригал	Переклад: Модуляція Опущення (Family)
65	I never meant this to get autobiographical	Це склад родини, а не автобіографія	Переклад:
66	So just to review the Family Madrigal	Уваги вартує кожен Мадригал	Цілісне перетворення
67	Let's go!		
68	(But what about Mirabel?)	(А як же Мірабель?)	
69	It starts with Abuela, and then Tía Pepa, she handles the weather	В нас є Абуела, а ще Тіа Пепа, що робить погоду	Переклад: Модуляція (starts - є) Контекстуальна заміна (handles - робить)
70	(But what about Mirabel?)	(А як же Мірабель?)	
71	My mom Julieta can make you feel better with just one arepa	Мама Джульєтта, усім нам в догоду готує арєпи	Переклад: Опущення (my) Цілісне перетворення Транскрибування (arepa - арєпи)
72	(But what about Mirabel?)	(А як же Мірабель?)	
73	My dad Agustín, well, he's accident-prone but he means well	Там іще в тата частенько бувають халєпи	Переклад: Опущення (Agustín) Опущення (well) Додавання (частенько) Модуляція (he's accident-prone - бувають халєпи) Опущення (but he means well)
74	(But what about Mirabel?)	(А як же Мірабель?)	
75	Hey, you said you wanna know what everyone does, I got sisters and cousins and—	Якщо ви хочете, то можу про кожного з нас, іще сестри, кузени є!	Переклад: Цілісне перетворення
76	(Mirabel!)	(Мірабель!)	
77	My primo Camilo won't stop until he makes you smile today	Наприклад, Каміло жартує так мило, що сміх до сліз	Переклад: Цілісне перетворення
78	(Mirabel!)	(Мірабель!)	
79	My cousin Dolores can hear this whole chorus a mile away	А наша Долорес про все що було десь почує скрізь	Переклад: Цілісне перетворення
80	(Mirabel!)	(Мірабель!)	
81	Look, it's Mister Mariano, hey	Ось це легінь Мар'яно,	Переклад: Контекстуальна заміна (look - ось) Синонімічна заміна (Mister - легінь)
82	You can marry my sister if you wanna but	Який так хотів у нас вродливу панну	
83	(Mirabel!)	(Мірабель!)	
84	Between you and me, she's kind of a prima donna	Та панночка ця всіх вводить в оману	Творча адаптація
85	Yo, I've said too much and thank you but I really gotta go	Та годі про це і дякую, та я повинна йти	Переклад: Модуляція (I've said too much - годі про це) Опущення (really)
86	(Mirabel!)	(Мірабель!)	...
87	My family's amazing	Потужна родина	Переклад: Опущення (my) Перестановка Синонімічна заміна (amazing - потужна)
88	(Mirabel!)	(Мірабель!)	...

89	And I'm in my family, so	В містечку малім всередині	Текст-заміна
90	(Mirabel!)	(Мірабель!)	...
ПІСНЯ: WAITING ON A MIRACLE			
	Оригінал	Переклад	Підхід
1	Don't be upset or mad at all	Чомусь це все не радує	Текст-заміна
2	Don't feel regret, or sad at all	Та знов собі нагадую	
3	Hey, I'm still a part of the family Madrigal	Я й тепер одна з фамілії Мадригал	Переклад: Модуляція (I'm still a part of the family - одна з фамілії) Контекстуальна заміна (family - фамілії)
4	And I'm fine, I am totally fine	Жаль мене, а в житті головне	Текст-заміна Реметафоризація (as you shine - сяйво родинне)
5	I will stand on the side as you shine	Наше сяйво родинне, ясне	
6	I'm not fine, I'm not fine	Не мине, не мине	
7	I can't move the mountains	Я споруд не пхаю	Переклад: Перестановка Контекстуальна заміна (mountains - споруд) Синонімічна заміна (move - пхаю)
8	I can't make the flowers bloom	Не гаптую цвітом клумб	Переклад: Метафоризація (Не гаптую цвітом клумб)
9	I can't take another night	Я не здатна вигнати	Текст-заміна
10	Up in my room	Давній мій сум	Метафоризація (вигнати сум)
11	Waiting on a miracle	Дива, дива прагну я	Переклад: Перестановка Додавання (дива) Контекстуальна заміна (waiting - прагну)
12	I can't heal what's broken	Я не згладжу болю	Переклад: Контекстуальна заміна (heal - згладжу) Контекстуальна заміна (what's broken - болю)
13	Can't control the morning rain or a hurricane	Не спиню громів і злив у години жнив	Переклад: Контекстуальна заміна (control - спиню) Синонімічна заміна (rain - злив) Опущення (morning) Контекстуальна заміна (hurricane - громів) Додавання (у години жнив)
14	Can't keep down the unspoken invisible pain	Не вгамую власний невидимий біль	Переклад: Контекстуальна заміна (unspoken - власний)
15	Always waiting on a miracle, a miracle	Вічно дива, дива прагну я, благаю я	Переклад: Перестановка Додавання (благаю я)
16	Always walking alone	Наодинці давно	Переклад: Перестановка Модуляція (always - давно) Опущення (walking)
17	Always wanting for more	Я питаю чому	Текст-заміна Реметафоризація
18	Like I'm still at that door	Я немов те зерно	
19	Longing to shine like all of you shine	Що не зросло, де все зацвіло	
20	All I need is a change	Але наче вже час	Творча адаптація
21	All I need is a chance	Доле, дай-но хоч шанс	
22	All I know is I can't	Щоб відчула таки	Текст-заміна

23	Stay on the side	Наша сім'я	
24	Open your eyes	Що маю я	
25	Open your eyes	Що маю я	
26	Open your eyes	Що маю я	
27	I would move the mountains	Я б звернула гори	
28	Make new trees and flowers grow	Принесла б у світ квіток	Переклад: Цілісне перетворення
29	Someone please just let me know	Треба лиш намацати	Творча адаптація Метафоризація (намацати крок)
30	Where do I go	Правильний крок	
31	I am waiting on a miracle, miracle	Дива знов в небес благаю я, благаю я	Переклад: Перестановка Метафоризація (в небес благаю)
32	I would heal what's broken	Я б зняла всі болі	Переклад: Контекстуальна заміна (heal - зняла) Контекстуальна заміна (what's broken – болі)
33	Show this family something new	Принесла б у цю сім'ю	Переклад: Цілісне перетворення
34	Who I am inside	Те що є в мені	
35	So what can I do?	Цю силу свою	
36	I'm sick of waiting on a miracle	Та поки дива знов благаю я	Текст-заміна
37	So here I go	І знов, і знов	
38	I am ready!	Диво прийде	
39	Come on, I'm ready!	Адже я певна	Текст-заміна
40	I've been patient and steadfast and steady!	Я була невгамовна і ревна	Метафоризація (диво прийде)
41	Bless me now as you blessed us all those years ago	Ти вела нас, тож мій час також надійшов	Творча адаптація
42	When you gave us a miracle	Де ж те диво омріяне?	Метафоризація (Чи вогонь твій не схотів мене?)
43	Am I too late for a miracle?	Чи вогонь твій не схотів мене?	
ПІСНЯ: SURFACE PRESSURE			
	Оригінал	Переклад	Підхід
1	I'm the strong one, I'm not nervous	Я могутня, я мов кремій	Переклад: Синонімічна заміна (strong - могутня) Метафоризація (not nervous - мов кремій)
2	I'm as tough as the crust of the Earth is	Мої нерви міцні наче ремінь	Переклад: Реметафоризація
3	I move mountains, I move churches	Пхаю брили і споруди	Переклад: Синонімічна заміна (move - пхаю) Метонімічна заміна (mountains - брили) Опущення (I move) Генералізація (churches - споруди)
4	And I glow, 'cause I know what my worth is	Моя сила цінується всюди	Переклад: Модуляція
5	I don't ask how hard the work is	Я відсуну хлів до хати	
6	Got a rough indestructible surface	І зламаю, що мушу зламати	Творча адаптація Деметафоризація (Got a rough indestructible surface)
7	Diamonds and platinum, I find 'em, I flatten 'em	Треба – прягаюсь, не плачусь, не лаюсь	Метафоризація (тверду маю вдачу)
8	I take what I'm handed, I break what's demanded, but	Тверду маю вдачу, завад я не бачу, втім	
9	Under the surface	В душі на споді,	Переклад: Реметафоризація
10	I feel berserk as a tightrope walker in a three-ring circus	Я мов на дроті, і страх безодні вже засів як злодій	Переклад:

			Реметафоризація (as a tightrope walker) Метафоризація (страх безодні вже засів як злодій)
11	Under the surface	В душі на споді	
12	Was Hercules ever like “Yo, I don't wanna fight Cerberus”?	Геракл теж думав «Щур їй, тій геройській нагоді»	Переклад: Цілісне перетворення
13	Under the surface	В душі на споді	
14	I'm pretty sure I'm worthless if I can't be of service	Так боязно в негоді не стати у пригоді	Переклад: Цілісне перетворення
15	A flaw or a crack	Уникнеш дій	
16	The straw in the stack	І бути біді	Текст-заміна
17	That breaks the camel's back	Чекає нас тоді	Деметафоризація
18	What breaks the camel's back?	Кінець усіх надій	
19	It's pressure like a drip, drip, drip, that'll never stop	Тож нерви знову сип, сип, сип, так уже давно	Переклад: Контекстуальна заміна (pressure - нерви) Контекстуальна заміна (drip, drip, drip - сип, сип, сип) Модуляція (that'll never stop - так уже давно)
20	Pressure that'll tip, tip, tip 'til, 'til you just go pop	Нерви знову тіп, тіп, тіп, все йде вгору дном	Переклад: Транскрибування (tip, tip, tip - тіп, тіп, тіп) Реметафоризація ('til you just go pop - все йде вгору дном)
21	Give it to your sister, your sister's older	Але я сестричка, що старша трохи	Переклад: Граматична заміна (тип речення) Граматична заміна (об'єднання) Додавання (трохи)
22	Give her all the heavy things we can't shoulder	Отже відмінюються всі тривоги	Текст-заміна
23	Who am I if I can't run with the ball?	Хто ще може кожну ношу нести?	Переклад: Цілісне перетворення
24	If I fall to	До мети	Текст-заміна
25	Pressure like a grip, grip, grip, and it won't let go	Хоч нерви знову смик, смик, смик, є мільйон тривог	Переклад: Контекстуальна заміна (grip, grip, grip - смик, смик, смик) Деметафоризація (it won't let go)
26	Pressure like a tick, tick, tick 'til it's ready to blow,	А хвилини тік, тік, тік, тут проблем на сімох	Переклад: Контекстуальна заміна (pressure - хвилини) Транскрибування (tick, tick, tick - тік, тік, тік) Деметафоризація (it's ready to blow,)
27	Give it to your sister, your sister's stronger	Але я сестричка сильніша трохи	Переклад: Граматична заміна (тип речення) Граматична заміна (об'єднання) Додавання (трохи)
28	See if she can hang on a little longer	Отже відмінюються ах і охи	Текст-заміна
29	Who am I if I can't carry it all?	Хтось же мусить руку простягти	Текст-заміна Метафоризація (простягти руку допомоги)
30	If I falter	Допомоги	
31	Under the surface	В душі на споді	
32	I hide my nerves and it worsens, I worry something is gonna hurt us	Я знаю лихові годі стояти весь час на перешкоді	Переклад: Цілісне перетворення Деметафоризація (I hide my nerves) Метафоризація (лихові годі стояти весь час на перешкоді)
33	Under the surface	В душі на споді	

34	The ship doesn't swerve as it heard how big the iceberg is	Пливе корабель, хоч не все так гладко в природі	Переклад: Цілісне перетворення
35	Under the surface	В душі на споді	
36	I think about my purpose	З думок мені не сходить	Переклад:
37	Can I somehow preserve this?	Як запобігти шкоді	Цілісне перетворення Граматична заміна (тип речення)
38	Line up the dominoes	Шикують доміно	Переклад:
39	A light wind blows	Та все одно	Цілісне перетворення
40	You try to stop it tumbling	Хтось дуне і шеренга вся	Реметафоризація
41	But on and on it goes	За мить лягає знов	
42	But wait	Та ще й	Переклад:
43	If I could shake the crushing weight	Якби я цей, надій людей	Реметафоризація (shake the crushing weight of expectations)
44	Of expectations would that free some room up for joy?	Тягар звалила, легше стала би я, ніж пух	Творча адаптація Реметафоризація (room up for joy)
45	Or relaxation? Or simple pleasure?	Розкрила б крила, забула б втому	Творча адаптація Метафоризація (розкрила б крила)
46	Instead we measure this growing pressure	Але натомість ця невідомість	Текст-заміна
47	Keeps growing, keep going	Турбує, хвилює	Метафоризація (невідомість турбує, хвилює, віщує)
48	'Cause all we know is	Бо щось віщує	
49	Pressure like a drip, drip, drip that'll never stop	Нерви знову сіп, сіп, сіп, наче метроном	
50	Pressure that'll tip, tip, tip 'til you just go pop	Нерви знову смик, смик, смик, все йде вгору дном	
51	Give it to your sister, it doesn't hurt and	Та твоя сестра дуже витривала	
52	See if she can handle every family burden	Тягарі родини підняла й не впала	Текст-заміна Деметафоризація
53	Watch as she buckles and bends but never breaks	Сили для рідних ніколи не шкода	
54	No mistakes, just	Це мій дар	
55	Pressure like a grip, grip, grip, and it won't let go	Так, нерви знову тіп, тіп, тіп, є мільйон тривог	...
56	Pressure like a tick, tick, tick 'til it's ready to blow	А хвилини тік, тік, тік, тут проблем на сімох	...
57	Give it to your sister and never wonder	Та твоя сестричка міцна й моторна	Текст-заміна
58	If the same pressure would've pulled you under	Голе каменюччя розгребе проворно	Деметафоризація (pressure would've pulled you under)
59	Who am I if I don't have what it takes?	Хто я є, якщо десь ради не дам?	Переклад: Цілісне перетворення
60	No cracks, no breaks	Тож я ваш рятувальний дар	Текст-заміна
61	No mistakes, no pressure	Опора	Метафоризація (я ваш рятувальний дар, опора)
ПІСНЯ: WE DON'T TALK ABOUT BRUNO			
	Оригінал	Переклад	Підхід
1	We don't talk about Bruno, no, no, no	Ані слова про Бруно-но-но-но	Переклад: Модуляція (we don't talk - ані слова)
2	We don't talk about Bruno, but	Ані слова про Бруно, так	
3	It was my wedding day	Це був весілля день	Переклад: Опущення (my)
4	(It was our wedding day)	(Це був весільний день)	Переклад: Опущення (our)
5	We were getting ready	Все було готове	Переклад: Модуляція
6	And there wasn't a cloud in the sky	Небо синє і чисте, як скло	Переклад: Граматична заміна (суб'єкт) Модуляція (wasn't a cloud - чисте) Додавання (синє)

			Метафоризація (як скло)
7	(No clouds allowed in the sky)	(Жодних хмарок, синє, як скло)	Переклад: Додавання (синє, як скло) Опущення (небо)
8	Bruno walks in with a mischievous grin	Бруно забрів і зловісно бухтів	Переклад: Синонімічна заміна (walks in - забрів) Граматична заміна (mischievous - зловісно) Граматична заміна (grin - бухтів)
9	(Thunder)	(Гроза)	
10	You telling this story or am I?	То хто з нас розкаже як було?	Переклад: Цілісне перетворення
11	(I'm sorry, mi vida, go on)	(Лиш ти, моє щастя, а хто?)	Переклад: Цілісне перетворення
12	Bruno says, "It looks like rain"	Бруно нам наврочив зливу	Переклад: Контекстуальна заміна (rain - зливу) Контекстуальна заміна (says - наврочив) Граматична заміна (тип речення)
13	(Why did he tell us?)	(Дощ ринув долу)	Текст-заміна
14	In doing so, he floods my brain	Він цим мене буквально вбив	Переклад: Цілісне перетворення Деметафоризація (he floods my brain)
15	(Abuela, get the umbrellas)	(І враз навколо все охололо)	Текст-заміна
16	Married in a hurricane	Вітер на весіллі вив	Переклад: Цілісне перетворення Метафоризація (Вітер вив)
17	(What a joyous day but anyway)	(Ми цвіли в той день, з тих пір ніде)	Текст-заміна Метафоризація (ми цвіли)
18	We don't talk about Bruno, no, no, no	Ані слова про Бруно-но-но-но	...
19	We don't talk about Bruno	Ані слова про Бруно (Хей!)	...
20	Hey, grew to live in fear of Bruno stuttering or stumbling	Змалку пам'ятаю як той Бруно щось буркоче	Переклад: Цілісне перетворення Деметафоризація (live in fear)
21	I can always hear him sort of muttering and mumbling	Довго з бурмотінням тим він муляв мені очі	Переклад: Цілісне перетворення Метафоризація (муляв мені очі)
22	I associate him with the sound of falling sand, ch-ch-ch	Він такий незатишний, як вітер у вікні, ш-ш-ш	Творча адаптація
23	It's a heavy lift with a gift so humbling	Незавидний дар має неборака	Переклад: Перестановка Контекстуальна заміна (humbling – незавидний) Опущення (heavy lift) Додавання (неборака)
24	Always left Abuela and the family fumbling	По ночі блукає мов бездомний собака	Текст-заміна Деметафоризація (grappling with prophecies they)
25	Grappling with prophecies they couldn't understand	І для всіх вигадує пророцтва навісні	
26	Do you understand?	Чуєш ти чи ні?	Переклад: Цілісне перетворення
27	A seven-foot frame, rats along his back	Він монстр, щурів носить на горбі	Переклад: Метафоризація (монстр) Додавання (носить) Синонімічна заміна (back - горбі)
28	When he calls your name it all fades to black	Він тебе гукне і чорно тобі	Переклад: Опущення (When) Модуляція (calls your name) Перестановка

			Реметафоризація (it all fades to black - чорно тобі)
29	Yeah, he sees your dreams and feasts on your screams (Hey)	Лізе в душу всім і б'є наче грім	Переклад: Опущення (he) Реметафоризація (sees your dreams - лізе в душу) Реметафоризація (feasts on your screams - б'є наче грім)
30	We don't talk about Bruno, no, no, no	Ані слова про Бруно-но-но-но	
31	We don't talk about Bruno	Ані слова про Бруно!	
32	He told me my fish would die, the next day – dead (No, no)	Він рибиці звістив кінець і уранці - це! (О ні!)	Переклад: Перестановка Синонімічна заміна (told - звістив) Опущення (my) Метафоризація (звістив кінець) Конкретизація (next day - уранці) Контекстуальна заміна (dead - це)
33	He told me I'd grow a gut and just like he said (No, no)	Сказав: «Розповнієш ти», і є черевце! (О ні!)	Переклад: Опущення (He) Опущення (me) Перестановка Модуляція (grow a gut - розповнієш ти) Граматична заміна (тип речення) Цілісне перетворення (just like he said - є черевце)
34	He said that all my hair would disappear, now, look at my head (No, no)	Сказав, що світить лисина мені і ось вам мій стан (О ні!)	Переклад: Опущення (He) Модуляція (all my hair would disappear - світить лисина мені) Цілісне перетворення (look at my head - ось вам мій стан)
35	Your fate is sealed when your prophecy is read	Його вуста небезпечні, як вулкан!	Текст-заміна Детафоризація (fate is sealed)
36	He told me that the life of my dreams	Він казав, що життя моїх мрій	Переклад: Опущення (me) Реметафоризація ()
37	Would be promised, and someday be mine	Гарантовано знайде мене	Переклад: Метафоризація (знайде мене)
38	He told me that my power would grow	Він казав, моя сила росте	Переклад: Опущення (me) Реметафоризація (сила росте)
39	Like the grapes that thrive on the vine	Як гілля лози весняне	Переклад: Реметафоризація
40	(Óye, Mariano's on his way)	(Мар'яно нас не підведе!)	Текст-заміна
41	He told me that the man of my dreams	Він сказав: «Чоловік твоїх мрій	Переклад: Опущення (me) Граматична заміна (тип речення) Реметафоризація (man of my dreams - Чоловік твоїх мрій)
42	Would be just out of reach	Обере не тебе	Переклад:
43	Betrothed to another	Послухавши інших»	Цілісне перетворення
44	It's like I hear him, now	А ці слова наче ніж	Переклад: Текст-заміна Метафоризація
45	(Hey sis, I want not a sound out of you)	(Тихіше! Мовчи! Я востанне кажу)	Переклад: Цілісне перетворення
46	It's like I can hear him now, I can hear him, now	Ці слова як ніж, ці слова як ніж	...
47	Um, Bruno	Оу, Бруно	
48	Yeah, about that Bruno	Де подівся Бруно?	Переклад:

			Граматична заміна (тип речення)
49	I really need to know about Bruno	Я дійсно хочу знати про Бруно	
50	Gimme the truth and the whole truth, Bruno	Я маю знати де Тіо Бруно	Текст-заміна
51	(Isabela, your boyfriend's here)	(Ізабелла, твій хлопець тут)	
52	Time for dinner	Час до столу!	Переклад: Модуляція
53	He's here	Він тут!	
54	Don't talk about Bruno	Ні слова про Бруно!	Переклад: Модуляція (don't talk - ні слова)
55	Why did I talk about Bruno?	Чого чекати від Бруно?	Текст-заміна
56	Not a word about Bruno	Ані слова про Бруно?	Переклад: Модуляція (not a word – ані слова)
57	I never shoulda brought up Bruno	Як нам допоможе Бруно?	Текст-заміна
ПІСНЯ: WHAT ELSE CAN I DO?			
	Оригінал	Переклад	Підхід
1	I just made something unexpected	Ти так раптово тут з'явився	Переклад: Цілісне перетворення
2	Something sharp	Гострий скарб	Метафоризація (скарб)
3	Something new	Цей малюк	
4	It's not symmetrical or perfect	Нехай симетрії не видно	Переклад: Додавання (Нехай) Граматична заміна (частина мови) Додавання (не видно) Опущення (perfect)
5	But it's beautiful	Проте милий він	Переклад: Перестановка Синонімічний переклад (beautiful - милий)
6	And it's mine	І він мій	
7	What else can I do?	То що я зроблю?	Переклад: Опущення (else)
8	Bring it in, bring it in	Підійди, підійди	Переклад:
9	Bring it in, bring it in	Підійди, підійди	Модуляція
10	I grow rows and rows of roses	Сиплю примули, фіалки	Переклад: Опущення (I) Контекстуальна заміна (grow - сиплю) Опущення (rows and rows) Контекстуальна заміна (roses - примули) Додавання (фіалки)
11	Flor de mayo	Пасма квіту	Переклад:
12	By the mile	Простягаю	Цілісне перетворення Метафоризація (Пасма квіту)
13	I make perfect, practiced poses	Знали б люди, що із малку	Текст-заміна
14	So much hides behind my smile	Світла усмішка ховає	Переклад: Реметафоризація
15	What could I do if I just grew what I was feeling in the moment?	Що я зроблю, якщо малюнки заповонюють уяву?	Текст-заміна Метафоризація (малюнки заповонюють уяву)
16	(Do you know where you're going? Whoa!)	Хай вони оживають!	Метафоризація (Хай вони оживають)
17	What could I do if I just knew it didn't need to be perfect?	Що я зроблю, якщо люблю те, що не є досконале?	Переклад: Цілісне перетворення
18	It just needed to be? And they let me be?	Та чудово, що є, бо воно моє!	Текст-заміна
19	A hurricane of jacarandas	Моя квітуча жакаранда	Переклад:
20	Strangling figs	І ліан	

21	Hanging vines	Ураган	Реметафоризація (A hurricane of jasarandas - І ліан ураган) Додавання (квітуча) Опущення (Strangling figs) Опущення (Strangling figs) Перестановка
22	Palma de cera fills the air as I climb	Пальма де Сера ароматом так п'янить	Переклад: Транскрибування (Palma de cera - Пальма де Сера) Метафоризація (ароматом так п'янить) Опущення (as I climb)
23	And I push through	І я лечу!	Переклад: Метафоризація
24	What else can I do?	Вже не втечу	Текст-заміна
25	Can I deliver us a river of sundew?	Я мухоловок враз тут вирощу садок	Переклад: Граматична заміна (тип речення) Деметафоризація (river of sundew) Контекстуальна заміна (deliver - вирощу) Синонімічна заміна (sundew - мухоловок) Перестановка
26	Careful, it's carnivorous, a little just won't do	Хижі, та все гаразд, стрибай на острів	Переклад: Опущення (Careful) Опущення (it's) Модуляція (a little just won't do - та все гаразд) Додавання (стрибай на острів)
27	I wanna feel the shiver of something new	Я хочу відчувати щось крім квіток	Творча адаптація Деметафоризація
28	I'm so sick of pretty, I want something true	Невже я зроблю несподіваний крок?	Текст-заміна
29	Don't you?	Це шок!	
30	You just seem like your life's been a dream	Жила десь у просторі мрій	Переклад: Опущення (You just seem) Граматична заміна (частина мови) Додавання (десь) Реметафоризація (у просторі мрій)
31	Since the moment you opened your eyes	Та ці мрії чужими були...	Текст-заміна
32	(How far do these roots go down?)	Корінь такий міцний!	Переклад: Граматична заміна (тип речення) Цілісне перетворення
33	All I know are the blossoms you grow	Ти усім розсипала квітки	Текст-заміна
34	But it's awesome to see how you rise	Доки власні ще тільки росли!	
35	How far can I rise?	Злетиш ти колись	Творча адаптація
36	Through the roof, to the skies	До вершин, як орли	Реметафоризація
37	Let's go!	Злетиш!	
38	What can you do when you are deeply, madly, truly in the moment?	А що ти зробиш коли хочеться створити неймовірне?	Переклад: Цілісне перетворення
39	(Seize the moment, keep goin')	(Щось казково-бузкове)	Текст-заміна
40	What can you do when you know who you wanna be isn't perfect?	А що ти зробиш, якщо ти не можеш бути зразкова?	Переклад: Синонімічна заміна (perfect - зразкова)
41	But I'll still be okay	Шаленій наче птах!	Текст-заміна Метафоризація
42	Hey, everybody clear the way (Whooh!)	Гей люди добрі дайте шлях!	Переклад: Цілісне перетворення

43	I'm coming through with tabebuia	Хай дико квітне табебуя	Творча адаптація
44	Making waves (Making waves)	Кольори (Кольори)	Текст-заміна
45	Changing minds (You've changed mine)	Добери (На свій смак)	
46	The way is clearer 'cause you're here, and well	Для тебе все шаленим цвітом	Текст-заміна Метафоризація
47	I owe this all to you	Я сьогодні застелю	
48	What else can I do?	А що я зроблю?	
49	Show 'em what you can do	Те, що здивує люд!	Творча адаптація
50	What else can I do?	А що я зроблю?	
51	There's nothing you can't do	Я це також люблю!	Текст-заміна
52	What else can I do?	Що я зроблю?	
ПІСНЯ: ALL OF YOU			
	Оригінал	Переклад	Підхід
1	Look at this home	Оцей наш дім	Переклад:
2	We need a new foundation	Діжде нових підвалин	Контекстуальна заміна (Look - Оцей) Граматична заміна (суб'єкт) Метафоризація (дім діжде)
3	It may seem hopeless but we'll get by just fine	Тепер нам сумно, проте на мить лише	Переклад: Цілісне перетворення
4	Look at this family, a glowing constellation	Усе сімейство віддавна рятували,	Текст-заміна Деметафоризація (glowing constellation)
5	So full of stars and everybody wants to shine	Його дива, та є насправді щось іще	Деметафоризація (stars) Деметафоризація (everybody wants to shine) Метафоризація (Усе сімейство віддавна рятували його дива, та є насправді щось іще)
6	But the stars don't shine, they burn	Хоч зірки впадуть в імлу	Творча адаптація Метафоризація (Хоч зірки впадуть в імлу)
7	And the constellations shift	Згинуть хоч зірок сліди	Метафоризація (Згинуть хоч зірок сліди)
8	I think it's time you learn	Ти іскорку малу	Метафоризація (Ти іскорку малу в собі несеш завжди)
9	You're more than just your gift	В собі несеш завжди	
10	And I'm sorry I held on too tight	Я завинила як ніхто	Переклад: Цілісне перетворення
11	Just so afraid I'd lose you too	Я бачу помилку свою	Текст-заміна
12	The miracle is not some magic that you've got	Дива в життя твоє не магія дає	Переклад: Граматична заміна (число) Додавання (в життя) Граматична заміна (суб'єкт) Опущення (that you've got)
13	The miracle is you, not some gift, just you	Вони в тобі вже є, бо дива - це ти!	Переклад: Перестановка Модуляція (not some gift, just you - вони в тобі вже є) Реметафоризація (дива - це)
14	The miracle is you	Вони тобі вже є!	Переклад: Модуляція
15	All of you, all of you	(Є в усіх, є в усіх!)	Переклад: Модуляція
16	Okay, so we gonna talk about Bruno?	То що, тут уже говорять про Бруно?	Переклад: Граматична заміна (суб'єкт)
17	(That's Bruno)	(Це ж Бруно!)	
18	Yeah, there's a lot to say about Bruno	Так, час уже сказати про Бруно!	Переклад: Модуляція
19	I'll start, okay	(І я скажу!)	Переклад:

			Контекстуальна заміна (start - скажу) Опущення (okay)
20	Pepa, I'm sorry 'bout your wedding, didn't mean to be upsetting	Пеппа, звиняй за те весілля, вийшло просто божевілля!	Переклад: Цілісне перетворення (didn't mean to be upsetting - вийшло просто божевілля)
21	That wasn't a prophecy, I could just see you were sweating	То не віщування, я бачив твоє хвилювання!	Переклад: Опущення (wasn't) Опущення (just) Модуляція (sweating - хвилювання)
22	And I wanted you to know that your bro loves you so	Та був певен на всі сто, він кохав як ніхто!	Переклад: Цілісне перетворення
23	Let it in, let it out, let it rain, let it snow, let it go	І у дощ, і у сніг, він є твій, він є тут	Творча адаптація
24	That's what I'm always saying, bro	(Так, я кохав як ніхто!)	
25	Got a lotta 'pologies I got to say	Пробачте мені любі, ті слова чудні!	Переклад: Модуляція (Got a lotta 'pologies I got to say - пробачте) Додавання (любі) Додавання (ті слова чудні)
26	Hey, we're just happy that you're here, okay?	Гей, тільки вже не покидай рідні!	Творча адаптація
27	Come into the light, the triplets all reunite	Проте не будь казна де, твоя сім'я тебе жде,	
28	And no matter what happens we're gonna find our way	Якщо з нами будеш ти – настануть кращі дні!	
29	Yo, I knew he never left, I heard him every day	А я чула, як він лазив десь там у стіні!	Творча адаптація
30	(Oh, oh, oh, oh) What's that sound?	Щось нове?	Текст-заміна
31	(Oh, oh) I think it's everyone in town	Це йдуть усі, хто тут живе	Переклад: Опущення (I think) Додавання (йдуть) Модуляція (усі, хто тут живе - everyone in town)
32	Hey!	(Гей!)	Текст-заміна
33	Lay down your load	Усі сюди	
34	(Lay down your load)	(Усі сюди)	
35	We are only down the road	Усі магіки	
36	(We are only down the road)	(Усі магіки)	
37	We have no gifts, but we are many	Чудес не ждїть, але є гурт	Переклад: Цілісне перетворення
38	And we'll do anything for you	Що зробить разом усе для вас	Переклад: Додавання (разом)
39	It's a dream when we work as a team	Буде дїм, якщо взятись усім	Творча адаптація
40	You're so strong	Ти за трьох!	Переклад: Модуляція
41	Yeah, but sometimes I cry	Часом страх валить з ніг	Текст-заміна Метафоризація
42	So do I	Так в усіх!	
43	I may not be as strong but I'm getting wiser	А сила це не все – необхідний досвід	Переклад: Модуляція
44	Yeah, I need sunlight and fertilizer	Як і відвага зробити дослід!	Текст-заміна
45	C'mon, let's plant something new and watch it fly	Гей, хай паростки потягнуться до стрїх	Творча адаптація Реметафоризація
46	Straight up to the sky, let's go	(Садїмо вже їх у трьох!)	
47	The stars don't shine, they burn	Зоря здолає млу	Текст-заміна

48	The constellations glow	І гляне з висоти	Метафоризація
49	The seasons change in turn	Бо іскорку малу	
50	Would you watch our little girl go?	Наша доня здатна нести!	
51	(She takes after you)	(Так само як ти!)	
52	Hey Mariano, why so blue?	Гей, Мар'яно, не сумуй!	Переклад: Граматична заміна
53	I just have so much love inside	Ах, як любові прагну я!	Переклад: Цілісне перетворення
54	Y'know, I've got this cousin too	То краще дій, а не жалкуй!	Текст-заміна
55	Have you met Dolores?	Ти знайомий з Долорес?	
56	Okay, I'll take it from here, goodbye	Я далі якось сама, бувай!	Переклад: Цілісне перетворення
57	You talk so loud	Твій тон гучний	Переклад: Граматична заміна (частина мови) Граматична заміна (частина мови)
58	You take care of your mother and you make her proud	Шануєш ти батьків – і в цьому чарівний!	Переклад: Перестановка Контекстуальна заміна (take care - Шануєш) Генералізація (mother - батьків)
59	You write your own poetry every night when you go to sleep	Ти пишеш поезії, що місяць небес сягне	Переклад: Опущення (your own) Метафоризація
60	And I'm seizing the moment, so would you wake up and notice me?	То може ти врешті-решт серед інших розгледіш мене?	Переклад: Цілісне перетворення
61	Dolores, I see you	Бачу на власні очі!	Переклад: Цілісне перетворення
62	And I hear you	Чую на власні вуха!	Переклад: Цілісне перетворення
63	(All of you, all of you)	(Тут усі, тут усі!)	Переклад: Модуляція
64	Let's get married	Одружуйсь!	
65	(Slow down)	(Устигнеш!)	Переклад: Модуляція
66	Home sweet home	Дім, наш дім	Переклад: Контекстуальна заміна (sweet - наш)
67	I like the new foundation	Тут кожного старання	Текст-заміна
68	It isn't perfect	Хай є в нім вади	Переклад:
69	Neither are we	Та в нас є теж	Цілісне перетворення
70	(That's true)	(Атож!)	
71	Just one more thing, before the celebration	І вже пора почати святкування!	Текст-заміна
72	We need a doorknob	Як? Як бути з входом?	Творча адаптація
73	We made this one for you	Ти перша увійдеш!	
74	We see how bright you burn	Ти шлях нам крізь імлу	Творча адаптація
75	We see how brave you've been	Шукала в боротьбі	Реметафоризація (We see how bright you burn - Ти шлях нам крізь імлу)
76	Now, see yourself in turn	Живи, твори, дивуй!	
77	You're the real gift, kid, let us in	Ти сама нам дар – дар у тобі	Переклад: Опущення (kid, let us in) Реметафоризація (You're the real gift - Ти сама нам дар)
78	Open your eyes	Лиш подивись	Переклад: Цілісне перетворення
79	Abre los ojos	Abre los ojos	Переклад: Транскрибування
80	What do you see?	Що ти бачиш?	
81	I see me	Лише себе	
82	All of me	У сім'ї	Творча адаптація

